

Briselē, 15.12.2021.
COM(2021) 802 final

2021/0426 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par ēku energosniegumu (pārstrādāta redakcija)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SEC(2021) 430 final} - {SWD(2021) 453 final} - {SWD(2021) 454 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Direktīvas par ēku energoefektivitāti (DĒE) pārskatīšana ir iekļauta Komisijas 2021. gada darba programmas paketē “Gatavi mērķrādītājam 55 %” un papildina citus 2021. gada jūlijā rosinātos paketes elementus¹, nosakot redzējumu bezemisiju ēku fonda panākšanai līdz 2050. gadam. Kā jau norādīts klimatrīcības plānā², tas ir nozīmīgs likumdošanas instruments, kura mērķis ir nodrošināt 2030. un 2050. gada dekarbonizācijas mērķu izpildi. Tas papildina Renovācijas viļņa stratēģijas³ trīs mērķa jomu⁴ galvenos elementus, ieskaitot nolūku rosināt obligātos minimālos energoefektivitātes standartus, pēc ietekmes novērtējuma par to darbības jomu, grafiku, pakāpenisku ieviešanu un papildu atbalsta politiku. Tā kā ir jāveic pienācīga apspriešanās un ietekmes novērtēšana, rosinātā pārskatītā versija bija iespējama tikai nedaudz vēlāk pēc pirmā paketes “Gatavi mērķrādītājam 55 %” iniciatīvu kopuma, kas pieņemts 2021. gada jūlijā.

Šis priekšlikums ir īpaši svarīgs, jo ēkās patērē 40 % no enerģijas un rada 36 % ar enerģiju saistītu tiešo un netiešo siltumnīcefekta gāzu emisiju. ES apsildei, dzesēšanai un mājāsaimniecību karstā ūdens apgādei ir vajadzīgi 80 % no mājāsaimniecību patērētās enerģijas. Lai padarītu Eiropu noturīgāku, jāveic ēku renovācija ES, padarot tās energoefektīvākas un mazāk atkarīgas no fosilajiem kurināmajiem. Renovācija ir būtiska, lai mazinātos ēku enerģijas patēriņš, lai ierobežotu emisiju līmeni un lai samazinātu rēķinus par enerģiju. Turklāt renovācija rada darbvietas uz vietas un veicina ekonomikas izaugsmi. Ņemot vērā garo sagatavošanās laiku, kas nepieciešams, lai aizsāktu izmaiņas ēku nozarē, savlaicīgi jāpārskata direktīva nolūkā sekmēt paketes “Gatavi mērķrādītājam 55 %” mērķu īstenošanu.

1.1. Paketes “Gatavi mērķrādītājam 55 %” un jaunās ETS mijiedarbība

Pakete “Gatavi mērķrādītājam 55 %” sastāv no savstarpēji saistītu priekšlikumu kopuma, ko atbalsta ietekmes novērtējuma analīze, kur minētais ņemts vērā. Analīze⁵ liecina, ka pārmērīga paļaušanās uz stingrākām regulatīvajām rīcībpolitikām radītu nevajadzīgi lielu ekonomisko slogu, savukārt oglekļa cena vien neatrisinātu pastāvīgas tirgus nepilnības un nelikvidētu ar ekonomiku nesaistītus šķēršļus. Tāpēc, izraugoties rīcībpolitiku kopumu, rūpīgi sekots līdzī tam, lai būtu līdzsvars starp cenu noteikšanu, mērķrādītājiem, standartiem un atbalsta pasākumiem. Rosinātā Direktīvas par ēku energoefektivitāti pārskatīšana ir paredzēta tajā pašā laika grafikā. Rezultātā radušās izmaiņas kopējā kopuma līdzsvarā liek pielāgot dažādas politikas daļas. Vājinoties cenu noteikšanas un mērķrādītāju pasākumiem, kas sekmē ēku nozares dekarbonizāciju, pārskatītajā Direktīvā par ēku energoefektivitāti ir attiecīgi vajadzīgi stingrāki regulatīvi pasākumi, jo īpaši attiecībā uz fosilo kurināmo lietošanas pakāpenisku izbeigšanu un obligātajiem minimālajiem energoefektivitātes standartiem.

Attiecīgie Komisijas ietekmes novērtējumi liecina, ka mērķrādītāju sasniegšana nebūtu tik droša un maksātu vairāk, ja nebūtu oglekļa cenas signāla par kurināmo, piemēram, tāda kā jaunās rosinātās emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ETS) ēkām un autotransportam.

¹ https://ec.europa.eu/clima/news-your-voice/news/delivering-european-green-deal-2021-07-14_en.

² Klimata mērķrādītāja plāns “Eiropas 2030. gada klimatisko ieceru vēriena kāpināšana. Investīcijas klimatneitrālā nākotnē cilvēku labā” (COM/2020/562 final).

³ Eiropas Renovācijas vilnis — par zaļākām ēkām, jaunām darbvietām un labāku dzīvi.

⁴ Enerģētiskās nabadzības likvidēšana un ēku ar vissliktāko energosniegumu modernizēšana; publiskās ēkas un sociālā infrastruktūra kā paraugs; siltumapgādes un aukstumapgādes dekarbonizācija.

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0550&from=LV>.

Minētais vislabāk darbojas kopā ar ES regulatīvajiem un valstu papildu pasākumiem, ko stimulē augstāki rosinātie mērķi Kopīgo centienu regulā (KCR), Energoefektivitātes direktīvā (EED) un Atjaunojamo energoresursu direktīvā (AED).

Jaunā ETS rada ekonomiskus stimulus veikt ēku dekarbonizāciju un nodrošina ieņēmumus publiskam atbalstam, kas jo īpaši vērsts uz atbalstu neaizsargātām mājsaimniecībām. Pārskatītajā Direktīvā par ēku energoefektivitāti tiek novērsti ar ekonomiku nesaistīti šķēršļi renovācijai⁶. Tajā tiek veidots veicinošs satvars renovācijas finansiālam atbalstam, tieši nepiesaistot vajadzīgo finansējumu. Pārskatītā Direktīva par ēku energoefektivitāti varētu dot lielu ieguldījumu 2030. gada mērķu sasniegšanā. Direktīvas par ēku energoefektivitāti ietekmes novērtējums⁷ liecina, ka kopējais vajadzīgais emisiju samazinājums būs aptuveni par pusi mazāks nekā tas, kas nepieciešams mājokļu un pakalpojumu nozarē 2030. gada mērķa sasniegšanai.

Bez šīs pārskatīšanas dalībvalstu līmenī būtu nepieciešams vairāk pasākumu, lai novērstu šo trūkumu, tomēr neskaidrība par to efektivitāti, savlaicīgumu un saskaņotību ar 2050. gada dekarbonizācijas mērķi, kas iekļauts Eiropas Klimata aktā⁸, padarītu stimulus straujai renovācijas ātruma palielināšanai neefektīvākus. Tā kā nav stingrāku ES vai valsts regulatīvo pasākumu, ar ko palielina renovācijas ātrumu, oglekļa cenai vajadzētu būt augstākai⁹ un beigu beigās ar ekonomiku nesaistīti renovācijas šķērši netiktu novērsti.

Sarunu laikā būs svarīgi saglabāt saskaņotību visos ar ēkām saistītajos paketes nosacījumos, lai vienotos par saskaņotu un noturīgu regulējumu ēkām nolūkā sasniegt ES 2030. un 2050. gada mērķrādītājus.

1.2. Ar neaizsargātību, pieejamību un enerģētisku nabadzību saistītas problēmas

Galvenais pārskatīšanas jauninājums ir minimālo energoefektivitātes standartu ieviešana ar mērķi rosināt vajadzīgo pārveidi nozarē. Ēku renovācijai ir divas plaši zināmas pozitīvas ekonomiskās sekas: 1. Samazinās enerģijas izmaksas, mazinot enerģētisko nabadzību; 2. Palielinās energoefektīvāku ēku vērtība. Citi ieguvumi ir labāka dzīves kvalitāte un īsāki vidējie mājvietu neaizpildīšanas periodi.

Mazāku enerģijas rēķinu ieguvums ir kļuvis vēl būtiskāks enerģijas augsto cenu kontekstā. Cilvēki, kas dzīvo ēkās ar vissliktāko energosniegumu un kas saskaras ar enerģētisko nabadzību, gūtu labumu no renovētām un labākām ēkām un mazākām enerģijas izmaksām, kā arī būtu pasargāti no turpmākas cenu palielināšanās tirgū un cenu svārstībām.

No otras puses, izīrētājiem var būt kārdinājums iekļaut renovācijas izmaksas īres maksā, lai segtu savus sākotnējos ieguldījumus. Turklāt lielāks uzsvars uz esošo ēku ar vissliktāko energosniegumu trūkumu novēršanu varētu vēl vairāk samazināt cenas tirgus darījumos pat tad, ja jau pašlaik pastāv noteikta korelācija starp energoefektivitātes klasēm un vērtību.

⁶ Renovējot ēkas ar vislielāko potenciālu un vislielākajiem strukturālajiem šķēršļiem, kas saistīti ar izvairīšanos no riska, dalītiem stimuliem un vairāku īpašnieku struktūru, kā arī nolūkā stimulēt sarežģītāku, pamatīgāku renovāciju.

⁷ SWD(2021) 453, Komisijas dienestu darba dokuments, ietekmes novērtējuma ziņojums, pavaddokuments Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par ēku energoefektivitāti (pārstrādātajai versijai).

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-27-2021-INIT/lv/pdf>).

⁹ Sk. MIX-CP scenāriju, kas ir ETS ietekmes novērtējuma pamatā: https://ec.europa.eu/energy/data-analysis/energy-modelling/policy-scenarios-delivering-european-green-deal_en.

ES līmeņa minimālie energoefektivitātes standarti ir rūpīgi izstrādāti, lai mazinātu iespējamās negatīvās sociālās sekas un maksimāli palielinātu sociālos ieguvumus, jo īpaši attiecībā uz dzīves apstākļu uzlabošanu ēkās ar vissliktāko energosniegumu un enerģētiskās nabadzības mazināšanu vai pat novēršanu. Dalībvalstīm būs jāatbalsta atbilstība minimālajiem energoefektivitātes standartiem, izmantojot pienācīgu atbalsta satvaru, kas ietver finansiālu atbalstu, tehnisku palīdzību, šķēršļu novēršanu un sociālās ietekmes uzraudzību, jo īpaši attiecībā uz visneaizsargātākajiem sabiedrības locekļiem.

Ēku renovācijas valsts plānos uzmanība tiks pievērsta to cilvēku skaita samazināšanas uzraudzībai, ko skārusi enerģētiskā nabadzība un kas dzīvo neatbilstošos mājokļos (piemēram, ar tekošām sienām vai jumtu) vai kam mājās ir neatbilstoša temperatūra. Plānos tiks iekļauts valsts politikas un tādu pasākumu pārskats, kas dod iespējas neaizsargātām mājsaimniecībām un aizsargā tās, mazinot enerģētisko nabadzību un nodrošinot mājokļu pieejamību cenas ziņā.

Šajā priekšlikumā iekļautie pasākumi atbilst politikai un pasākumiem visos ES instrumentos, kas atbalsta sociāli taisnīgu pārkārtošanos. Tie ietver ziņošanu par progresu virzībā uz valsts indikatīvajiem mērķiem samazināt enerģētiski nabadzīgu mājsaimniecību skaitu atbilstoši nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, kā arī par plānotajiem ieguldījumiem nolūkā mazināt sadales sekas un sekmēt strukturālus risinājumus (jo īpaši ēku enerģētiskās renovācijas jomā, arī saistībā ar energoefektivitātes palielināšanas pasākumiem vai enerģijas ražošanas no atjaunojamajiem energoresursiem integrēšanu, ēku apsildes un dzesēšanas sistēmu dekarbonizāciju), lai samazinātu paļaušanos uz fosilajiem kurināmajiem atbilstoši rosinātajiem sociālajiem klimata plāniem un Enerģētiskās nabadzības konsultatīvajam centram, kas atbalsta dalībvalstu centienus mazināt un uzraudzīt enerģētisko nabadzību.

1.3. Finansējuma, ES finansējuma un valsts atbalsta pasākumu pieejamība

Šis priekšlikums ir labi saskaņots ar citiem relevantajiem instrumentiem, jo īpaši attiecībā uz ES un valsts līdzekļiem. Atveseļošanas un noturības mehānisms (ANM) stimulē būtiskus ieguldījumu ēku renovācijā, pateicoties spēcīgajiem renovācijas pamatelementiem visos nacionālajos atveseļošanas un noturības plānos. Tas turpināsies līdz pat 2025.–2026. gadam, sagatavojot ceļu Direktīvas par ēku energoefektivitāti izraisītajiem uzlabojumiem nākotnē.

Atbilstoši pašreizējai daudzgadu finanšu shēmai (DFS) ES līdzekļi ir pieejami dažādās programmās, kur ēku nozare ir norādīta kā prioritāte — šajā ziņā galvenie fondi ir kohēzijas politikas reģionālie fondi, Taisnīgas pārkārtošanās fonds un programma *InvestEU*. Tos papildina tāds īpašais Eiropas Komisijas tehniskais atbalsts un palīdzība valstu pārvaldes iestādēm, kura mērķis ir sekmēt vajadzīgās reformas un sagatavošanās darbus nolūkā panākt ieguldījumu efektivitāti.

Rosinātais jaunais ETS Sociālais klimata fonds mazinātu plaisu starp ANM un pārkārtošanos no šīs DFS uz periodu pēc 2027. gada, kā arī piesaistītu finansējumu 72,2 miljardu EUR apjomā periodam no 2025. līdz 2032. gadam, lai atbalstītu mājsaimniecības, jo īpaši tās, kas atrodas ēkās ar vissliktāko energosniegumu. No šā fonda tiktu segtas sākotnējās izmaksas un atvieglota mājsaimniecību ar zemiem ienākumiem atbilstības nodrošināšana minimālajiem energoefektivitātes standartiem, kas rosināti Direktīvā par ēku energoefektivitāti. Atbilstoši valstu sociālajiem klimata plāniem veiktie ieguldījumi būs neatņemama to finanšu pasākumu daļa, kas saskaņā ar Direktīvu par ēku energoefektivitāti iekļauti ēku valsts renovācijas plānos.

Lai ēku renovāciju klasificētu kā ilgtspējīgu saimniecisko darbību atbilstoši ES taksonomijas Deleģētajam aktam par klimatisko komponentu, tai jānodrošina 30 % enerģijas ietaupījums, jāizpilda minimālās energoefektivitātes prasības nozīmīgai atjaunošanai vai jāietver konkrēti

individuāli pasākumi, kas klasificēti kā ilgtspējīgi. Renovācija, ko veic, lai izpildītu rosinātos Savienības mēroga minimālos energoefektivitātes standartus, parasti atbilst ES taksonomijas kritērijiem, kas saistīti ar ēku renovācijas darbībām.

Turklāt Komisija pašlaik pārskata attiecīgo valsts atbalsta regulējumu un plāno to padarīt atsaucīgāku pret Direktīvas par ēku energoefektivitāti pārskatīšanas vajadzībām, kas jo īpaši attiecas uz ES līmeņa minimālajiem energoefektivitātes standartiem (MES). Pārskatīšanas rezultātā sagatavotie valsts atbalsta nosacījumi būs svarīgi, lai jau agrīni stimulētu atbilstību ES līmenī noteiktajiem minimālajiem energoefektivitātes standartiem attiecībā uz ēku ar vissliktāko energosniegumu uzlabošanu.

1.4. Priekšlikuma mērķi

Šīs pārskatīšanas galvenie mērķi ir samazināt ēku siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas un galīgo enerģijas patēriņu līdz 2030. gadam, kā arī noteikt ilgtermiņa redzējumu ēkām ceļā uz klimatneitralitāti visā ES 2050. gadā. Lai izpildītu šos mērķus, iniciatīva pamatojas uz vairākiem konkrētiem uzdevumiem: palielināt ēku renovācijas ātrumu un pakāpi, uzlabot informāciju par ēku energoefektivitāti un ilgtspēju un nodrošināt, ka visas ēkas atbilst 2050. gada klimatneitralitātes prasībām. Labāks finansiālais atbalsts, modernizācija un sistēmu integrācija ir sviras šo uzdevumu izpildei.

• **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Kā skaidrots iepriekš, rosinātās pārskatīšanas mērķis ir sekmēt motivētājfaktorus ēku dekarbonizācijas atbalstam kopā ar tādiem stimuliem rīcībai valstīs, kas noteikti KCR, un jaunās ēku un autotransporta emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas oglekļa cenas noteikšanas ietekmē¹⁰. Priekšlikumā tiek pārskatīts esošs likumdošanas rīks. Kā tāds tas nevar aizvietot mērķrādītājus (piemēram, tādus, kas paredzēti KCR), tomēr tas sekmē mērķrādītāju sasniegšanu. Priekšlikums darbojas roku rokā ar rosināto jauno ETS — viens sekmē kurināmo un tehnoloģiju dekarbonizāciju, bet otrs samazina enerģijas patēriņu.

Direktīvā par ēku energoefektivitāti tiks noteikts vispārējais redzējums jaunām un esošām ēkām, ko piemēro visos ar ēkām saistītajos nosacījumos pārējās paketes “Gatavi mērķrādītājam 55 %” iniciatīvās¹¹. Paplašinot darbības enerģijas patēriņa samazinājumam ēku nozarē, Direktīva par ēku energoefektivitāti sekmēs arī tādu vispārējo energoefektivitātes mērķrādītāju sasniegšanu, kas norādīti Direktīvā par ēku energoefektivitāti (DĒE). Lielāks renovāciju skaits, ko izraisījis Direktīvas par ēku energoefektivitāti priekšlikums un prasība jaunās ēkās uzstādīt apsildes sistēmas bez siltumnīcefekta gāzu emisijām un integrēt atjaunojamo energoresursu enerģijas veidus ar mērķi nodrošināt bezemisiju ēkas, ļaus sasniegt 2030. gada provizorisko mērķrādītāju attiecībā uz atjaunojamo energoresursu daļu ēku galīgajā enerģijas patēriņā atbilstoši Atjaunojamo energoresursu direktīvai (AED). Šis priekšlikums atbalstīs neefektīvu fosilā kurināmā apkures katlu aizstāšanu ar sistēmām, kam nav tiešu SEG emisiju, piemēram, siltumsūkņiem un citām tehnoloģijām uz atjaunojamo energoresursu pamata.

Priekšlikumā tiek uzlabota privāta uzlādes infrastruktūra transportlīdzekļu stāvvietās ēkās un pie tām, papildinot atjaunināto Alternatīvo degvielu infrastruktūras regulu (ADIR), kurā

¹⁰ Kā tika norādīts attiecīgajā ietekmes novērtējumā, jaunās autotransporta un ēku ETS parametri bija noteikti atbilstoši Direktīvas par ēku energoefektivitāti pārskatīšanas priekšlikuma energoefektivitātes mērķrādītāja līmenim un gaidāmajam renovācijas ātruma palielinājumam, ko nodrošinātu tajā laikā vēl plānotais Direktīvas par ēku energoefektivitāti pārskatīšanas priekšlikums.

¹¹ Priekšlikumu saraksts: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/delivering-european-green-deal_lv.

noteikti tālejošāki vispārējie mērķrādītāji, arī saistībā ar elektrisko transportlīdzekļu publiski pieejamo uzlādes infrastruktūru. Atbilstoši Eiropas zaļajam un jaunajam ES pilsētmobilitātes regulējumam ir iekļauti arī nosacījumi velosipēdu novietņu infrastruktūras uzlabošanai.

Priekšlikums līdzīgā veidā papildina tiesību aktus par produktiem, piemēram, Energomarķējuma regulu (EMR), kas motivē patērētājus iegādāties savā klasē vislabākos energopatēriņu ietekmējošos ražojumus un ierīces, kas tiek uzstādītas ēkās. Direktīva par ēku energoefektivitāti darbojas kopā ar Ekodizaina direktīvu (ED), kurā paredzētas energoefektivitātes un citas ar veikspēju saistītas vides prasības energopatēriņu ietekmējošiem ražojumiem, jo īpaši ēku tehniskajām sistēmām (piemēram, apkures katliem, siltumsūkņiem vai gaismas avotiem) un ēkās izmantotajam aprīkojumam (piemēram, māsaimniecības ierīcēm). Būvizrādājumu veikspēja ir apskatīta Būvizrādājumu regulā (BR), un priekšlikums arī sekmē pastāvīgu progresu ceļā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām, izmantojot ar ēku klimatnoturības stiprināšanu saistītus nosacījumus.

Paralēli tam Direktīvas par ēku energoefektivitāti uzlabotie informācijas rīki, kas iekļaus arī oglekļa metriku, palīdzēs finanšu ieguldītājiem gūt monetāru ieguvumu no ēku dekarbonizācijas un māsaimniecību vai komerciāliem dalībniekiem labāk ņemt vērā ēku renovācijas ekonomiskos ieguvumus un to atmaksāšanās plānus. Šie aspekti ir arī saskaņoti ar elementiem, kuri ir iekļauti ES taksonomijā ilgtspējīgām darbībām un ir saistīti ar ēkām¹².

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Šis priekšlikums pamatojas uz 194. panta 2. punktu Līgumā par Eiropas Savienības darbību, kas ir Savienības enerģētikas politikas juridiskais pamats. Rosināto pasākumu mērķis ir “veicināt energoefektivitāti un taupību, kā arī jaunu un neizsīkstošu enerģijas veidu attīstību” (LESD 194. panta 1. punkta c) apakšpunkts).

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

2.1. Nepieciešamība pēc ES rīcības

Enerģētikas politika ir ES un dalībvalstu dalītā kompetence, kā arī stabilas ES politikas joma. Lielā mērā DĒE rosinātās izmaiņas atspoguļo vajadzību to atjaunināt, lai ņemtu vērā aizvien vērienīgākos ES klimata un enerģētikas mērķrādītājus. Minētais papildina faktu, ka Komisijas 2020. gada septembrī publicētais nacionālo enerģētikas un klimata plānu (NEKP) ES līmeņa ietekmes novērtējums¹³ liecināja par vērienīguma trūkumu attiecībā uz energoefektivitāti — 2,8 procentpunkti primārās enerģijas patēriņa un 3,1 procentpunkts enerģijas galapatēriņa ES salīdzinājumā ar pašlaik spēkā esošajiem mērķiem 2030. gadam. Tāpēc pārskatītajā DĒE ir vajadzīgi papildu ES pasākumi atbilstoši tam, kas paredzēts Enerģētikas savienības pārvaldības regulā¹⁴.

Ēkas ir daļa no vietējās infrastruktūras, un nepietiekams renovācijas ātrums un pakāpe ir bieži izplatīta problēma, ar ko ES saskaras visās dalībvalstīs. Visbiežāk šīs problēmas cēloņi nav saimnieciski, kā arī ir būtiski visām dalībvalstīm. Izveidojot vienotu ES regulējumu ēku dekarbonizācijas procesam un nosakot saistītās prasības, kā arī vienlaikus pieļaujot pielāgošanu vietējiem apstākļiem, tiktu panākta tik ļoti vajadzīgā noteiktība visiem

¹² https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/sustainable-finance/eu-taxonomy-sustainable-activities_en.

¹³ https://ec.europa.eu/info/news/commission-publishes-assessment-national-energy-climate-plans-2020-sep-17_en.

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1999&from=LV>.

renovācijas un būvniecības piegādes ķēdes dalībniekiem un paredzamība un gatavība visām ieinteresētajām personām (sākot no veselām nozarēm un beidzot ar vietējo un valsts darbaspēku, privātiem ieguldītājiem un finanšu iestādēm). Saistībā ar ilgtermiņa renovācijas stratēģijām gūtā pagātnes pieredze liecina, ka ir svarīgi nodrošināt atbilstošu līdzsvaru starp elastību un saskaņotajām prasībām, lai visas dalībvalstis ieguldītu pietiekamus centienus ES līmeņa mērķrādītāju sasniegšanā.

2.2. ES pievienotā vērtība

Stingrāks kopējais ES regulējums dos dalībvalstīm, kam ir dažāda vērienīguma plāni, stimulu saskaņoti un nepieciešamajā mērogā paātrināt enerģētikas pārkārtošanu uz energoefektīvākām ēkām ar labāku veiktspēju.

Pietiekami spēcīgi regulatīvie signāli gan attiecībā uz esošajām, gan jaunām ēkām stimulēs ieguldījumus ēku renovācijā, radīs darbvietas, stimulēs inovāciju, palielinās būvizrādājumu un ierīču iekšējā tirgus dotos ieguvumus un pozitīvi ietekmēs būvniecības ekosistēmas un saistīto nozaru konkurētspēju. Kopā ar pastiprinātu “vienotu formulējumu” kopīgajos standartos un piekļuvi informācijai tas arī nodrošinās, ka būvniecības nozare izmaksu ziņā visiedarbīgākajā veidā samazinās savas SEG emisijas, piemēram, izmantojot apjomradītus ietaupījumus.

Ēkas nešķērso robežas, bet ar būvniecību saistītais finansējums, kā arī tajās uzstādītās tehnoloģijas un risinājumi (sākot no termoizolācijas un beidzot ar siltumsūkņiem, efektīvām logu sistēmām un fotoelementu paneļiem) to dara. ES rīcība panāk valsts noteikumu modernizēšanu būvniecības nozarē, lai izpildītu dekarbonizācijas mērķus, atvērtu plašākus tirgus novatoriskiem produktiem visā pasaulē, ļautu samazināt izmaksas tur, kur tas visvairāk vajadzīgs, un panāktu rūpniecisko izaugsmi.

Visbeidzot, pateicoties pārskatītajai DĒE, ES rīcība dod daudzus ieguvumus — sākot no iedzīvotāju labākas veselības un labklājības, vietēju darbvieta radīšanas, kas sekmē atveseļošanos, enerģētiskās nabadzības mazināšanas, sociālās iekļaušanas sekmēšanas, labākiem dzīves apstākļiem, mazāka siltumnīcefekta gāzu emisiju daudzuma un beidzot ar enerģijas patēriņa un enerģijas izmaksu samazināšanu. Tas arī atbilst Jaunā Eiropas “Bauhaus” iniciatīvai¹⁵, kas aicina apvienot ēku ilgtspēju un būvēto vidi ar dzīves kvalitāti un sociālo iekļaušanu.

• Proporcionalitāte

Tiesību akta priekšlikumā iekļautie pasākumi ir uzskatāmi par proporcionāliem un vislielākajā mērā balstītiem uz sākotnējās 2002. gada direktīvas un tās 2010. un 2018. pārskatīto versiju esošās struktūras. Kā norādīts turpmāk 3. iedaļā, Regulējuma kontroles padomes negatīvajos atzinumos par pievienotajā ietekmes novērtējumā norādītā vēlamā risinājuma proporcionalitāti un ES harmonizācijas līmeni paustās bažas ir kļiedētas, mainot priekšlikumu, lai nodrošinātu subsidiaritātes un proporcionalitātes principu ievērošanu.

• Juridiskā instrumenta izvēle

Priekšlikums paredz būtiskus grozījumus Direktīvā par ēku energoefektivitāti, kas jau tika grozīta 2018. gadā¹⁶. Tāpēc šis priekšlikums ir esošās direktīvas pārstrādātā versija atbilstoši

¹⁵ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:fdc74aae-1625-11ec-b4fe-01aa75ed71a1.0005.02/DOC_1&format=PDF.

¹⁶ 2018. gadā, ar Direktīvu (ES) 2018/844.

Komisijas saistībām, kas norādītas Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu¹⁷ 46. punktā. Ar jauno tiesību aktu aizstās un atceļ iepriekšējo Direktīvu 2010/31/ES.

3. **EX POST** IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Direktīva par ēku energoefektivitāti tika izvērtēta 2016. gadā¹⁸. No pēdējās pārskatītās DĒE versijas (2018. gadā) izrietošie pasākumi tika nesen transponēti (2020. gadā), un tas neļauj apkopot pietiekami daudz datu par to ietekmi, lai jauns izvērtējums būtu relevants.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Lai varētu īstenot visaptverošu apspriešanās procesu un dotu visām ieinteresētajām personām iespēju izteikties, ir izmantotas papildinošas metodes.

- Sākotnējais ietekmes novērtējums (ceļvedis) tika publicēts Komisijas portālā [Have Your Say](#) 2021. gada 22. februārī. Atsauksmes par to varēja sniegt 4 nedēļas, un tika saņemtas 243 atbildes.
- Sabiedriskā apspriešana, kas pamatojās uz strukturētu tiešsaistes anketu rīkā *EUSurvey*, kā arī atbilda Komisijas labāka regulējuma noteikumiem, tika darīta pieejama portālā [Have Your Say](#) uz 12 nedēļām, sākot no 2021. gada 30. marta. Tajā bija ietverta iespējamo politikas risinājumu darbības joma, veids un struktūra, un tajā tika izmantoti atvērti jautājumi un jautājumi ar vairākiem atbilžu variantiem. Līdzīgi kā ceļvedis, tā bija pieejama ikvienam. Tika saņemtas 535 atbildes. Vairums dalībnieku bija uzņēmumu asociācijas un uzņēmumi (52 %), kam sekoja ES iedzīvotāji (15 %), NVO (12 %) un vietējās un valsts publiskās iestādes (7 %).
- Laikā no 2021. gada 31. marta līdz 3. jūnijam organizēja piecus īpaši šiem jautājumiem veltītus, mērķorientētus darbseminārus. Lai pievērstos noteiktām politikas risinājumu jomām, šie pasākumi tika organizēti tematiski — “Redzējuma izstrāde ēkām un dekarbonizētam ēku fondam”, “Minimālie energoefektivitātes standarti esošajām ēkām”, “Ēku informācijas rīku pastiprināšana (ar uzsvāri uz energoefektivitātes sertifikātiem)”, “Zaļās un digitālās pārkārtošanās sekmēšana” un “Izmaksu un citā ziņā pieejams finansējums — enerģētiskā nabadzība”. Vidēji katrā darbseminārā piedalījās vairāk nekā 200 dalībnieku.
- Papildu saziņa ar ieinteresētajām personām ir notikusi uz *ad hoc* bāzes.

Komisija arī informēja valstu delegācijas un administrācijas, kā arī apkopoja to viedokļus Enerģētikas jautājumu darba grupas un Ēku energoefektivitātes komitejas sanāksmēs un saskaņotās rīcības plenārsēdēs.

3.1. *Ieinteresēto personu viedokļu kopsavilkums*

Acīmredzams sabiedriskās apspriešanas respondentu vairākums pauda atbalstu minimālajiem ēku energoefektivitātes standartiem (“par” bija 75 % respondentu). 61 % respondentu pauda uzskatu, ka DĒE noteikumi par ilgtermiņa renovācijas stratēģijām būtu jāmaina, un 89 % atbalstīja iespēju stiprināt to mērķu īstenošanas uzraudzību, ko dalībvalstis noteikušas savās ilgtermiņa renovācijas stratēģijās. 84 % atbalstīja bezemisiju ēku definēšanu DĒE. 73 %

¹⁷ OV L 123, 2016. gada 12. maijs, 1. lpp.

¹⁸ COM(2016) 765 final https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/swd-2016-408-final_en_0.pdf.

respondentu uzskatīja, ka DĒE varētu dot ieguldījumu, lai padarītu pieejamu plašāku klāstu ar ēku energoefektivitāti saistītu datu. Energoefektivitātes sertifikāti ir jāatjaunina, un to kvalitāte ir jāuzlabo — tā uzskatīja nepārprotams vairākums (65 %) respondentu, un vēl vairāk respondentu (76 %) atbalstīja energoefektivitātes sertifikātu harmonizēšanu.

Vairāk nekā divas trešdaļas respondentu (68 %) atbalstīja pārskata par visa dzīves cikla (ražošana un būvniecība, lietošana un lietošanas laika beigas) oglekļa emisijām iekļaušanu DĒE pasākumos. Attiecībā uz e-mobilitāti respondenti kopumā puda atbalstu pastiprinātu prasību ieviešanai. Vairāk nekā trīs ceturtdaļas (77 %) respondentu atbalstīja renovācijas finansējuma atbalsta sasaistīšanu ar renovācijas pakāpi, un 68 % respondentu uzskatīja, ka būtu noderīgi nodrošināt “pamatīgas renovācijas” definīciju. Visbeidzot, vispārējais viedoklis, arī darbsemināros, bija tāds, ka finansējumam vajadzētu būt pieejamākam, izmantojot tiešo subsīdiju, nodokļu stimulu, energoefektīvu hipotekāro kredītu un citu veidu stimulēšanas mehānismu kombināciju, kā arī tam vajadzētu būt saskaņotam ar nosacījumiem par piekļuvi vienas pieturas aģentūrām. Mērķorientēts finansiāls atbalsts māsaimniecībām ar maziem un vidējiem ienākumiem tika noteikts kā vissvarīgākais politikas pasākums enerģētiskās nabadzības novēršanai.

Politikas darbsemināros paustais viedoklis atbilda sabiedriskajā apspriešanā norādītajam attiecībā uz kopējo virzienu, un tas nodrošināja noderīgu papildu ieskatu.

- **Eksperu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Priekšlikums pamatojas uz 2016. gadā veiktu izvērtējumu, kā arī datiem un pieredzi saistībā ar DĒE īstenošanu. JRC sniedza atbalstu atbilstības un valsts prakses analīzei un novērtēšanai. DĒE saskaņotās rīcības iniciatīvas rezultātā tika sagatavota ar DĒE īstenošanu saistītas valstu pieredzes analīze. Turklāt Komisija balstās uz arvien lielākā skaitā pieejamajiem profesionāli izvērtētajiem empīriskajiem pētījumiem un izmanto vairākus īstenojamus vai nesen īstenotus atbalsta līgumus.

Ietekmes un administratīvo izdevumu kvantitatīvo un kvalitatīvo novērtēšanu, kā arī ieinteresēto personu norādītās informācijas analīzi sekmēja konkrēts tehniskā atbalsta līgums¹⁹. Atbilstoši šim līgumam veiktā analīze notika, izmantojot modelēšanas rīku kopumu ar mērķi atspoguļot ēku fondu un plašāku makroekonomisko un sociālo ietekmi. Galvenā izmantotā statistika un dati (arī lietoto modeļu pamatā esošās datu kopas automātiskai aizpildīšanai) jāskata Ēku fonda observatorijas un Eurostat rādītājos. Vairāku notiekošu programmas “Apvārsnis 2020” ietvaros finansētu pētniecības un inovācijas projektu rezultāti arī tika novērtēti un nodrošināja analīzes ievaddatus.

Šajā priekšlikumā ir arī ņemti vērā pierādījumi, kas apkopoti 2030. gada klimata mērķrādītāja plāna ietekmes novērtējumā, kā arī attiecīgie pierādījumi, kas apkopoti citās zaļā kursa iniciatīvās. Līdzīgi kā citu politikas paketes “Gatavi mērķrādītājam 55 %” priekšlikumu gadījumā, novērtējuma pamatā tiek ņemts vērā ES atsaucē scenārijs, ES un valstu energosistēmu attīstības un siltumnīcefekta gāzu emisiju prognoze saskaņā ar pašreizējo politikas satvaru, kurš ietver Covid-19 ietekmi.

¹⁹ Tehniskā palīdzība ēku politikas izstrādei un īstenošanai un renovācijas atbalsts *ex ante* ietekmes novērtējumam un Direktīvas 2010/31/ES par ēku energoefektivitāti pārskatīšanai, pakalpojuma pieprasījums 2020/28 — ENER/CV/FV2020-608/07; Klimata politikas ģenerāldirektorāts CLIMA.A4/FRA/2019/0011.

- **Ietekmes novērtējums**

Ietekmes novērtējuma laikā veiktā analīze apstiprināja, ka DĒE regulējums nav pietiekams 2030. gada klimata mērķu sasniegšanai. Precīzāk, nav īstenots neviens konkrēts pasākums, kas novērstu ar ekonomiku nesaistītos šķēršļus, kuri ierobežo ēku enerģētisko renovāciju.

Ietekmes novērtējuma projekts tika divas reizes iesniegts Komisijas Regulējuma kontroles padomei. Pēc pirmā negatīvā atzinuma padome pieņēma galīgo otro negatīvo atzinumu²⁰, kur tika uzsvērtā vajadzība sniegt politiskus norādījumus par to, vai un atbilstoši kādiem nosacījumiem DĒE pārskatīšanas priekšlikums varētu tikt virzīts uz priekšu. Padome skaidroja, ka tā nemainīja savu negatīvo atzinumu, jo ietekmes novērtējuma projektā 1) nebija skaidri noteikti papildu trūkumi, kas DĒE pārskatītajai versijai būtu jānovērš, ņemot vērā parējos paketes “Gatavi mērķrādītājam 55 %” priekšlikumus; 2) pārliecinoši nebija parādīta vajadzība nodrošināt saskaņotus ES līmeņa pasākumus, ņemot vērā ēku nozares neviendabīgumu dalībvalstīs; 3) nebija pietiekami skaidrots iemesls dažādu individuālu elementu izvēlei politikas risinājumu vēlamajā pakotnē.

Eiropas Komisijas darba metodes dod iespēju priekšsēdētājas vietniekam jautājumos par iestāžu attiecībām un nākotnes plānošanu apstiprināt tādas iniciatīvas turpināšanu, par kuru Regulējuma kontroles padome ir pieņēmusi otro negatīvu atzinumu.

Ņemot vērā šīs iniciatīvas politisko nozīmi, tās lomu paketes “Gatavi mērķrādītājam 55 %” 2021. gada jūlija priekšlikumos, rīcības steidzamību ēku renovācijas jomā un to, ka Regulējuma kontroles padomes norādīto vajadzību sniegt politiskus norādījumus varētu pietiekami apmierināt pielāgotajā tiesību akta priekšlikumā, Komisija, arī ņemot vērā priekšsēdētājas vietnieka jautājumus par iestāžu attiecībām un nākotnes plānošanu piekrišanu, ir uzskatījusi par pienācīgu turpināt DĒE pārskatīšanu.

Komisija uzskata, ka padomes konstatējums par DĒE lomas nepietiekamo skaidrību paketē “Gatavi mērķrādītājam 55 %” atspoguļo tās novērtējumu par ietekmes novērtējuma ziņojuma projekta kvalitāti, nevis būtiskas bažas par paketes “Gatavi mērķrādītājam 55 %” vispārējo rīcībpolitiku kopumu. Ir arī svarīgi atzīmēt, ka Regulējuma kontroles padomes atzinumi ir par ietekmes novērtējuma projekta kvalitāti, nevis par saistītajiem tiesību aktu priekšlikumiem. Mijiedarbība starp normatīviem pasākumiem, cenas noteikšanas mehānismiem un mērķrādītājiem tika izskaidrota iepriekšējās šā paskaidrojuma raksta iedaļās. Tajā rosinātā DĒE pārskatīšana ir formulēta tāpat kā visi citi paketes “Gatavi mērķrādītājam 55 %” priekšlikumi — tie visi tika atbalstīti individuālos ietekmes novērtējuma ziņojumos, ko padome novērtēja pozitīvi.

Komisija ir rūpīgi izvērtējusi padomes viedokli par to, ka ietekmes novērtējuma ziņojuma projekts nenodrošināja pietiekami pamatotus pierādījumus, kas atbalstīja vēlamo politikas pasākumu kopumu, jo īpaši attiecībā uz tajos piedāvāto ES harmonizācijas pakāpi. Ņemot šo vērā, Komisija ir novirzījusi no risinājuma, kas norādīts ietekmes novērtējuma projektā, proti, pakāpeniski un noteiktā laikā ieviest stingrākus ES līmeņa minimālos energoefektivitātes standartus (MES) noteiktu veidu ēkām, ko papildina dalībvalstu pienākums ieviest valsts MES visām pārējām ēkām. Tagad valsts MES tiek rosināti kā brīvprātīgi, un atšķirības valsts ēku fondos ir labāk ņemtas vērā, dodot dalībvalstīm lielāku elastību to plānu sagatavošanā, lai līdz 2050. gadam izpildītu mērķi izveidot bezemisiju ēku fondu.

Tomēr ir saglabāti ES līmeņa minimālie energoefektivitātes standarti ēkām ar vissliktāko energosniegumu, lai nodrošinātu, ka darbā ar ēkām, kur varētu panākt vislielāko

²⁰ <https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/>.

energoefektivitātes uzlabojumu, SEG emisiju samazinājumu un papildu ieguvumus sabiedrībai, sākotnēji tiek pieliktas pietiekamas pūles. Dalībvalstis šīm ēkām var brīvi noteikt konkrētu laika grafiku, lai tās sasniegtu augstāku energoefektivitātes klasi līdz 2040. un 2050. gadam. Ja dalībvalstis pieņem valsts MES, tie būtu jāizstrādā, ņemot vērā valsts ceļvedi un nacionālos mērķrādītājus 2030., 2040. un 2050. gadam, ko dalībvalstis noteiks kā daļu no saviem ēku renovācijas valsts plāniem, lai līdz 2050. gadam sasniegtu vispārējo dekarbonizācijas mērķi.

Ir ļoti svarīgi, ka tādas ēkas ar vissliktāko energosniegumu, uz ko attiecas ES līmeņa minimālie energoefektivitātes standarti, ir arī ēkas, kur nepieciešams veikt pamatīgāku renovāciju un kur oglekļa cenu nodrošinātie stimuli, visticamāk, nav pietiekami, ņemot vērā pastāvīgās tirgus nepilnības, kas visās dalībvalstīs skar šo apakšnozari. Tā kā šo ēku mājokļu segments ir arī segments, kur parasti dzīvo visneaizsargātākās mājsaimniecības, ir svarīgi, ka rosinātais pasākums (un tā finanšu atbalsta satvars) tiek uzskatīts par nozīmīgiem tādām klimatiskās pārkārtošanās procesam, kur neviens netiek atstāts novārtā. Turklāt priekšlikumā ir paredzēts ilgāks laiks, lai dzīvojamās ēkās pakāpeniski ieviestu ES līmeņa minimālos energoefektivitātes standartus un nodrošinātu atbilstību tiem salīdzinājumā ar publiskām struktūrām piederošām ēkām un citām nedzīvojamām ēkām.

Papildus iepriekš norādītajam šis priekšlikums ir arī mainīts, padarot ievērojamu skaitu energoefektivitātes sertifikātu elementu neobligātu. Salīdzinājumā ar vēlamo risinājumu ietekmes novērtējuma priekšlikumā, kur vairums pasākumu bija obligāti, pašreizējā priekšlikumā dalībvalstīm ir dota lielāka elastība. Pašreizējie mehānismi arī tiek uzskatīti par prioritāriem salīdzinājumā ar jaunu prasību izveidi, jo īpaši ierobežojot ēku renovācijas valsts plānu prasības un pilnībā integrējot tās NEKP.

Sagatavotajā priekšlikumā dalībvalstīm ir liela elastība pielāgot savu ēku normatīvo un finansēšanas politiku valsts un vietējiem apstākļiem nolūkā īstenot kopējos vispārējos mērķus. DĒE pārskatīšanas ieguldījums paketes “Gatavi mērķrādītājam 55 %” vispārējā īstenošanā nav kļuvis mazāks, tomēr galvenā atbildība par tās realizāciju dalībvalstīm ir uzticēta lielākā mērā, nekā sākotnēji plānots, pienācīgi ņemot vērā subsidiaritātes principu. Dalībvalstis tiek aicinātas izstrādāt un īstenot pienācīgi vērienīgus ēku renovācijas valsts plānus, pietiekami ņemot vērā to KCR mērķrādītājus un tādu emisiju maksimālo rosināto apmēru, ko rada kurināmā izmantošana ēku nozarē. Šajā kontekstā Komisija novērtēs ēku renovācijas valsts plānus.

Šajā pārskatīšanas klauzulā ir tieša atsauce uz Komisijas novērtējumu par to, vai ES ar ēkām saistītie pasākumi, to vidū oglekļa cenas noteikšana, nodrošinās pietiekamu uzlabojumu, lai panāktu pilnībā dekarbonizētu bezemisiju ēku fondu līdz 2050. gadam, un vai ne vēlāk kā līdz 2027. gada beigām būs jāievieš papildu saistoši pasākumi Savienības līmenī, piemēram, stingrāki ES līmeņa minimālie energoefektivitātes standarti.

Vairāk konkrētu komentāru par padomes konstatējumiem skatiet šim priekšlikumam pievienotā ietekmes novērtējuma I pielikumā. Ietekmes novērtējumā ir iekļauta problēmas analīze un noteikti iespējamie pasākumi, kas vajadzīgi, lai palielinātu renovācijas ātrumu un pakāpi, iespējotu jaunu un esošu ēku dekarbonizāciju un palielinātu ēku modernizāciju, kuru nodrošina digitalizācija. Šie pasākumi ir iekļauti četros pamata risinājumos, un katrs no tiem atbilst aizvien lielākam vērienīguma līmenim — netālejoši mērķi, vidēji tālejoši mērķi, tālejoši mērķi un ļoti tālejoši mērķi. Šajā dokumentā par vēlamo ir atzīts 3. risinājums. Atbilstoši Regulējuma kontroles padomes konstatējumiem par šo risinājumu DĒE priekšlikums tika pārskatīts un tagad pamatojas uz kombināciju, kas ietver 2. risinājumu (ar vidēji tālejošiem mērķiem) esošām ēkām un 3. risinājumu (ar tālejošiem mērķiem) informācijas rīkiem un jaunām ēkām.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

2018. gadā DĒE pārskatīšanas nozīmīgs mērķis bija administratīvā sloga samazināšana. Tika lēsts, ka vēlamā politikas risinājuma pasākumi kopumā samazinātu administratīvo slogu par gandrīz 100 miljoniem EUR gadā²¹.

Šīs pārskatīšanas un citu paketes “Gatavi mērķrādītājam 55 %” priekšlikumu ar ēkām saistītu aspektu galvenais mērķis ir salāgot ēku nozari ar Savienības paplašinātajiem klimata mērķiem. Iedarbīguma nodrošināšanai ir vajadzīgas jaunas un atjauninātas prasības. Šīs prasības galvenokārt ietekmēs administratīvās iestādes valsts un vietējā līmenī dalībvalstīs un mazākā mērā ēku īpašniekus, kā arī galvenokārt pamatosies uz jau esošajām procedūrām un struktūrām. Tās ir tālejošākas — no vienas puses, lai sasniegtu Eiropas zaļā kursa mērķrādītājus un, no otras puses, lai vienlaikus dotu uzņēmumiem un tiešajiem patērētājiem laiku pielāgoties.

Kā norādīts ietekmes novērtējumā, energoefektivitātes sertifikātu digitalizācija un jaunie nosacījumi par datu apmaiņu un datubāzēm tomēr samazinās administratīvās un atbilstības nodrošināšanas izmaksas un sekmēs ar ēku renovāciju saistīto administratīvo procedūru izpildi.

- **Pamattiesības**

Šis priekšlikums atbilst Eiropas Savienības Pamattiesību hartas²² 37. pantam, kurā noteikts, ka augstam vides aizsardzības līmenim un vides kvalitātei jābūt integrētai Savienības politikā un jābūt nodrošinātai saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības principu.

Šis priekšlikums ir izstrādāts, lai ievērotu tiesības uz īpašumu, kā noteikts hartas 17. pantā, un tas pamatojas uz hartas 34. pantu, kurā “atzīst un ievēro tiesības uz (..) palīdzību mājokļu jomā, lai saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, kā arī valstu tiesību aktiem un praksi nodrošinātu pienācīgu dzīvi tiem, kam nav pietiekamu līdzekļu”.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Šis priekšlikums neietekmē ES budžetu. Ar to groza esošo direktīvu, un tas lielā mērā ir balstīts uz jau esošo struktūru un noteikumiem.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Kad likumdevēji būs pieņēmuši šo pārstrādāto direktīvu, Komisija veiks turpmāk norādītās darbības, lai sekmētu tās transponēšanu:

- izstrādās atbilstības tabulu, kas ir gan dalībvalstu, gan Komisijas transponēšanas kontrolesaraksts,
- organizēs sanāksmes ar dalībvalstu ekspertiem, kas atbild par direktīvas dažādo daļu transponēšanu, ar mērķi apspriest, kā tās transponēt un kļūst par šaubas ar saskaņoto rīcību attiecībā uz DĒE (CA-EPBD) vai komitejas formā,
- būs pieejama divpusējām sanāksmēm un zvaniem ar dalībvalstīm, ja rodas konkrēti jautājumi par direktīvas transponēšanu,

²¹ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:4908dc52-b7e5-11e6-9e3c-01aa75ed71a1.0013.02/DOC_1&format=PDF.

²² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:12012P/TXT>.

- pēc transponēšanas termiņa beigām Komisija veiks visaptverošu novērtējumu par to, vai dalībvalstis ir pilnībā un pareizi transponējušas direktīvu.

Priekšlikums papildina Pārvaldības regulu²³, kas nodrošina pārskatāmas un uzticamas plānošanas, ziņošanas un uzraudzības sistēmas ieviešanu, pamatojoties uz NEKP un racionalizētiem dalībvalstu progresa ziņojumiem. Sākot no 2023. gada, dalībvalstīm katru otro gadu ir jāziņo par plānu īstenošanas gaitu, turklāt līdz 2023. gada 30. jūnijam tām ir jāpaziņo Komisijai par plānu atjauninājumu projektiem, bet galīgie atjauninājumi jāiesniedz līdz 2024. gada 30. jūnijam. Ēku renovācijas plānu iesniegšana atbildīs nacionālo enerģētikas un klimata plānu (NEKP) cikliem, izņemot pirmo ēku renovācijas plānu.

• **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Direktīvas 32. panta 1. punktā noteikts, ka dalībvalstis paziņo par saviem transponēšanas pasākumiem kopā ar atbilstības tabulu. Tas atbilst Tiesas nolējumam (lieta C-543/17), saskaņā ar kuru dalībvalstīm paziņojumam par valsts transponēšanas pasākumiem jāpievieno pietiekami skaidra un precīza informācija, norādot, kuros valsts tiesību aktos transponēti attiecīgās direktīvas noteikumi. Minētais jāsniedz par katru pienākumu, ne tikai “pantu līmenī”. Ja dalībvalstis izpilda šo pienākumu, tām principā nebūtu nepieciešams nosūtīt Komisijai skaidrojošus dokumentus par transponēšanu.

• **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Direktīvu 2010/31/ES groza, kā norādīts turpmāk, lai saskaņotu noteikumus par jaunām un esošām ēkām un par informācijas rīkiem ar Eiropas zaļo kursu, lai atjauninātu tās saturu, ņemot vērā tehnisko progresu, un lai vienkāršotu tās struktūru un nodrošinātu pastiprinātus finanšu un izpildes panākšanas mehānismus:

- direktīvas priekšmets tiek grozīts, lai uzsvērtu, ka pārstrādātās DĒE priekšlikumā ir izklāstīts redzējums bezemisiju ēku fonda panākšanai līdz 2050. gadam, un lai atspoguļotu jaunu papildinošu oglekļa metriku nolūkā virzīt izvēli dekarbonizācijas risinājumu virzienā. Lai gan priekšlikumā uzsvars ir uz tādu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu, kas saistītas ar darbību, ir sperti pirmie soļi, kuri paredzēti, lai mazinātu oglekļa emisijas visā ēkas dzīves ciklā.
- Direktīvas 2. pantā ir iekļauta jauna bezemisiju ēkas definīcija: ēka ar ļoti augstu energoefektivitāti atbilstoši energoefektivitātes pirmajam principam, kur ļoti mazo vajadzīgo enerģijas daudzumu pilnībā nodrošina no atjaunojamiem energoresursiem ēkā vai komunālajā vai kopienas līmenī, ja tas tehniski iespējams (jo īpaši atjaunojamie energoresursi, kas ražoti uz vietas, iegūti no atjaunojamo energoresursu enerģijas kopienas, vai atjaunojamo energoresursu enerģijas vai atkritumu radītais siltums no centralizētas apsildes un dzesēšanas sistēmas). Bezemisiju ēkas kļūst par jauno standartu jaunām ēkām — šis līmenis jāsasniedz ar pamatīgas renovācijas palīdzību no 2030. gada, bet redzējums par ēku fondu — 2050. gadā. Direktīvas 2. pantā arī skaidrota “gandrīz nulles enerģijas ēkas” definīcija, kas joprojām ir standarts jaunām ēkām līdz bezemisiju ēku standarta piemērošanai un kļūst par līmeni, kas līdz 2030. gadam jāsasniedz ar pamatīgas renovācijas palīdzību. Šajā pantā “pamatīgā renovācija” no jauna definēta kā ēku renovācijas zelta standarts, kā arī tās īstenošanas atvieglošanai noteikta “pakāpeniska pamatīgā renovācija”. Ar 2. pantu tiek ieviesta “hipotekārā portfeļa standarta” definīcija — tas ir mehānisms,

²³

Regula (ES) 2018/1999 par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību.

kas stimulē hipotekāro kredītu devējus uzlabot sava ēku portfeļa energoefektivitāti un iedrošina topošos klientus padarīt savu īpašumu energoefektīvāku.

- Direktīvas 3. pants par **ēku renovācijas valsts plāniem** (iepriekš saukti par ilgtermiņa renovācijas stratēģijām) ir padarīts darboties spējīgāks. Uzraudzības satvars ir pastiprināts, ieviešot ēku renovācijas valsts plānu projekta novērtējumu, ko veic Komisija, un sniedzot ieteikumus kā daļu no NEKP procesa. Lai sekmētu informācijas iesniegšanu un Komisijas veiktu novērtējumu, kā arī uzlabotu valstu plānu salīdzināmību, II pielikumā ir iekļauta kopēja veidne ar obligātajiem un brīvprātīgajiem elementiem. Obligāti ziņojami elementi ietver rajona un apkaimes pieejas, to vidū atjaunojamo energoresursu enerģijas kopienu un iedzīvotāju enerģijas kopienu lomu. Ēku renovācijas plānus iesniedz NEKP un to atjauninājumu ietvaros; lai ņemtu vērā laiku, kas vajadzīgs, lai pārskatīto DĒE pieņemtu un lai tā stātos spēkā, izņēmuma kārtā pirmo plāna projektu iesniedz līdz 2024. gada 30. jūnijam. Par valstu mērķrādītāju sasniegšanā panākto progresu un ēku renovācijas plānu ieguldījumu valsts un Savienības mērķrādītāju sasniegšanā ziņo katru otro gadu atbilstoši Pārvaldības regulai.
- Direktīvas 4. pants (iepriekš 3. pants) par ēku energoefektivitātes aprēķināšanas metodiku kopā ar I pielikumu ir atjaunināti, lai skaidrotu iespējamo uzskaitītas enerģijas patēriņu nolūkā aprēķināt energoefektivitāti un pārbaudīt aprēķinātā enerģijas patēriņa pareizību. Pantā ir precizēts, kā uzskatīt atjaunojamo energoresursu enerģijas patēriņu uz vietas, piemēram, uzlādes punktus, kā arī enerģiju, ko piegādājušas enerģijas kopienas.
- Direktīvas 5. pants (iepriekš 4. pants) par energoefektivitātes minimālo prasību noteikšanu ir grozīts, lai pielāgotu aizsargātās ēkas, kam iepriekš bija iespējams piemērot pilnīgu atbrīvojumu, tehniskajam progresam, kurš ļauj uzlabot šādu ēku energoefektivitāti, nemainot to tehnisko raksturu un izskatu.
- Direktīvas 6. pants (iepriekš 5. pants) par izmaksu ziņā optimāla līmeņa aprēķināšanu ir saskaņots ar Eiropas zaļo kursu, un tajā norādīts, ka siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu izmaksas, kā arī enerģijas patēriņa vides un veselības eksternalitātes jāņem vērā, nosakot viszemākās izmaksas. Komisija pārskatīs izmaksu ziņā optimāla līmeņa aprēķināšanas metodiku līdz 2026. gada 30. jūnijam.
- Direktīvas 7. pantā apkopoti visi noteikumi par **jaunām ēkām**:
 - (a) paredzēts, ka no 2030. gada jaunām ēkām jābūt bezemisiju ēkām; jaunām publiskām ēkām jābūt bezemisiju ēkām, sākot no 2027. gada. Konkrētas prasības bezemisiju ēkām ir noteiktas III pielikumā;
 - (b) jaunu ēku globālās sasilšanas potenciāls (GSP) būs jāaprēķina no 2030. gada atbilstoši līmeņa(-u) satvaram, tādējādi sniedzot informāciju par jaunas būves emisijām visā dzīves ciklā. Visa dzīves cikla emisijas ir īpaši būtiskas lielām ēkām (lietderīgā platība lielāka par 2000 kvadrātmetru), un tāpēc pienākums veikt aprēķinu tām ir piemērojams no 2027. gada;
 - (c) dalībvalstis nosaka jaunām ēkām svarīgus parametrus, kas ietver ne tikai energoefektivitāti, piemēram, veselīgi iekštelpu klimata apstākļi, pielāgošanās klimata pārmaiņām, ugunsdrošība, ar spēcīgu seismisko aktivitāti saistīti riski un piekļūstamība personām ar invaliditāti. Tās arī risina oglekļa piesaistes jautājumus, kas saistīti ar oglekļa uzglabāšanu ēkās vai uz tām.
- Direktīvas 8.–10. pants un 15. pants par esošām ēkām un finansiālo atbalstu apvieno turpmāk minēto:

- (a) esošie noteikumi par **nozīmīgu atjaunošanu**, kas dod iespēju piemērot esošās minimālās energoefektivitātes prasības (lai nodrošinātu minimālu renovācijas pakāpi), kā arī pievērsties strukturāliem uzlabojumiem, pielāgošanās klimata pārmaiņām procesiem, bīstamu vielu, to vidū azbesta, savākšanai un piekļūstamībai personām ar invaliditāti un ko **papildina jaunie ES līmeņa minimālie energoefektivitātes standarti** (izraisot renovācijas ātruma palielināšanos) publiskām ēkām (t. i., publiskām struktūrām piederošām ēkām un ēku daļām) un nedzīvojamām ēkām ar vissliktāko energosniegumu. Saskaņā ar šīm prasībām energoefektivitātes sertifikātu G klases ēka ir jāatjauno un jāuzlabo vismaz līdz energoefektivitātes F klasei ne vēlāk kā līdz 2027. gadam un vismaz līdz energoefektivitātes E klasei ne vēlāk kā līdz 2030. gadam, bet dzīvojamās ēkas ar vissliktāko energosniegumu jāuzlabo vismaz līdz F klasei līdz 2030. gadam un vismaz līdz E klasei līdz 2033. gadam. Uzsvars uz ēku fondu ar viszemākajām energoefektivitātes klasēm nodrošina, ka darbības ir vērstas uz ēkām ar vislielāko dekarbonizācijas un enerģētiskās nabadzības mazināšanas potenciālu, kā arī iespēju gūt vislielākos sociālos un ekonomiskos ieguvumus. Dalībvalstis ēku renovācijas valsts plānos arī nosaka konkrētu grafiku, kas jāievēro, lai sasniegtu augstākas energoefektivitātes klases (ēkām, kas ir 9. panta 1. punkta darbības jomā) līdz 2040. un 2050. gadam atbilstoši to ceļam uz ēku valsts fonda pārveidi uz bezemisiju ēkām. Papildus minimālajiem energoefektivitātes standartiem atbilstoši 9. panta 1. punktam dalībvalstīm ir iespēja iekļaut minimālos energoefektivitātes valsts standartus savos renovācijas valsts plānos. Dalībvalstīm jāsekmē atbilstība minimālajiem energoefektivitātes standartiem ar veicinošu satvaru, kas ietver finansējumu, jo īpaši koncentrējoties uz neaizsargātām māsasaimniecībām un cilvēkiem, ko skar enerģētiskā nabadzība vai kas dzīvo sociālajos mājokļos, kā arī tehnisko palīdzību un uzraudzības mehānismiem. Rosinātie noteikumi ļauj dalībvalstīm izslēgt vairākas ēku kategorijas no pienākuma ievērot minimālos energoefektivitātes standartus;
- (b) brīvprātīgo renovācijas pasu ieviešana, kas nodrošinās vajadzīgos rīkus ēku īpašniekiem, kuri plāno savu ēku pakāpenisku renovāciju. Dalībvalstīm būs jāievieš renovācijas pasu shēma, kuras pamatā būs kopējais satvars, kas līdz 2024. gada beigām jāizstrādā Komisijai, lai nodrošinātu iedzīvotājiem piekļuvi šim rīkam;
- (c) stingrāki noteikumi par renovācijas šķēršļu un barjeru novēršanu un par finanšu stimulu aktivizēšanu, panākot, ka vienas pieturas aģentūras ir piekļūstamas visām ēku ekosistēmas ieinteresētajām personām, ka visi šķēršļi (ne tikai ar izmaksām saistīti šķēršļi) ēku renovācijai tiek novērsti un ka dalībvalstis sekmē pienācīgu apmācību. Lielāki finanšu stimuli un tehniskā atbalsta pasākumi ir vērsti uz pamatīgas renovācijas projektiem un projektiem, kuros iekļauts ievērojams skaits ēku un kuri nodrošina ievērojamus kopējos enerģijas ietaupījumus. Ņemot vērā minēto mērķi un tā kā atbilstoši standarta izmantošanas laikam apkures katls, kas nopirkts 21. gs. divdesmito gadu vidū, var tikt joprojām lietots 2050. gadā, dalībvalstīm nevajadzētu ļaut subsidēt fosilā kurināmā apkures katlus no 2027. gada;
- (d) lai sekmētu apsildes sistēmu bez jebkādām tiešajām emisijām ātru attīstību un lai izvairītos no tā, ka ieguldījumi jaunu paaudžu fosilo kurināmo apkures katlos kļūst par balasta aktīviem, bezemisiju ēkām nevajadzētu uz vietas radīt

oglekļa emisijas, un dalībvalstis var izvēlēties izmantot elektrības primārās enerģijas faktoru, kas saskaņots ar ES vidējo rādītāju²⁴;

- (e) visbeidzot, dalībvalstīm finansiālais atbalsts jāvirza enerģētiskās nabadzības mazināšanai un sociālo mājokļu atbalstam, kā arī īrnieku aizsardzībai no nesamērīgi augstas īres maksas pēc renovācijas.

Pēc Regulējuma kontroles padomes atzinumiem saglabātais risinājums par minimālajiem energoefektivitātes standartiem tieši neatbilst nevienam no četriem risinājumiem, kas analizēti padomei iesniegtajā ietekmes novērtējuma projektā. Priekšlikums ir rūpīgi grozīts, ņemot vērā subsidiaritāti, proporcionalitāti un atšķirības dažādu dalībvalstu ēku fondā, kā arī ļaujot dalībvalstīm elastīgi izlemt, kā tās rīkosies to konkrētajos apstākļos un panāks vajadzīgos uzlabojumus ēku valsts fondā. Ar to visā ES tiek likts uzsvars uz 15 % ēku ar vissliktāko energosniegumu attiecīgajā ēku valsts fondā, lai ietaupītu pēc iespējas vairāk enerģijas, uzlabotu izmaksu lietderību un mazinātu enerģētisko nabadzību, kā arī vienlaikus gūtu plašākus sociālos un ekonomiskos ieguvumus, kas saistīti ar ES klimata un enerģētikas mērķu sasniegšanu.

- Iepriekšējā 8. panta struktūra ir mainīta. Direktīvas 11. pantā uzsvars ir tikai uz **ēku tehniskajām sistēmām**, un tiek ieviests skaidrs juridiskais pamats valsts aizliegumiem attiecībā uz fosilā kurināmā apkures katliem, ļaujot dalībvalstīm noteikt prasības siltuma ģeneratoriem, pamatojoties uz siltumnīcefekta gāzu emisijām vai izmantotā kurināmā veidu. Vairākas dalībvalstis uzskata šādus pasākumus par būtiskiem, lai panāktu dekarbonizētu ēku fondu un uzlabotu gaisa kvalitāti un veselību. Šajā noteikumā tiek novērsta pašreizējā juridiskā nenoteiktība saistībā ar to, vai šādi aizliegumi ir atļauti saskaņā ar Ekodizaina direktīvas 6. panta 1. punktu un Līgumos iekļautajiem brīvā tirgus noteikumiem. Atzīstot labas iekštelpu gaisa kvalitātes nozīmi veselībai nekaitīgu ēku nodrošināšanā, jaunās ēkās jāuzstāda iekštelpu gaisa kvalitātes uzraudzības un regulēšanas mērierīces un kontroles ierīces. Ja iespējams, tas jādara arī esošās ēkās, kam veic nozīmīgu atjaunošanu.
- Direktīvas 12. pants par **infrastruktūru ilgtspējīgai mobilitātei** ir saskaņots ar vērienīgākiem klimata mērķiem, padarot stingrākas pašreizējās prasības. Kabeļu iepriekšēja uzstādīšana kļūst par normu visās jaunās ēkās un ēkās, kur veic nozīmīgu atjaunošanu, un jo īpaši tiek nostiprināta uzlādes punktu ierīkošana jaunās un renovētās biroju ēkās. Uzlādes punktus jāspēj veikt viedo uzlādi, un dalībvalstis novērš šķēršļus uzlādes punktu uzstādīšanai dzīvojamās ēkās, nodrošinot “tiesības pieslēgties tīklam” saskaņā ar atbilstošajiem nosacījumiem priekšlikumā par Alternatīvo degvielu infrastruktūras regulu. Turklāt, lai novērstu šķēršļus velosipēdu kā ilgtspējīgas bezemisiju mobilitātes centrālā elementa izmantošanai, tiek ieviestas obligātas velosipēdu novietnes jaunās ēkās un ēkās, kurās veic nozīmīgu atjaunošanu.
- Direktīvas 13. pantā tiek nostiprināts **viedgatavības indikators** lielām nedzīvojamām ēkām (sākot no 2026. gada). Lai sekmētu tādu jaunu pakalpojumu attīstību, kas saistīti ar ēkām, jauns 14. pants, kas veltīts tieši **ēku datiem**, nodrošina, ka ēku īpašniekiem, īrniekiem un apsaimniekotājiem vai trešām personām ir piekļuve ēku sistēmu datiem. Komisijai ar īstenošanas aktu jāparedz jauni noteikumi par datu sadarbību un piekļuvi datiem.

²⁴ Atbilstoši Energoefektivitātes direktīvai.

- Ar 16.–19. pantu uzlabo esošos noteikumus par **energoefektivitātes sertifikātiem**, to izsniegšanu un izstādīšanu, kā arī sertifikātu datu bāzēm:
 - (a) lai panāktu salīdzināmību Eiropas Savienībā, līdz 2025. gadam visiem energoefektivitātes sertifikātiem jābūt balstītiem uz saskaņotu energoefektivitātes klašu skalu un jāatbilst V pielikumā norādītajai veidnei;
 - (b) energoefektivitātes klases tiks mainītas, lai īstenotu kopēju redzējumu par bezemisiju ēku fondu līdz 2050. gadam, vienlaikus ņemot vērā atšķirības valstu ēku fondā — augstākā A klase atbilst bezemisiju ēkai, bet viszemākajā G klasē iekļauj 15 % ēku ar viszemāko energosniegumu ēku valsts fondā. Šī skalas maiņa visās dalībvalstīs nodrošinās salīdzināmus centienus, kuru mērķis ir izpildīt Savienības minimālos energoefektivitātes standartus saskaņā ar 9. pantu. Rādītājs, uz kura pamata ēkas jānovērtē (primārās enerģijas lietojums kWh/(m².g)) nemainās, un to papildina darbības siltumnīcefekta gāzu emisiju un atjaunojamo energoresursu enerģijas rādītājs. Pārējos rādītājus dalībvalstis var brīvi izvēlēties, jo tiek piedāvāta rīkkopas pieeja, ko var pielāgot valsts apstākļiem;
 - (c) zemāko D–G klašu energoefektivitātes sertifikātu derīguma termiņš tiek samazināts līdz pieciem gadiem, lai palīdzētu nodrošināt, ka tie satur aktuālu informāciju, kas palīdz iedzīvotājiem samazināt savu patēriņu. Noteiktos vienkāršos gadījumos jābūt vienkāršotām procedūrām energoefektivitātes sertifikātu atjaunošanai, un šie sertifikāti jāizsniedz digitāli. Tiek ieviesti pasākumi izsniegto sertifikātu uzticamības palielināšanai (apmeklējums un kvalitātes kontrole);
 - (d) plašāka energoefektivitātes sertifikātu piešķiršana ēku fondam ir priekšnoteikums tā uzlabošanai, tomēr dalībvalstīm vienlaikus būtu jānodrošina, ka tie ir cenas ziņā pieejami. Turpmāk energoefektivitātes sertifikāts būs vajadzīgs ne tikai jaunām ēkām, bet arī ēkām, kurās veic nozīmīgu atjaunošanu, ēkām, kurām tiek atjaunots īres/nomas līgums, un visām publiskajām ēkām. Pārdošanai vai izīrēšanai piedāvātām ēkām vai ēku daļām jābūt energoefektivitātes sertifikātam, un visās reklāmās būtu jānorāda energoefektivitātes klase un rādītājs, tā nodrošinot, ka energoefektivitāte ir būtiska pārdošanas un īres tirgū. Visās ēkās, kur atrodas publiskas iestādes vai ko bieži apmeklē iedzīvotāji, neatkarīgi no to lieluma apskatei jānovieto to energoefektivitātes sertifikāts;
 - (e) dalībvalstis izveido ēku energoefektivitātes sertifikātu valsts datubāzi, kas arī ļauj apkopot datus, kuri saistīti ar ēku renovācijas pasēm un viedgatavības indikatoriem. Informāciju no valsts datubāzes nosūta Ēku fonda observatorijai, izmantojot veidi, kas jāizstrādā Komisijai.
- Pašreizējie noteikumi par pārbaudēm ir sagrupēti un precizēti, lai sekmētu to īstenošanu, vienlaikus DĒE pasākumos iekštelpu gaisa kvalitātes uzlabošanai iekļaujot ventilācijas sistēmas. Lai panāktu renovācijas vai jaunbūves kvalitāti un uzticamību, tiek plānots, ka izveidos valsts pārbaudes shēmas vai citus rīkus, lai pārliecinātos, ka veiktie būvniecības un renovācijas darbi atbilst plānotajam energoefektivitātes līmenim un palielina iedzīvotāju apmierinātību un uzticību. Lai panāktu šo darbu uzticamu kvalitāti, integrētu renovācijas darbu veicējiem jābūt arī piekļuvei sertifikācijas vai kvalifikācijas shēmām. No 2030. gada nedzīvojamām ēkām būtu jāpazemina sliekšnis obligāto ēkas automatizācijas un kontroles sistēmu uzstādīšanai, un jaunās dzīvojamās ēkās un dzīvojamās ēkās, kam veic nozīmīgu

atjaunošanu, jāierīko noteiktas uzraudzības un kontroles funkcionālās iespējas, kas uzlabotu un optimizētu to apsaimniekošanu un ekspluatāciju.

- **Ēku politikas izpildes panākšana** ir būtiska, lai nodrošinātu patiesu progresu uz vietas. Pašreizējās neatkarīgās kontroles sistēmas tiek paplašinātas, lai ietvertu renovācijas pases un viedgataīvības indikatorus. Uzraudzība un izpildes panākšana, arī izmantojot sodus, tiks īpaši vērsta uz minimālajiem energoefektivitātes standartiem un esošā ēku fonda uzlabošanu.

Nobeiguma noteikumi un pārskatīšanas klauzula — lai 2021. gadā pārskatītu DĒE Eiropas zaļā kursa īstenošanas kontekstā, saskaņā ar 25. pantu nākamās pārskatīšanas datums ir ne vēlāk kā 2027. gada beigās. Pārskatīšanas klauzulā ir tieša atsauce uz Komisijas novērtējumu par to, vai ar ēkām saistītie pasākumi ES tiesību aktos, arī oglekļa cenas noteikšana, nodrošinās pietiekamu uzlabojumu, lai panāktu pilnībā dekarbonizētu bezemisiju ēku fondu līdz 2050. gadam, un vai būs jāievieš papildu saistoši pasākumi Savienības līmenī, piemēram, stingrāki minimālie energoefektivitātes standarti. Direktīvas 32. pantā par transponēšanu precizēts, ka dalībvalstis iesniedz atbilstības tabulu un norāda savus transponēšanas pasākumus.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par ēku energosniegumu (pārstrādāta redakcija)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,
 ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 194. panta 2. punktu,
 ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,
 pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,
 ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²⁵,
 ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu²⁶,
 saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,
 tā kā:

↓ 2010/31/ES 1. apsvēruma
(pielāgots)

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva ~~2010/31/ES~~ ²⁷ ~~2002/91/EK~~ (~~2002.~~
~~gada 16. decembris~~) ~~par ēku energoefektivitāti~~²⁸ ~~ir~~ vairākas reizes ~~ir~~
~~ir~~ būtiski ~~ir~~ grozīta²⁹. Skaidrības labad ~~ir~~ minētā direktīva ~~ir~~ ~~ir~~ būtu jāpārstrādā,
jo ir paredzēts izdarīt vēl citus būtiskus grozījumus.

↓ jauns

- (2) Saskaņā ar Parīzes nolīgumu, ko 2015. gada decembrī pieņēma Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) satvaros, tā Puses ir vienojušās ierobežot globālo vidējās temperatūras pieaugumu krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiekties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni. Parīzes nolīguma mērķu sasniegšana ir Komisijas 2019. gada 11. decembra

25 OV C [...], [...], [...]. lpp.

26 OV C [...], [...], [...]. lpp.

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/31/ES (2010. gada 19. maijs) par ēku energoefektivitāti (OV L 153, 18.6.2010., 13. lpp.).

28 ~~OV L 1, 4.1.2003., 65. lpp.~~

29 Sk. VIII ~~IV~~ pielikuma A dalu.

paziņojuma “Eiropas zaļais kurss”³⁰ pamatuzdevums. Ar atjaunināto nacionāli noteikto devumu, kas 2020. gada 17. decembrī tika iesniegts UNFCCC sekretariātam, Savienība apņēmas līdz 2030. gadam savas neto siltumnīcefekta gāzu emisijas visas tautsaimniecības mērogā samazināt vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.

- (3) Kā izziņots zaļajā kursā, Komisija 2020. gada 14. oktobrī nāca klajā ar Renovācijas viļņa stratēģiju³¹. Stratēģijā ir izklāstīts rīcības plāns ar konkrētiem regulatīviem, finansēšanas un veicinošiem pasākumiem, kā līdz 2030. gadam ēku energorenovācijas gada rādītāju vismaz divkārtot un kā veicināt pamatīgu renovāciju. Ēku energoefektivitātes direktīvas pārskatīšana ir viens no līdzekļiem, kas ļaus īstenot renovācijas vilni. Tā arī palīdzēs īstenot iniciatīvu “Jauns Eiropas “Bauhaus”” un Eiropas misiju “Klimatneitrālas un viedas pilsētas”.
- (4) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1119³² jeb t. s. Eiropas Klimata aktu tiesību aktos ir nostiprināts mērķrādītājs līdz 2050. gadam visas tautsaimniecības mērogā panākt klimatneitralitāti un noteikta saistoša Savienības apņemšanās līdz 2030. gadam iekšzemes siltumnīcefekta gāzu neto emisijas (emisijas, no kurām atskaitīti piesaistījumi) samazināt vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.
- (5) Minētos mērķus ir iecerēts īstenot ar Eiropas Komisijas 2021. gada darba programmā izziņotās tiesību aktu paketes “Gatavi mērķrādītājam 55 %” palīdzību. Tā aptver vairākas rīcībpolitikas jomas, tostarp energoefektivitāti, atjaunīgo enerģiju, zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību, enerģijas nodokļus, kopīgus centienus, emisijas kvotu tirdzniecību un alternatīvo degvielu infrastruktūru. Direktīvas 2010/31/ES pārskatīšana ir būtiska minētās paketes daļa.

↓ 2010/31/ES 2. apsvērums

~~Efektīvs, apdomīgs, racionāls un ilgtspējīgs enerģijas izmantojums *inter alia* attiecas uz naftas produktiem, dabasgāzi un cietajiem kurināmajiem, kas ir ne tikai svarīgi enerģijas avoti, bet arī galvenie oglekļa dioksīda emisijas avoti.~~

↓ 2010/31/ES 3. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (6) Ēku sektors izlieto 40 % no Savienības kopējā energopatēriņa ☒ enerģijas galapatēriņa ☒ ⇒, un tas ir atbildīgs par 36 % ar enerģiju saistīto siltumnīcefekta gāzu emisiju ⇐. ~~Šis sektors paplašinās, tas palielinās enerģijas patēriņu tajā. Tādēļ energopatēriņa samazinājums ⇒ saskaņā ar principu “energoefektivitāte pirmajā vietā”, kas noteikts [pārskatītās EED] 3. pantā un definēts Eiropas Parlamenta un~~

³⁰ Paziņojums “Eiropas zaļais kurss”, COM(2019) 640 final.

³¹ “Eiropas Renovācijas vilnis – par zaļākām ēkām, jaunām darbvietām un labāku dzīvi”, COM/2020/662 final.

³² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (“Eiropas Klimata akts”) (OV L 243, 9.7.2021, 1. lpp.).

Padomes Regulas (ES) 2018/1999³³ 2. panta 18) punktā, ⇐ un ☒ atjaunīgo energoresursu enerģijas ☒ ~~atjaunojamo enerģijas avotu~~ izmantojums ēku sektorā ir būtiski pasākumi, kas jāveic, lai samazinātu Savienības ~~enerģētisko atkarību un siltumnīcefekta gāzu emisiju~~. ~~Pastiprināti izmantojot atjaunojamās enerģijas avotus un vienlaikus veicot pasākumus energopatēriņa samazināšanai Savienībā, Savienība varētu izpildīt Kioto protokola prasības, kas pievienots Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām (UNFCCC), un ievērot gan tās ilgtermiņa apņemšanos nepieļaut, ka temperatūra pasaulē paaugstinās vairāk nekā par 2 °C, gan apņemšanos līdz 2020. gadam samazināt siltumnīcefekta gāzu emisiju vismaz par 20 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni un starptautiska nolīguma noslēgšanas gadījumā – par 30 %.~~ Samazinātam energopatēriņam un pastiprinātam ☒ atjaunīgo energoresursu enerģijas ☒ ~~atjaunojamo enerģijas avotu~~ izmantojumam ir liela nozīme arī ⇐ Savienības enerģētiskās atkarības mazināšanā, ⇐ energoapgādes drošības un tehnoloģiju attīstības veicināšanā, kā arī nodarbinātības un reģionālās attīstības iespēju radīšanā, jo īpaši ⇐ salās un ⇐ lauku apvidos.

↓ jauns

- (7) Ēkas ir atbildīgas par siltumnīcefekta gāzu emisijām pirms to ekspluatācijas laika, ekspluatācijas laikā un pēc ekspluatācijas laika. 2050. gada redzējums par dekarbonizētu ēku fondu nozīmē, ka ir jāraugās plašāk, nevis tikai uz siltumnīcefekta gāzu emisijām, kas rodas ekspluatācijas laikā, kā tas ir bijis līdz šim. Tāpēc pakāpeniski būtu jāņem vērā visas ēku dzīves cikla emisijas, sākot ar jaunām ēkām. Ēkas ir nozīmīgas materiālu glabātājas, kas daudzas desmitgades kalpo par resursu krātuvēm, un projektēšanas laikā izdarītās izvēles lielā mērā ietekmē gan jaunu, gan renovētu ēku visa dzīves cikla emisijas. Ēku sniegums visā dzīves ciklā būtu jāņem vērā ne tikai jaunās būvēs, bet arī renovācijā, dalībvalstu ēku renovācijas plānos iekļaujot rīcībpolitikas ar mērķi panākt visa dzīves cikla siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumu.
- (8) Lai līdz minimumam samazinātu visa ēku dzīves cikla siltumnīcefekta gāzu emisijas, ir jādomā par resursefektivitāti un apritīgumu. Tam papildus daļu ēku fonda var pārveidot par īslaicīgu oglekļa piesaistītāju.
- (9) Visa dzīves cikla globālās sasilšanas potenciāls norāda uz ēkas kopējo ietekmi uz emisijām, kas izraisa klimata pārmaiņas. Tas apvieno būvīzstrādājumos iemiesotās siltumnīcefekta gāzu emisijas un ekspluatācijas tiešās un netiešās emisijas. Tāpēc prasība aprēķināt jaunu ēku dzīves cikla globālās sasilšanas potenciālu ir pirmais solis ceļā uz to, lai vairāk tiktu ņemts vērā ēku sniegums visā dzīves ciklā un aprites ekonomika.
- (10) Ēkas rada aptuveni pusi no primāro smalko daļiņu (PM2,5) emisijām ES, kas izraisa priekšlaicīgu nāvi un slimības. Ēku energosnieguma uzlabošana var vienlaicīgi

³³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).

samazināt piesārņotāju emisijas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2016/2284³⁴, un tas būtu arī jāpanāk.

↓ 2010/31/ES 4. apsvērums

~~Enerģijas pieprasījuma pārvaldība ir svarīgs instruments, kas dod Savienībai iespēju ietekmēt pasaules enerģijas tirgu un tādējādi arī energoapgādes drošību vidēji ilgā un ilgā termiņā.~~

↓ 2010/31/ES 5. apsvērums
(pielāgots)

~~Eiropadome 2007. gada martā uzsvēra, ka Savienībā jāpaaugstina energoefektivitāte, lai līdz 2020. gadam sasniegtu mērķi samazināt Savienības energopatēriņu par 20 %, un aicināja drīz un pilnībā īstenot prioritātes, kas noteiktas Komisijas paziņojumā “Energoefektivitātes rīcības plāns: potenciāla izmantošana”. Minētajā rīcības plānā konstatēja, ka būtisks potenciāls rentablam enerģijas ietaupījumam ir ēku sektorā. Eiropas Parlaments 2008. gada 31. janvāra rezolūcijā aicināja nostiprināt Direktīvas 2002/91/EK noteikumus un jau vairākkārt, pēdējoreiz arī 2009. gada 3. februāra rezolūcijā par otro stratēgisko pārskatu enerģētikas jomā, ir aicinājis noteikt par saistošu mērķi līdz 2020. gadam panākt 20 % energoefektivitāti. Turklāt Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumā Nr. 406/2009/EK (2009. gada 23. aprīlis) par dalībvalstu pasākumiem siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisiju samazināšanai, lai izpildītu Kopienas saistības siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisiju samazināšanas jomā līdz 2020. gadam³⁵, ir noteikti dalībvalstīm saistoši mērķi CO₂ samazinājumam, kuru īstenošanai svarīga nozīme būs energoefektivitātei ēku sektorā, un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/28/EK (2009. gada 23. aprīlis) par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu³⁶ ir paredzēts sekmēt energoefektivitāti, ņemot vērā saistošo mērķi līdz 2020. gadam nodrošināt, ka 20 % no Savienības kopējā energopatēriņa veido atjaunojamie enerģijas avoti.~~

↓ 2010/31/ES 6. apsvērums
(pielāgots)

~~Eiropadome 2007. gada martā atkārtoti apstiprināja Savienības apņemšanos visā Savienībā attīstīt atjaunojamās enerģijas avotus, apstiprinot obligātu mērķi panākt, ka atjaunojamie enerģijas avoti līdz 2020. gadam ir 20 % no izmantotās enerģijas. Direktīvā 2009/28/EK ir noteikta kopēja sistēma attiecībā uz to, kā veicināt atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanu.~~

↓ 2010/31/ES 7. apsvērums
(pielāgots)

~~Jānosaka konkrētākas rīcības, lai izmantotu to ievērojamo potenciālu, ko piedāvā taupīgs enerģijas izmantojums ēkās, un jāsamazina atšķirības dalībvalstu starpā attiecībā uz rezultātiem šajā nozarē.~~

³⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/2284 (2016. gada 14. decembris) par dažu gaisu piesārņojošo vielu valstu emisiju samazināšanu un ar ko groza Direktīvu 2003/35/EK un atceļ Direktīvu 2001/81/EK (OV L 344, 17.12.2016., 1. lpp.).

³⁵ OV L 140, 5.6.2009., 136. lpp.

³⁶ OV L 140, 5.6.2009., 16. lpp.

↓ 2010/31/ES 8. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (11) Veicot turpmākus pasākumus, lai uzlabotu ēku ☒ energosniegumu ☒ ~~energoefektivitāti~~, būtu jāņem vērā klimatiskie apstākļi ☒ , arī pielāgošanās klimata pārmaiņām, ☒ ~~un~~ vietējās īpatnības, kā arī telpu mikroklimata vide un ☒ izmakslietderība ☒ ~~rentabilitāte~~. ☒ Minētajiem ☒ ~~šiem~~ pasākumiem nebūtu jāietekmē citas prasības attiecībā uz ēkām, piemēram, ēkas ☒ piekļūstamību ☒ ~~pieejamību~~, ☒ , ugunsdrošību un seismisko ☒ drošumu un paredzēto izmantojumu.

↓ 2010/31/ES 9. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (12) Ēku ☒ energosniegums ☒ ~~energoefektivitāte~~ būtu jāaprēķina, ņemot par pamatu metodoloģiju, ko var diferencēt valsts vai reģionālā mērogā. Tas papildus termiskajiem parametriem aptver citus faktorus, kuriem ir arvien lielāka nozīme, piemēram, apkures un gaisa kondicionēšanas ierīces, ☒ atjaunīgo energoresursu enerģijas ☒ ~~atjaunojamo enerģijas avotu~~ izmantojumu, ☒ ēku automatizācijas un vadības sistēmas, viedos risinājumus, ☒ pasīvās apkures un dzesēšanas elementus, aizsērējumu, gaisa kvalitāti telpās, piemērotu dabisko apgaismojumu un ēkas konstrukciju. ~~Energoefektivitātes~~ ☒ Energосnieguma ☒ aprēķināšanas metodoloģijas pamatā nevajadzētu būt tikai apkures ☒ vai gaisa kondicionēšanas ☒ sezonai, bet tajā būtu jāiekļauj ēkas gada ☒ energosniegums ☒ ~~kopējā energoefektivitāte~~. Minētajā metodoloģijā būtu jāņem vērā pastāvošie Eiropas standarti. ☒ Metodoloģijai būtu jānodrošina faktisko ekspluatācijas apstākļu atspoguļojums un jādod iespēja izmantot uzskaitīto enerģiju, lai verificētu pareizību un nodrošinātu salīdzināmību, un tās pamatā vajadzētu būt stundu vai mazāk kā stundu ilgiem laika sprīžiem. Lai veicinātu atjaunīgo energoresursu enerģijas izmantošanu objektā uz vietas un papildus kopīgajam vispārīgajam satvaram, dalībvalstīm būtu jāveic pasākumi, kas vajadzīgi, lai aprēķināšanas metodoloģijā tiktu atzīti un uzskaitīti ieguvumi, ko sniedz atjaunīgo energoresursu enerģijas maksimāla izmantošana objektā uz vietas, arī citiem izmantojumiem (piemēram, elektrotransportlīdzekļu uzlādes punktiem). ☒

↓ 2010/31/ES 10. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (13) ~~Tikai un vienīgi Dalībvalstīm būtu jānosaka minimālās ēku energoefektivitātes un būves elementu~~ ☒ energosnieguma ☒ prasības. ~~Šīs prasības būtu jānosaka tādēļ, lai panāktu~~ ☒ izmaksoptimālu ☒ ~~izmaksu ziņā optimālu~~ līdzsvaru starp ☒ iesaistītajām investīcijām ☒ ~~iesaistītajiem ieguldījumiem~~ un ēkas ☒ dzīves ☒ ~~aprites~~ cikla laikā ietaupītajām enerģijas izmaksām, neskarot dalībvalstu tiesības noteikt minimālās prasības, kas ir energoefektīvākas par ☒ izmaksoptimāliem ☒ ~~izmaksu ziņā optimāliem~~ ☒ energosnieguma ☒ ~~energoefektivitātes~~ līmeņiem. Būtu jāparedz, ka dalībvalstis var regulāri pārskatīt savas minimālās ēku ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ prasības, ņemot vērā tehnikas attīstību.

↓ 2010/31/ES 11. apsvērumš

~~Mērķis rast rentablus vai izmaksu ziņā optimālus energoefektivitātes līmeņus var dažos apstākļos, piemēram, ņemot vērā klimata atšķirības, attaisnot to, ka dalībvalstis attiecībā uz būves elementiem nosaka rentablas vai izmaksu ziņā optimālas energoefektivitātes prasības, kas praktiski ierobežotu Savienības tiesību aktu standartiem atbilstīgu ēkā izmantojamu ražojumu uzstādīšanu, ja vien tādi ierobežojumi nerada nepamatotu šķērslī tirgum.~~

↓ jauns

(14) Fosilais kurināmais joprojām veido divas trešdaļas no ēku siltumapgādei un aukstumapgādei izmantotās enerģijas. Lai dekarbonizētu ēku sektoru, ir ļoti svarīgi, ka fosilais kurināmais no siltumapgādes un aukstumapgādes pakāpeniski tiek izslēgts. Tāpēc dalībvalstīm savos ēku renovācijas plānos būtu jānorāda nacionālās rīcībpolitikas un pasākumi, kuru mērķis ir panākt pakāpenisku atteikšanos no fosilā kurināmā izmantošanas siltumapgādē un aukstumapgādē, un nākamās daudzgadu finanšu shēmas satvarā fosilā kurināmā katlu uzstādīšanai no 2027. gada nebūtu jāparedz nekādi finansiāli stimuli, izņemot tos, kas investīcijām izraudzīti pirms 2027. gada Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Kohēzijas fonda satvarā. Nacionālās rīcībpolitikas un pasākumus, kuru mērķis ir panākt pakāpenisku atteikšanos no fosilā kurināmā, vajadzētu atbalstīt ar skaidru juridisko pamatu, kas ļauj aizliegt siltumģeneratorus, pamatojoties uz to siltumnīcefekta gāzu emisijām vai izmantotā kurināmā veidu.

↓ 2010/31/ES 12. apsvērumš
(pielāgots)
⇒ jauns

(15) ⇒ Ēku inženiertehnisko sistēmu energosnieguma prasības būtu jāpiemēro visai ēkā uzstādītajai sistēmai vai sistēmām, nevis atsevišķu komponentu sniegumam; uz tiem attiecas konkrētiem ražojumiem piemērojami noteikumi saskaņā ar Direktīvu 2009/125/EK. ⇐ Nosakot ☒ energosnieguma ☒ ~~energoefektivitātes~~ prasības inženiertehniskajām sistēmām, dalībvalstīm, ja tas ir iespējams un ir piemēroti, būtu jāizmanto saskaņoti instrumenti, jo īpaši pārbaudes un aprēķina metodoloģijas un ☒ energosnieguma ☒ ~~energoefektivitātes~~ klases, kas izstrādātas saskaņā ar pasākumiem, ar kuriem īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK (2009. gada 21. oktobris), ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem³⁷ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1369³⁸ Direktīvu 2010/30/ES (2010. gada 19. maijs) par enerģijas un citu resursu patēriņa norādīšanu ražojumiem, kas saistīti ar energopatēriņu, izmantojot etiķetes un standarta informāciju par precēm³⁹, lai nodrošinātu saskaņotību

³⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/125/EK (2009. gada 21. oktobris), ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības ar enerģiju saistītiem ražojumiem (OV L 285, 31.10.2009., 10. lpp.).

³⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/1369 (2017. gada 4. jūlijs), ar ko izveido energomarkējuma satvaru un atceļ Direktīvu 2010/30/ES (OV L 198, 28.7.2017., 1. lpp.).

³⁹ Sk. šā Oficiālā Vēstneša 1. lpp.

ar attiecīgām ~~☒~~ iniciatīvām ~~☒~~ ierosmēm un, cik vien var, mazinātu iespējamu tirgus sadrumstalotību.

↓ 2010/31/ES 13. apsvērums

- (16) Šī direktīva neskar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 107. un 108. pantu. Tādēļ šajā direktīvā lietotais termins “stimuls” nebūtu jāinterpretē kā tāds, kas ietver valsts atbalstu.

↓ 2010/31/ES 14. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (17) Komisijai būtu jāizstrādā salīdzinošās metodoloģijas sistēma ~~☒~~ izmaksoptimāla ~~☒~~ ~~izmaksu ziņā optimāla~~ minimālo ~~energoefektivitātes~~ ~~☒~~ energosnieguma ~~☒~~ prasību līmeņa aprēķināšanai. ⇒ Šīs sistēmas pārskatīšanai būtu jādod iespēja aprēķināt sniegumu gan enerģijas, gan emisiju izteiksmē, un tajā būtu jāņem vērā vidiskās un ar veselību saistītās eksternalitātes, kā arī ETS paplašināšana un oglekļa cenas. ⇐ Dalībvalstīm būtu jāizmanto ~~☒~~ minētā ~~☒~~ ~~ši~~ sistēma, lai salīdzinātu iegūtos rezultātus ar pieņemtajām minimālajām ~~energoefektivitātes~~ ~~☒~~ energosnieguma ~~☒~~ prasībām. Ja pastāv ievērojamas neatbilstības, piemēram, pārsniedzot 15 %, starp aprēķinātajiem ~~☒~~ izmaksoptimālajiem ~~☒~~ ~~izmaksu ziņā optimālajiem~~ minimālo ~~energoefektivitātes~~ ~~☒~~ energosnieguma ~~☒~~ prasību līmeņiem un spēkā esošajām minimālajām ~~energoefektivitātes~~ ~~☒~~ energosnieguma ~~☒~~ prasībām, dalībvalstīm būtu jāpamato šī neatbilstība vai būtu jāplāno piemēroti pasākumi, lai to samazinātu. Aplēstais ēkas vai būves elementa kalpošanas laiks būtu jānosaka dalībvalstīm, ņemot vērā pašreizējās metodoloģijas un pieredzi, lai noteiktu tipiskus kalpošanas laikus. ~~Šāda~~ ~~☒~~ minētā ~~☒~~ salīdzinājuma rezultāti un dati, kas izmantoti minēto rezultātu ieguvei, būtu regulāri jāiesniedz Komisijai. ~~Šiem~~ ~~☒~~ Minētajiem ~~☒~~ ziņojumiem būtu jādod Komisijai iespēja novērtēt un ziņot, cik lielā mērā dalībvalstis sasniegušas ~~☒~~ izmaksoptimālu ~~☒~~ ~~izmaksu ziņā optimālu~~ minimālo ~~energoefektivitātes~~ ~~☒~~ energosnieguma ~~☒~~ prasību līmeni.

↓ 2010/31/ES 15. apsvērums

~~Ēkas ietekmē ilgtermiņa enerģijas patēriņu. Ņemot vērā esošo ēku ilgo atjaunošanas ciklu, jaunbūvēm un esošajām ēkām, kurām veic nozīmīgu atjaunošanu, būtu jāatbilst minimālajām energoefektivitātes prasībām, kas pielāgotas vietējiem klimatiskajiem apstākļiem. Ņemot vērā to, ka pilnīgi netiek izmantotas visas tās iespējas, ko sniedz alternatīvu energoapgādes sistēmu izmantojums, būtu jāpēta alternatīvo energoapgādes sistēmu izmantojums jaunās ēkās, neatkarīgi no to platības, ievērojot principu, ka vispirms jānodrošina apkurei un dzesēšanai nepieciešamās enerģijas daudzuma samazinājums līdz izmaksu ziņā optimālam līmenim.~~

↓ 2010/31/ES 16. apsvērums
(pielāgots)

- (18) Nozīmīga ~~☒~~ renovācija ~~☒~~ ~~atjaunošana~~, ko veic esošajās ēkās, neraugoties uz to platību, nodrošina iespēju veikt ~~☒~~ izmakslietderīgus ~~☒~~ ~~rentablus~~ pasākumus, lai palielinātu ~~☒~~ energosniegumu ~~☒~~ ~~energoefektivitāti~~. ~~☒~~ Izmakslietderības ~~☒~~ ~~Rentabilitātes~~ nolūkā būtu jārada iespēja ierobežot minimālās ~~energoefektivitātes~~

☒ energosnieguma ☒ prasības attiecībā uz tām ☒ renovētajām ☒ atjaunotajām ēkas daļām, kuras ir vissvarīgākās ēkas ☒ energosniegumam ☒ energoefektivitātei. Dalībvalstīm vajadzētu spēt izvēlēties definēt “nozīmīgu ☒ renovāciju ☒ atjaunošanu” vai nu norobežojošo konstrukciju virsmas procentu izteiksmē, vai ēkas vērtības izteiksmē. Ja kāda dalībvalsts izvēlas definēt nozīmīgu ☒ renovāciju ☒ atjaunošanu ēkas vērtības izteiksmē, varētu izmantot tādas vērtības kā aktuārā vērtība vai pašreizējā vērtība, ko pamato ar rekonstrukcijas izmaksu, izņemot zemes, uz kuras atrodas ēka, vērtību.

↓ 2010/31/ES 17. apsvērums

~~Vajadzīgi pasākumi, lai palielinātu tādu ēku skaitu, kas ne tikai atbilst pašreizējām minimālajām energoefektivitātes prasībām, bet ir arī energoefektīvākas, tādējādi samazinot gan enerģijas patēriņu, gan oglekļa dioksīda emisiju. Šādā nolūkā dalībvalstīm būtu jāizstrādā valsts plāni par tādu gandrīz nulles enerģijas ēku skaita palielināšanu un regulāri jāziņo par šiem plāniem Komisijai.~~

↓ jauns

- (19) Vērienīgās Savienības ieceres klimata un enerģētikas jomā nozīmē, ka attiecībā uz ēkām ir vajadzīgs jauns redzējums: bezemisiju ēka, kuras ļoti zemo enerģijas pieprasījumu pilnībā apmierina ar atjaunīgo energoresursu enerģiju, ja tas ir tehniski iespējams. Visām jaunajām ēkām vajadzētu būt bezemisiju ēkām, un līdz 2050. gadam par bezemisiju ēkām būtu jāpārveido visas esošās ēkas.
- (20) Ir dažādi varianti, kā apmierināt efektīvas ēkas enerģētiskās vajadzības, izmantojot atjaunīgo energoresursu enerģiju: ražot atjaunīgu enerģiju objektā uz vietas no tādiem avotiem kā saules siltumenerģija, saules fotoelementi, siltumsūkņi un biomasas, izmantot atjaunīgo enerģiju, ko nodrošina atjaunīgās enerģijas kopienas vai iedzīvotāju energokopienas, un izmantot centralizētu siltumapgādi un aukstumapgādi, kura bāzēta uz atjaunīgajiem energoresursiem vai atlikumsiltumu.
- (21) Lai panāktu nepieciešamo Savienības ēku fonda dekarbonizāciju, ir vajadzīga plaša mēroga energorenovācija: saskaņā ar pašreizējiem ēku standartiem neefektīvi ir gandrīz 75 % no minētā ēku fonda, turklāt 2050. gadā joprojām stāvēs 85–95 % pašreizējo ēku. Tomēr svērtais ikgadējais energorenovācijas rādītājs joprojām ir zems, proti, aptuveni 1 %. Pašreizējā tempā ēku sektora dekarbonizācija aizņems vairākus gadsimtus. Tāpēc svarīgs šīs direktīvas mērķis ir rosināt un atbalstīt ēku renovāciju, arī pāreju uz bezemisiju siltumapgādes sistēmām.
- (22) Minimālie energosnieguma standarti ir regulatīvais pamatinstrumentu, ar ko ierosina esošo ēku renovāciju plašā mērogā, jo tie risina tādas svarīgas renovāciju kavējošas šķēršļus kā pretrunīgas intereses un kopīpašuma struktūras, ko nevar pārvarēt ar ekonomiskiem stimuliem. Minimālo energosnieguma standartu ieviešanas rezultātā pakāpeniski būtu jāizskauž vājākā snieguma ēkas un pastāvīgi jāuzlabo nacionālais ēku fonds, tādējādi palīdzot sasniegt ilgtermiņa mērķi līdz 2050. gadam panākt dekarbonizētu ēku fondu.
- (23) Savienības līmenī noteiktajiem minimālajiem energosnieguma standartiem vajadzētu būt vērīgiem uz to ēku renovāciju, kurām ir vislielākais dekarbonizācijas, enerģētiskās nabadzības mazināšanas un plašāku sociālo un ekonomisko ieguvumu potenciāls, jo īpaši uz visvājākā snieguma ēkām, kuras ir jārenovē prioritārā kārtā.

- (24) Attiecībā uz pārējo nacionālo ēku fondu dalībvalstis var brīvi izlemt, vai tās vēlas ieviest minimālos energosnieguma standartus, kas izstrādāti valsts līmenī un pielāgoti valsts apstākļiem. Pārskatot šo direktīvu, Komisijai būtu jānovērtē, vai ir jāievieš papildu saistoši minimālie energosnieguma standarti, lai līdz 2050. gadam panāktu dekarbonizētu ēku fondu.
- (25) Minimālo energosnieguma standartu ieviešana būtu jāpapildina ar veicinošu satvaru, kurā ietverta tehniskā palīdzība un finansiālie pasākumi. Valsts līmenī noteikti minimālie energosnieguma standarti nav “Savienības standarti” valsts atbalsta noteikumu nozīmē, savukārt Savienības mēroga minimālos energosnieguma standartus varētu uzskatīt par šādiem “Savienības standartiem”. Saskaņā ar pārskatītajiem valsts atbalsta noteikumiem dalībvalstis var piešķirt valsts atbalstu ēku renovācijai, lai nodrošinātu atbilstību Savienības mēroga energosnieguma standartiem, proti, lai sasniegtu konkrētu energosnieguma klasi, līdz minētie Savienības mēroga standarti kļūst obligāti. Tiklīdz standarti ir obligāti, dalībvalstis var turpināt piešķirt valsts atbalstu to ēku un ēku vienību renovācijai, kurām piemērojami Savienības mēroga energosnieguma standarti, ja vien ēku renovācijas mērķis ir augstāks standarts nekā norādītā minimālā energosnieguma klase.
- (26) ES taksonomijā ir klasificētas vidiski ilgtspējīgas saimnieciskās darbības visā tautsaimniecībā, arī ēku sektorā. Saskaņā ar ES taksonomijas Deleģēto aktu par klimatisko komponentu ēku renovācija ir uzskatāma par ilgtspējīgu darbību tad, ja ar to tiek panākts vismaz 30 % enerģijas ietaupījums, attiecībā uz esošu ēku nozīmīgu renovāciju tiek nodrošināta atbilstība minimālajām energosnieguma prasībām vai tiek veikti individuāli pasākumi, kas saistīti ar ēku energosniegumu, piemēram, energoefektivitātes aprikojuma vai ēku energosnieguma mērīšanas, regulēšanas un vadības instrumentu un ierīču uzstādīšana, tehniskā apkope vai remonts, ja šādi atsevišķi pasākumi atbilst noteiktajiem kritērijiem. Ēku renovācija ar mērķi panākt atbilstību Savienības mēroga minimālajiem energosnieguma standartiem, parasti ir saskaņā ar ES taksonomijas kritērijiem, kas attiecas uz ēku renovācijas darbībām.
- (27) Savienības mēroga minimālie energosnieguma standarti būtu jābalsta uz saskaņotām energosnieguma klasēm. Definējot, ka zemākajā – G – energosnieguma klasē ietilpst 15 % katras dalībvalsts nacionālā ēku fonda vājākā snieguma ēku, tiek nodrošināts, ka ar saskaņotām energosnieguma klasēm visās dalībvalstīs tiek pielikti vienādi lieli pūliņi, savukārt labākās – A – energosnieguma klases definēšana nodrošina, ka saskaņotā energosnieguma klašu skala konverģē uz kopīgo redzējumu par bezemisiju ēkām.
- (28) Minimālās energosnieguma prasības esošajām ēkām un būves elementiem jau bija ietvertas aktos pirms šīs direktīvas, un tās būtu jāpiemēro arī turpmāk. Lai gan jaunie ieviestie minimālie energosnieguma standarti nosaka minimālo energosnieguma līmeni esošajām ēkām un nodrošina neefektīvu ēku renovāciju, esošo ēku un būves elementu minimālās energosnieguma prasības nodrošina, ka veiktā renovācija ir pietiekami pamatīga.
- (29) Lai līdz 2050. gadam panāktu ļoti energoefektīvu un dekarbonizētu ēku fondu un esošās ēkas pārveidotu par bezemisiju ēkām, dalībvalstīm būtu jāizstrādā nacionālie ēku renovācijas plāni, kuri aizstās ilgtermiņa renovācijas stratēģijas un dalībvalstīm kalpos par vēl spēcīgāku, pilnībā funkcionējošu plānošanas rīku, turklāt tajos lielāka uzmanība būs pievērsta finansējumam un tam, lai ēku renovācijai būtu pieejami darbinieki ar atbilstošām prasmēm. Dalībvalstīm savos ēku renovācijas plānos būtu jānosprauž nacionālie ēku renovācijas mērķrādītāji. Saskaņā ar Regulas (ES)

2018/1999 21. panta b) punkta 7) apakšpunktu un veicinošajiem nosacījumiem, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/60⁴⁰, dalībvalstīm attiecībā uz ēku renovācijas plānu īstenošanu būtu jāsniedz finansēšanas pasākumu izklāsts, kā arī izklāsts par investīciju vajadzībām un administratīvajiem resursiem.

- (30) Lai nodrošinātu plānu salīdzināmību, nacionālajiem ēku renovācijas plāniem vajadzētu būt balstītiem uz saskaņotu veidni. Lai nodrošinātu vajadzīgo vērienīgumu, Komisijai būtu jānovērtē plānu projekti un jāsniedz ieteikumi dalībvalstīm.
- (31) Nacionālajiem ēku renovācijas plāniem vajadzētu būt cieši saistītiem ar Regulā (ES) 2018/1999 paredzētajiem integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, un par progresu nacionālo mērķrādītāju sasniegšanā un ēku renovācijas plānu devumu nacionālo un Savienības mērķrādītāju sasniegšanā būtu jāziņo Regulā (ES) 2018/1999 paredzētās divgadu ziņošanas ietvaros. Ņemot vērā to, ka ir steidzami jākāpina renovācijas apjomi, balstoties uz stabiliem nacionālajiem plāniem, būtu jānosaka pēc iespējas drīzāks pirmā nacionālā ēku renovācijas plāna iesniegšanas datums.
- (32) Pakāpeniska renovācija var palīdzēt risināt augstu sākotnējo izmaksu problēmu un sarežģījumus, ar kuriem iedzīvotāji var saskarties, ja renovācija tiek veikta vienā piegājienā. Tomēr šāda pakāpeniska renovācija ir rūpīgi jāplāno, lai izvairītos no tā, ka viens renovācijas posms liek šķēršļus turpmāko posmu īstenošanai. Renovācijas pases kalpo par skaidru pakāpeniskas renovācijas ceļvedi, un tādējādi tās īpašniekiem un investoriem palīdz labāk plānot veicamo darbību termiņus un tvērumu. Tāpēc renovācijas pases visās dalībvalstīs būtu jāpadara pieejamas ēku īpašniekiem kā brīvprātīgs rīks.
- (33) Jēdziens “pamatīga renovācija” Savienības tiesību aktos vēl nav definēts. Lai sasniegtu ilgtermiņa redzējumu attiecībā uz ēkām, pamatīga renovācija būtu jādefinē kā renovācija, ar kuru ēkas pārveido par bezemisiju ēkām, bet pirmajā posmā tā ir renovācija, kas ēkas pārveido par gandrīz nulles enerģijas ēkām. Šīs definīcijas mērķis ir palielināt ēku energosniegumu. Pamatīga renovācija energosnieguma vajadzībām ir lieliska iespēja pievērsties tādiem citiem aspektiem kā mazaizsargātu māsaimniecību dzīves apstākļi, tiekšanās uz lielāku klimatnoturību un lielāku noturību pret katastrofu riskiem, arī seismisko noturību, ugunsdrošība, bīstamu vielu, arī azbesta, aizvākšana un piekļūstamība personām ar invaliditāti.
- (34) Lai veicinātu pamatīgu renovāciju, kas ir viens no Renovācijas viļņa stratēģijas mērķiem, dalībvalstīm tā būtu jāatbalsta ar lielāku finansiālo un administratīvo atbalstu.
- (35) Dalībvalstīm būtu jāatbalsta esošo ēku energosnieguma uzlabojumi, kas veicina veselīgas telpu vides panākšanu, tostarp aizvācot azbestu un citas kaitīgas vielas, nepieļaujot kaitīgu vielu nelikumīgu aizvākšanu un veicinot atbilstību spēkā esošajiem

⁴⁰

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1060 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp.).

tiesību aktiem, piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvām 2009/148/ES⁴¹ un (ES) 2016/2284⁴².

- (36) Paredzams, ka elektroenerģijas sistēmas dekarbonizācijā un efektivitātē izšķiroša nozīme būs elektrotransportlīdzekļiem, proti, tie nodrošinās elastības, balansēšanas un uzkrāšanas pakalpojumus, jo īpaši ar agregēšanas palīdzību. Šis elektrotransportlīdzekļu potenciāls tikt integrētiem elektroenerģijas sistēmā un stiprināt sistēmas efektivitāti un atjaunīgo energoresursu elektroenerģijas turpmāku absorbciju būtu pilnīgi jāizmanto. Runājot par ēkām, uzlāde ir īpaši svarīga, jo ēkas ir vieta, kur elektrotransportlīdzekļi stāv regulāri un ilgstoši. Lēna uzlāde ir ekonomiska, un uzlādes punktu uzstādīšana privātās telpās var nodrošināt attiecīgajai ēkai vajadzīgās enerģijas uzkrāšanu un viedās uzlādes pakalpojumu integrāciju un sistēmas integrācijas pakalpojumus kopumā.
- (37) Apvienojumā ar lielāku atjaunīgās elektroenerģijas ražošanas īpatsvaru elektrotransportlīdzekļi rada mazāk siltumnīcefekta gāzu emisiju. Elektrotransportlīdzekļi ir svarīgs elements pārejā uz tīru enerģiju, kas balstīta uz energoefektivitātes pasākumiem, alternatīvām degvielām, atjaunīgo energoresursu enerģiju un inovatīviem enerģētiskās elastības pārvaldības risinājumiem. Lai sekmētu uzlādes infrastruktūras izveidi dzīvojamo un nedzīvojamo ēku automašīnu stāvvietās, iedarbīgs līdzeklis var būt būvnormatīvi, ar kuriem ievieš mērķorientētas prasības. Dalībvalstīm būtu jānovērš tādi šķēršļi kā pretrunīgi stimuli un administratīvie sarežģījumi, ar kuriem atsevišķi īpašnieki sastopas, mēģinot savā stāvvietas vietā uzstādīt uzlādes punktu.
- (38) Priekšlaicīgi ievilkti kabeļi nodrošina tādus apstākļus, kas ļauj uzlādes punktus pēc vajadzības ātri izveidot vajadzīgajā vietā. Jau gatava infrastruktūra samazinās uzlādes punktu uzstādīšanas izmaksas atsevišķiem īpašniekiem un nodrošinās elektrotransportlīdzekļu lietotājiem piekļuvi uzlādes punktiem. Savienības līmeņa elektromobilitātes prasību noteikšana attiecībā uz ostāvvietas vietu priekšlaicīgu aprīkošanu un uzlādes punktu uzstādīšanu ir iedarbīgs līdzeklis, kā tuvākajā nākotnē veicināt elektrotransportlīdzekļus, vienlaikus paverot iespējas tālākai attīstībai vidējā un ilgā termiņā par zemākām izmaksām. Ja tas ir tehniski iespējams, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka uzlādes punkti ir pieejami personām ar invaliditāti.
- (39) Viedā uzlāde un divvirzienu uzlāde dod iespējas integrēt ēku energosistēmas. Energosistēmas integrācijai ir ļoti svarīgi, lai uzlādes punkti būtu izveidoti vietās, kur elektrotransportlīdzekļi parasti stāv ilgāku laiku, piemēram, cilvēku dzīvesvietas vai darbavietas stāvvietās, tālab ir jānodrošina viedās uzlādes funkcijas. Ja divvirzienu uzlāde elektrotransportlīdzekļos un elektrosistēmā kopumā veicinātu plašāku atjaunīgās elektroenerģijas izmantojumu, būtu jādara pieejama arī šāda funkcija.
- (40) Zaļās mobilitātes veicināšana ir svarīga Eiropas zaļā kursa daļa, un ēkām var būt svarīga loma nepieciešamās infrastruktūras nodrošināšanā ne tikai elektrotransportlīdzekļu, bet arī velosipēdu uzlādes aspektā. Pāreja uz nemotorizētu mobilitāti, piemēram, velotransportu, var ievērojami samazināt transporta radītās

⁴¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/148/EK (2009. gada 30. novembris) par darba ņēmēju aizsardzību pret risku, kas saistīts ar pakļaušanu azbesta iedarbībai darba vietā (OV L 330, 16.12.2009., 28. lpp.).

⁴² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/2284 (2016. gada 14. decembris) par dažu gaisu piesārņojošo vielu valstu emisiju samazināšanu un ar ko groza Direktīvu 2003/35/EK un atceļ Direktīvu 2001/81/EK (OV L 344, 17.12.2016., 1. lpp.).

siltumnīcefekta gāzu emisijas. Kā noteikts 2030. gada klimata mērķrādītāja plānā, tīra un efektīva privātā un sabiedriskā transporta, piemēram, velotransporta, modālā īpatsvara palielināšana krasi samazinās transporta radīto piesārņojumu un sniegs būtiskus ieguvumus atsevišķiem iedzīvotājiem un kopienām. Nozīmīgs šķērslis velotransporta ieviešanai ir velosipēdu stāvvietas vietu trūkums gan dzīvojamās, gan nedzīvojamās ēkās. Pāreju uz tīrāku mobilitāti var sekmīgi atbalstīt ar būvnormatīviem, proti, nosakot prasības attiecībā uz minimālo vietu skaitu velosipēdu stāvvietās.

- (41) Tāpat būtu jāasaskaņo digitālā vienotā tirgus un enerģētikas savienības programmas, lai tās kalpotu kopīgiem mērķiem. Energosistēmas digitalizācijas iespaidā enerģētikas nozare piedzīvo straujas pārmaiņas – sākot ar atjaunīgo energoresursu integrāciju un beidzot ar viedtīkliem un viedgatastāvējām ēkām. Ēku sektora digitalizācijas kontekstā Savienības savienojamības mērķi un ieceres attiecībā uz lielaudas sakaru tīklu izvērsšanu ir svarīgi viedajiem mājokļiem un labi savienotām kopienām. Būtu vajadzīgi mērķorientēti stimuli, lai veicinātu viedgatastāvēju sistēmu un digitālu risinājumu izmantošanu būvētajā vidē. Tas pavērtu jaunas energoietāupījumu iespējas, sniedzot patērētājiem precīzāku informāciju par to patēriņa modeļiem un ļaujot sistēmas operatoram efektīvāk pārvaldīt elektrotīklu.
- (42) Lai sekmētu konkurētspējīgu un inovatīvu viedo ēku pakalpojumu tirgu, kas veicina efektīvu enerģijas izmantojumu un atjaunīgo energoresursu enerģijas integrāciju ēkās un atbalsta investīcijas renovācijā, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka ieinteresētajām personām ir tieša piekļuve ēku sistēmu datiem. Lai izvairītos no pārmērīgām administratīvajām izmaksām trešām personām, dalībvalstis veicina pakalpojumu un datu apmaiņas pilnīgu sadarbību Savienībā.
- (43) Būtu jāizmanto viedgatastāvējības indikators, lai izmērītu ēku spēju izmantot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas un elektroniskās sistēmas nolūkā pielāgot ēku ekspluatāciju iemītnieku un tīkla vajadzībām un uzlabot ēku energoefektivitāti un vispārējo sniegumu. Ar viedgatastāvējības indikatoru būtu jāpalielina ēku īpašnieku un iemītnieku izpratne par to, kāda ir ēku automatizācijas un ēku inženiertehnisko sistēmu elektroniskās uzraudzības vērtība, un būtu jāsniedz pārliecība ēkas iemītniekiem par faktiskajiem ietaupījumiem, ko nodrošina šāda jauna, uzlabota funkcionalitāte. Viedgatastāvējības indikators ir īpaši noderīgs lielām ēkām ar lielu enerģijas pieprasījumu. Attiecībā uz citām ēkām viedgatastāvējības vērtēšanas sistēmas izmantošanai dalībvalstīm vajadzētu būt fakultatīvai.

↓ 2010/31/ES 18. apsvēruma
(pielāgots)
⇒ jauns

- (44) ⇒ Lai sasniegtu 2030. un 2050. gada energoefektivitātes mērķrādītājus, ir būtiski, lai būtu piekļuve pietiekamam finansējumam. ⇐ ~~Tiek īstenoti~~ ☒ Ir izveidoti ☒ vai pielāgoti Savienības finanšu instrumenti un citi pasākumi, lai ⇒ sekmētu ēku energosniegumu ⇐ ~~veicinātu pasākumus energoefektivitātes jomā.~~ ⇒ Jaunākās finansējuma pieejamības palielināšanas iniciatīvas Savienības līmenī cita starpā ir ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2041/241 izveidotā Atvēršanas un

noturības mehānisma pamatkomponents “Renovācija” un ar Regulu (ES).../...⁴³ izveidotais Sociālais klimata fonds. Energorenovāciju daudzgadu finanšu shēmas 2021.–2027. gadam satvarā var atbalstīt vēl vairākas citas svarīgas ES programmas, tostarp kohēzijas politikas fondi un fonds *InvestEU*, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/523⁴⁴. Ar pētniecības un inovācijas pamatprogrammām, tostarp izmantojot partnerības ar industriju un dalībvalstīm, piemēram, Eiropas partnerību pārejai uz tīru enerģiju un Eiropas partnerību “*Built4People*”, Savienība investē dotācijās vai aizdevumos ar mērķi veicināt labākās tehnoloģijas un uzlabot ēku energosniegumu. ⇐ ~~Tādi finanšu instrumenti Savienības līmenī ir, inter alia, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1080/2006 (2006. gada 5. jūlijs) par Eiropas Reģionālās attīstības fondu⁴⁵, kas ir grozīta, lai būtu iespējams izdarīt lielākus ieguldījumus mājokļu energoefektivitātē; publiskā un privātā sektora partnerība attiecībā uz ierosmi “Energoefektīvas ēkas Eiropā”, lai veicinātu videi nekaitīgas tehnoloģijas un attīstītu energoefektīvas sistēmas un materiālus jaunās un atjaunotās ēkās; EK un Eiropas Investīciju bankas (EIB) ierosme “ES ilgtspējīgas enerģijas finansēšanas iniciatīva”, kuras mērķis ir, inter alia, nodrošināt ieguldījumus energoefektivitātes jomā, un EIB vadītais fonds “Marguerite”~~ 2020. gada Eiropas Fonds enerģētikai, klimata pārmaiņām un infrastruktūrai; Padomes Direktīva 2009/47/EK (2009. gada 5. maijs), ar ko Direktīvu 2006/112/EK groza attiecībā uz samazinātām pievienotās vērtības nodokļa likmēm⁴⁶; struktūrfondu un Kohēzijas fonda instrumentu *Jeremie* (Eiropas apvienotie resursi mazajiem, vidējiem un mikrouzņēmumiem); Energoefektivitātes finanšu instrumentu, Konkurētspējas un inovāciju pamatprogramma, tostarp II programma “Saprātīga enerģija Eiropai” ar īpašu mērķi novērst tirgus šķēršļus saistībā ar energoefektivitāti un atjaunojamajiem enerģijas avotiem, piemēram, izmantojot tehniskās palīdzības instrumentu *ELENA* (*European Local Energy Assistance*); Pilsētas mēru pakts; Uzņēmējdarbības un inovāciju programma; IKT politikas atbalsta programma 2010. gadam un Septītā pētniecības pamatprogramma. Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka arī nodrošina finansējumu ar mērķi veicināt pasākumus energoefektivitātes jomā.

↓ 2010/31/ES 19. apsvēruma
(pielāgots)
⇒ jauns

- (45) Savienības finanšu instrumenti būtu jāizmanto, lai šīs direktīvas mērķus varētu praktiski realizēt, tomēr neaizvietojošs valsts pasākumus. Konkrēti, ⇐ ņemot vērā vajadzīgo renovācijas centienu mērogu, ⇐ tie būtu jāizmanto, lai nodrošinātu piemērotus un novatoriskus finansēšanas līdzekļus, ar ko sekmē ☒ investīcijas ☒ ieguldījumu ⇐ ēku energosniegumā ⇐ energoefektivitātes pasākumos. Tiem varētu būt svarīga nozīme, lai attīstītu valsts, reģionālus un vietējus energoefektivitātes fondus, instrumentus vai mehānismus, kas sniedz tādas finansēšanas iespējas

⁴³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021.).

⁴⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/523 (2021. gada 24. marts), ar ko izveido programmu *InvestEU* un groza Regulu (ES) 2015/1017 (OV L 107, 26.3.2021, 30. lpp.).

⁴⁵ OV L 210, 31.7.2006., 1. lpp.

⁴⁶ OV L 116, 9.5.2009., 18. lpp.

privātpašniekiem, maziem un vidējiem uzņēmumiem un ☒ energoefektivitātes ☒ ~~energoefektīvu~~ pakalpojumu uzņēmumiem.

↓ jauns

- (46) Finanšu mehānismiem, iniciatīvām un finanšu iestāžu mobilizēšanai ēku energorenovācijas vajadzībām nacionālajos ēku renovācijas plānos būtu jāieņem centrālā loma, un dalībvalstīm tie būtu aktīvi jāveicina. Šādiem pasākumiem būtu jāietver energoefektīvu hipotekāro kredītu veicināšana sertificētai energoefektīvai ēku renovācijai, publisko iestāžu investīciju veicināšana energoefektīvā ēku fondā, piemēram, izmantojot publiskā un privātā sektora partnerības vai energosnieguma līgumus vai samazinot investīciju šķietamo risku.
- (47) Finansējums viens pats renovācijas vajadzības neapmierinās. Lai izveidotu piemērotu veicinošo satvaru un likvidētu šķēršļus renovācijai, kopā ar finansējumu ir nepieciešams izveidot pieejamus un pārredzamus konsultatīvos rīkus un palīdzības instrumentus, piemēram, vienas pieturas aģentūras, kas sniedz integrētus energorenovācijas pakalpojumus, vai veicinātājus, kā arī īstenot citus pasākumus un iniciatīvas, piemēram, tās, kas minētas Komisijas iniciatīvā “Energoviedu ēku vieda finansēšana”.
- (48) Neefektīvas ēkas bieži vien iet roku rokā ar enerģētisko nabadzību un sociālajām problēmām. Augošās enerģijas cenas it sevišķi skar mazaizsargātās mājaimniecības, jo tās par enerģijas produktiem tērē lielāku daļu sava budžeta. Ēku renovācija var samazināt pārmērīgus enerģijas rēķinus un tādējādi palīdzēt cilvēkiem izkļūt no enerģētiskās nabadzības un arī nepieļaut tās iestāšanos. Tajā pašā laikā ēku renovācija prasa līdzekļus, un ir svarīgi raudzīties, lai ēku renovācijas izmaksu sociālā ietekme nebūtu pārlieku liela, jo īpaši mazaizsargātām mājaimniecībām. Renovācijas vilnī neviens nebūtu jāatstāj novārtā, un tas būtu jāuztver par izdevību uzlabot mazaizsargāto mājaimniecību stāvokli, un būtu jānodrošina taisnīga pārkārtošanās uz klimatneitralitāti. Tāpēc finanšu stimuliem un citiem rīcībpolitikas pasākumiem prioritāri vajadzētu būt orientētiem uz mazaizsargātām mājaimniecībām, enerģētiskās nabadzības skartiem cilvēkiem un sociālajos mājokļos dzīvojošajiem cilvēkiem, un dalībvalstīm būtu jāveic pasākumi, lai nepieļautu izlikšanu no mājokļa renovācijas dēļ. Komisijas priekšlikums Padomes Ieteikumam par to, kā nodrošināt taisnīgu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti, nodrošina vienotu satvaru un kopīgu izpratni par visaptverošām rīcībpolitikām un investīcijām, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu, ka pārkārtošanās ir taisnīga.

↓ 2010/31/ES 20. apsvēruma

~~Lai sniegtu Komisijai atbilstīgu informāciju, dalībvalstīm būtu jāizveido saraksti ar pastāvošiem un ierosinātiem pasākumiem, tostarp finansiāliem, kas nav šajā direktīvā prasītie pasākumi un kas veicina šīs direktīvas mērķu sasniegšanu. Dalībvalstu uzskaitītie pastāvošie un ierosinātie pasākumi var ietvert, konkrēti, pasākumus ar mērķi samazināt esošos juridiskos un tirgus šķēršļus un sekmēt ieguldījumus un/vai citas darbības energoefektivitātes palielināšanas labad jaunbūvēs un esošās ēkās, tādējādi potenciāli palīdzot mazināt enerģētisku nabadzību. Tādi pasākumi varētu būt, bet ne tikai, bezmaksas vai subsidēta tehniska palīdzība un konsultācijas, tiešas subsidijas, subsidētas aizdevumu shēmas vai aizdevumi ar zemu procentu likmi, dotāciju shēmas un aizdevumu garantiju shēmas. Valsts iestādes un citas iestādes, kas nodrošina minētos finansiāla veida pasākumus, varētu saistīt~~

tādu pasākumu piemērošanu ar energoefektivitātes sertifikātos sniegtajiem energoefektivitātes rādītājiem un paustajiem ieteikumiem.

↓ 2010/31/ES 21. apsvērums

~~Lai ierobežotu informācijas sniegšanas slogu dalībvalstīs, būtu jārada iespēja ar šo direktīvu pieprasītos ziņojumus ietvert energoefektivitātes rēķības plānos, kuri minēti 14. panta 2. punktā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2006/32/EK (2006. gada 5. aprīlis) par enerģijas galapatēriņa efektivitāti un energoefektivitātes pakalpojumiem⁴⁷. Katrā dalībvalstī vadošā loma ēku energoefektivitātes jomā būtu jāuzņemas publiskajam sektoram, un tādēļ valsts plānos būtu jānosaka tālejošāki mērķi attiecībā uz ēkām, ko izmanto valsts iestādes.~~

↓ 2010/31/ES 22. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

(49) ⇒ Lai nodrošinātu, ka potenciālie pircēji vai īrnieki jau pašā procesa sākumā var ņemt vērā ēkas energosniegumu, ēkām vai ēku vienībām, ko piedāvā pārdošanai vai izīrēšanai, vajadzētu būt energosnieguma sertifikātam, un visās reklāmās būtu jānorāda energosnieguma klase un rādītājs. ⇐ Izmantojot ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ sertifikātu, būtu jāsniedz precīza informācija par ēkas ☒ energosniegumu ☒ ~~energoefektivitāti~~ un praktiski padomi par ☒ šā energosnieguma ☒ ~~šīs energoefektivitātes~~ uzlabošanu potenciālajam ēkas vai ēkas ☒ vienību ☒ ~~datu~~ pircējam vai īrniekam. ~~Var izmantot informācijas kampaņas, lai īpašniekus un īrniekus aizvien mudinātu uzlabot savas ēkas vai ēkas daļas energoefektivitāti. Komerciālo ēku īpašnieki un īrnieki būtu arī jāmudina apmainīties ar informāciju par reālo energopatēriņu, lai nodrošinātu, ka ir pieejami visi dati pamatotu lēmumu pieņemšanai par nepieciešamiem uzlabojumiem. Energoefektivitātes ☒ Energosnieguma ☒ sertifikātā būtu jānorāda arī informācija par apkures un dzesēšanas faktisko ietekmi uz ēkas enerģijas pieprasījumu, uz tās primārās enerģijas patēriņu ⇒ , par saražoto atjaunojamo enerģiju ⇐ un uz tās ⇒ par tās ekspluatācijas siltumnīcefekta gāzu ⇐ oglekļa dioksīda emisijām.~~

↓ jauns

(50) Ēku fonda uzraudzīšanu atvieglo ar digitālajiem rīkiem savākto datu pieejamība, un tādējādi samazinās administratīvās izmaksas. Tāpēc būtu jāizveido nacionālas ēku energosnieguma datubāzes, un tajās iekļautā informācija būtu jānodod ES Ēku fonda observatorijai.

↓ 2010/31/ES 23. apsvērums

~~Valsts iestādēm būtu jārada piemērs un jācenšas ieviest energoefektivitātes sertifikātā minētie ieteikumi. Dalībvalstīm savos valsts plānos būtu jāparedz pasākumi valsts iestāžu atbalstam, lai tās būtu vienas no pirmajām, kas veic energoefektivitātes uzlabojumus un ievieš energoefektivitātes sertifikātā minētos ieteikumus, cik drīz vien iespējams.~~

⁴⁷ OV L 114, 27.4.2006., 64. lpp.

↓ 2010/31/ES 24. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (51) Ēkām, kurās atrodas ☒ publiskās ☒ valsts iestādes, un sabiedrības bieži apmeklētām ēkām vajadzētu būt par paraugu, demonstrējot, ka tiek ņemti vērā vides aizsardzības un enerģētikas apsvērumi, un tāpēc būtu jāveic šādu ēku regulāra energosertificēšana. ~~Energoefektivitātes~~ ☒ Energосnieguma ☒ sertifikāti būtu izvietojami redzamā vietā, lai sabiedrība būtu labāk informēta, jo īpaši konkrēta lieluma ēkās, kurās atrodas ☒ publiskās ☒ valsts iestādes, vai bieži apmeklētās sabiedriskās vietās, piemēram, ⇒ pilsētu domēs, skolās, ⇐ veikalos un tirdzniecības centros, lielveikalos, restorānos, teātros, bankās un viesnīcās.

↓ 2010/31/ES 25. apsvērums
(pielāgots)

- (52) Pēdējos gados ir novērots gaisa kondicionēšanas sistēmu skaita pieaugums Eiropas valstīs. Tas rada nopietnas problēmas slodzes maksimuma laikā, palielinot elektroenerģijas izmaksas un izjaucot enerģijas bilanci. Priekšroka būtu jādod stratēģijām, kas uzlabo ēku termoeftivitāti vasarā. Šajā nolūkā būtu jāturpina izstrādāt pasākumi, ar ko novērš pārmērīgu sakaršanu, piemēram, aizēnošana un pietiekama siltumvadītspēja ēkas konstrukcijā, kā arī pasīvās dzesēšanas ☒ paņēmieni ☒ ~~metožu~~ turpmāka attīstīšana un piemērošana, galvenokārt to, ☒ kuri ☒ ~~kuras~~ uzlabo telpu mikroklimatu un klimatiskos apstākļus ap ēkām.

↓ 2010/31/ES 26. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (53) Regulāra apkures ⇒ , ventilācijas ⇐ un gaisa kondicionēšanas sistēmu apkope un inspicēšana, ko veic kvalificēts personāls, sekmē to pareizu noregulēšanu saskaņā ar produkta specifikāciju un tādējādi garantē optimālu sniegumu no vides, ☒ drošuma ☒ ~~drošības~~ un enerģētikas viedokļa. Visas apkures⇒ , ventilācijas ⇐ un gaisa kondicionēšanas sistēmas neatkarīgs novērtējums būtu jāveic regulāri tās aprites cikla laikā, jo īpaši pirms tās nomaiņas vai modernizēšanas. Lai samazinātu administratīvo slogu ēku īpašniekiem un īrniekiem, dalībvalstīm būtu jācenšas, cik vien iespējams, apvienot inspekciju un sertifikāciju.

↓ 2010/31/ES 27. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (54) ~~Kopēja~~ ☒ Kopīga ☒ pieeja ēku ~~energoefektivitātes~~ ☒ energосnieguma ☒ sertifikācijai ⇒ , renovācijas pasēm, viedgatavības indikatoriem ⇐ un apkures un gaisa kondicionēšanas sistēmu inspicēšanai, ko veic kvalificēti ~~un/~~ vai ⇒ sertificēti ⇐ ~~akreditēti~~ eksperti, kuru neatkarība garantējama, pamatojoties uz objektīviem kritērijiem, sekmēs to noteikumu vienādošanu, kuri attiecas uz pūliņiem, ko dalībvalstīs pieliek, lai taupītu enerģiju ēku sektorā. Pateicoties šim procesam, pircējiem vai varbūtējiem izmantotājiem būs skaidrs priekšstats par

~~☒ energosniegumu ☒ energoefektivitāti~~ Savienības nekustamā īpašuma tirgū. Lai nodrošinātu ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ sertifikātu ⇨, renovācijas pasu, viedgatavības indikatoru ⇨ un apkures un gaisa kondicionēšanas sistēmu inspicēšanas kvalitāti visā Savienībā, katrā dalībvalstī būtu jāizveido neatkarīgs kontroles mehānisms.

↓ 2010/31/ES 28. apsvērums
(pielāgots)

- (55) Tā kā izšķiroša nozīme šīs direktīvas sekmīgā īstenošanā ir vietējām un reģionālām iestādēm, ar tām būtu jākonsultējas un tās būtu jāiesaista – attiecīgā gadījumā un saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem –, veicot jautājumu plānošanu, izstrādājot informēšanas, apmācības un izpratnes veicināšanas programmas un īstenojot šo direktīvu valsts vai reģionālā mērogā. Tādas konsultācijas var arī palīdzēt sekmēt to, ka vietējiem plānotājiem un būvuzraugiem sniedz atbilstīgu palīdzību nepieciešamo uzdevumu veikšanai. Turklāt dalībvalstīm būtu jādod iespēja un pamudinājums saviem arhitektiem un plānotājiem pienācīgi apsvērt, kā, plānojot, projektējot, būvējot un ☒ renovējot ☒ ~~atjaunojot~~ rūpnieciskus vai dzīvojamus rajonus, visoptimālāk kombinēt energoefektivitātes uzlabošanas, ☒ atjaunīgo energoresursu enerģijas ~~☒ atjaunojamo enerģijas avotu~~ izmantošanas un centralizētas siltumapgādes un ☒ aukstumapgādes ~~☒ dzesēšanas~~ pasākumus.

↓ 2010/31/ES 29. apsvērums
(pielāgots)

- (56) Svarīga nozīme šīs direktīvas sekmīgā īstenošanā ir iekārtu uzstādītājiem un būvētājiem. Tādēļ pietiekamam skaitam iekārtu uzstādītāju un būvētāju būtu ar apmācībām un citiem pasākumiem jāiegūst pienācīgs kompetences līmenis, lai uzstādītu un integrētu vajadzīgās energoefektīvās un ☒ atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas ~~☒ atjaunojamo enerģijas avotu tehniskās iekārtas~~.

↓ 2010/31/ES 30. apsvērums

~~Dalībvalstīm būtu jāņem vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu⁴⁸ attiecībā uz to profesionālo ekspertu savstarpēju atzīšanu, uz kuriem attiecas šī direktīva, un Komisijai saistībā ar programmu “Saprātīga enerģija Eiropai” būtu jāturpina darbs ar pamatnostādnēm un ieteikumiem direktīvā šādu profesionālo ekspertu apmācības standartiem.~~

↓ 2010/31/ES 31. apsvērums
(pielāgots)

~~Lai uzlabotu pārskatāmību, kas attiecas uz energoefektivitāti Savienības nedzīvojamā nekustamā īpašuma tirgū, būtu jāizveido brīvprātīga vienota sertifikācijas sistēma nedzīvojamo ēku energoefektivitātes sertificēšanai. Saskaņā ar LESD 291. pantu normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kas attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru piemērošanu, nosaka iepriekš ar regulu, ko pieņem saskaņā ar parasto~~

⁴⁸

OV L 255, 30.9.2005., 22. lpp.

~~likumdošanas procedūru. Līdz jaunās regulas pieņemšanai turpina piemērot Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību⁴⁹, izņemot regulatīvo kontroles procedūru, kura nav jāpiemēro.~~

↓ 2010/31/ES 32. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (57) ~~☒~~ Lai vēl vairāk uzlabotu ēku energosniegumu, ~~☒ Komisijai būtu jāpiešķir pilnvaras~~ ☒ būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus ☒ saskaņā ar LESD 290. pantu ~~pieņemt deleģētos aktus~~, lai tehnikas attīstībai pielāgotu konkrētas I pielikumā izklāstītā ☒ vispārīgā satvara ~~☒ vispārējā regulējuma~~ daļas, un noteiktu metodisko sistēmu, ar ko aprēķina izmaksu ~~zinā~~ optimālu minimālo ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ prasību līmeni ⇒ , robežvērtības pielāgotu bezemisiju ēkām un aprēķina metodoloģiju pielāgotu dzīves cikla globālās sasilšanas potenciālam, noteiktu kopīgu renovācijas pasu Eiropas satvaru un Savienības mērogā izveidotu ēku viedgatavības vērtēšanas sistēmu ⇐. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī ☒ , un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu⁵⁰. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana ☒.

↓ jauns

- (58) Lai nodrošinātu šīs direktīvas noteikumu sekmīgu īstenošanu, Komisija dalībvalstis atbalsta ar dažādiem rīkiem, piemēram, tehniskā atbalsta instrumentu⁵¹, kas nodrošina individuāli pielāgotu tehnisko ekspertīzi, kā izstrādāt un īstenot reformas, arī reformas, kuru mērķis ir līdz 2030. gadam palielināt dzīvojamo un nedzīvojamo ēku energorenovācijas gada rādītāju un veicināt pamatīgu energorenovāciju. Tehniskais atbalsts ir saistīts, piemēram, ar administratīvo spēju stiprināšanu, atbalstu rīcībpolitiku izstrādei un īstenošanai un relevantas paraugprakses apmaiņu.

↓ 2010/31/ES 33. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (59) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas ☒ mērķus ☒ ~~mērķi~~ – proti, uzlabot ēku ☒ energosniegumu ☒ ~~energoefektivitāti~~ ⇒ un samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas no ēkām ⇐ – nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs ☒ ēku sektora ☒ ~~būvniecības nozares~~ sarežģītības dēļ un tādēļ, ka valstu nekustamā īpašuma tirgus nespēj pienācīgi risināt energoefektivitātes problēmas, ☒ bet ☒ ~~un to, ka~~ rīcības mēroga un iedarbības dēļ šos mērķus šo mērķi var labāk sasniegt Savienības

⁴⁹ ~~OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.~~

⁵⁰ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

⁵¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/240 (2021. gada 10. februāris), ar ko izveido tehniskā atbalsta instrumentu (OV L 57, 18.2.2021., 1. lpp.).

mērogā, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionālītātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi ☒ minēto mērķu ☒ ~~sa~~ mērķa sasniegšanai.

↓ jauns

- (60) Šīs iniciatīvas juridiskais pamats ir LESD 194. panta 2. punkts, kas pilnvaro Savienību noteikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai sasniegtu Savienības mērķus attiecībā uz enerģētikas politiku. Priekšlikums palīdz sasniegt LESD 194. panta 1. punktā izklāstītos Savienības enerģētikas politikas mērķus, jo īpaši uzlabot ēku energosniegumu un samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas savukārt palīdz saglabāt un uzlabot vidi.

↓ 2010/31/ES 36. apsvērums
(pielāgots)
⇒ jauns

- (61) Saskaņā ar ~~4434.~~ punktu Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu⁵² dalībvalstīm ~~ir ieteikts~~ gan savām vajadzībām, gan Savienības interesēs ☒ būtu jāizstrādā ☒ ~~izstrādāt~~ savas tabulas, kurās pēc iespējas precīzāk atspoguļota atbilstība starp šo direktīvu un tās transponēšanas pasākumiem, un ☒ jāpadara ☒ ~~padarīt~~ tās publiski pieejamas. ⇒ Saskaņā ar Dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem dalībvalstis ir apņēmušās, paziņojot savus transponēšanas pasākumus, pamatotos gadījumos pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un atbilstīgajām daļām valsts transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota, it sevišķi ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas spriedumu lietā Komisija/Belģija (lieta C-543/17). ⇐

↓ 2010/31/ES 34. apsvērums
(pielāgots)

- (62) Pienākumam transponēt šo direktīvu valsts tiesību aktos būtu jāattiecas vienīgi uz tiem noteikumiem, ☒ kuri, salīdzinot ar iepriekšējo direktīvu, ir grozījumi pēc būtības ☒ ~~ar kuriem paredzētas ievērojamas pārmaiņas salīdzinājumā ar Direktīvu 2002/91/EK.~~ Pienākums transponēt noteikumus, kas netiek grozīti, izriet no ☒ iepriekšējās ☒ ~~minētās~~ direktīvas.

↓ 2010/31/ES 35. apsvērums
(pielāgots)

- (63) ~~Šī direktīva nedrīkstētu iespaidot~~ ☒ Šai direktīvai nebūtu jāskar ☒ dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem, ~~kad tām Direktīva 2002/91/EK jātransponē savos tiesību aktos un jāpiemēro~~ ☒ VIII pielikuma B daļā minēto direktīvu transponēšanai valsts tiesību aktos un minēto direktīvu piemērošanas dienām, ☒

↓ 2010/31/ES (pielāgots)
⇒ jauns

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Priekšmets

1. Šī direktīva sekmē ēku ☒ energosnieguma ☒ ~~energoefektivitātes~~ uzlabošanu ☒ un siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu no ēkām ☒ Savienībā ☒ ar mērķi panākt, ka 2050. gadā ēku fondu veido bezemisiju ēkas ☒, ņemot vērā āra klimatiskos apstākļus un vietējās īpatnības, kā arī prasības attiecībā uz telpu mikroklimatu un ☒ izmakslietderību ☒ ~~rentabilitāti~~.

2. Šajā direktīvā ir noteiktas prasības attiecībā uz:

- a) ☒ kopīgu ☒ ☒ integrēta ☒ ~~visaptverošas~~ ēku un ēkas ☒ vienību energosnieguma ☒ ~~daļu — energoefektivitātes~~ aprēķina metodoloģijas ~~kopēju~~ vispārīgo ☒ satvaru ☒ ~~regulējumu~~;
- b) to, kā jaunām ēkām un jaunām ēkas ☒ vienībām ☒ ~~daļām~~ piemērojamas minimālās ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ prasības;
- c) to, kā minimālās ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ prasības piemēro:
 - i) esošajām ēkām ☒ un ☒ ēkas ☒ vienībām ☒ ~~daļām un būves elementiem~~, kad tajās veic nozīmīgu ☒ renovāciju ☒ ~~atjaunošanu~~;
 - ii) būves elementiem, kas ir norobežojošo konstrukciju daļa un kas būtiski ietekmē norobežojošo konstrukciju ☒ energosniegumu ☒ ~~energoefektivitāti~~, kad tos ☒ pārprīko ☒ ~~modernizē~~ vai nomaina; ~~un~~
 - iii) inženiertehniskajām sistēmām, kad kādu no tām uzstāda, ☒ nomaina vai modernizē ☒ ~~aizstāj vai atjauno~~;

↓ jauns

- d) to, kā esošajām ēkām un esošajām ēkas vienībām piemērojami minimālie energosnieguma standarti;
- e) renovācijas pasēm;
- f) nacionālajiem ēku renovācijas plāniem;
- g) ilgtspējīgas mobilitātes infrastruktūru ēkās un blakus tām; un
- h) viedajām ēkām;

↓ 2010/31/ES (pielāgots)
⇒ jauns

- ~~d) valsts plāniem, kuros paredz palielināt gandrīz nulles enerģijas ēku skaitu;~~
- ~~ie) ēku vai ēkas ☒ vienību ☒ ~~daļu~~ ☒ energosnieguma sertificēšanu ☒ ~~energosertificēšanu~~;~~

- jē) regulārām apkures ➡, ventilācijas ⇐ un gaisa kondicionēšanas sistēmu inspekcijām ēkās; ~~un~~
- kg) neatkarīgām kontroles sistēmām, kuras attiecas uz ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ sertifikātiem ➡, renovācijas pasēm, viedgata vībis indikatoriem ⇐ un inspekcijas ziņojumiem.

3. Šajā direktīvā paredzētās prasības ir minimālās prasības, un tās neliedz dalībvalstīm uzturēt spēkā vai ieviest stingrākus ~~aizsarg~~ pasākumus. Šie pasākumi ir saderīgi ar ☒ LESD ☒ Līgumu par Eiropas Savienības darbību. Šos pasākumus dara zināmus Komisijai.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “ēka” ir būve ar jumtu un sienām, kur telpu mikroklimata regulēšanai izmanto enerģiju izmanto telpu mikroklimata regulēšanai;

↓ jauns

- 2) “bezemisiju ēka” ir ļoti augsta energosnieguma ēka, ko nosaka saskaņā ar I pielikumu, un ļoti nelielo enerģijas daudzumu, kas šādai ēkai joprojām nepieciešams, pilnībā apmierina ar objektā uz vietas saražotu atjaunīgo energoresursu enerģiju, enerģiju no atjaunīgās enerģijas kopienas Direktīvas (ES) 2018/2001 [grozītā AER direktīva] nozīmē vai enerģiju no centralizētās siltumapgādes un aukstumapgādes sistēmas saskaņā ar III pielikumā noteiktajām prasībām;

↓ 2010/31/ES (pielāgots)

➡ jauns

- 3) “gandrīz nulles enerģijas ēka” ir ēka ar ļoti augstu ☒ energosniegumu ☒ ~~energoefektivitāti~~, ☒ ko nosaka ☒ kā noteikts saskaņā ar I pielikumu, ➡, un tas nevar būt zemāks par 2023. gada izmaksu optimālo līmeni, ko dalībvalstis ziņojušas saskaņā ar 6. panta 2. punktu, un turklāt ⇐ ~~g~~ Gandrīz nulles vai ļoti maza daudzuma vajadzīgo enerģiju ~~būtu~~ ☒ ir ☒ ļoti lielā mērā jāsedz ☒ ar atjaunīgo energoresursu enerģiju ☒ ~~no atjaunojamajiem enerģijas avotiem~~, tostarp ☒ objektā ☒ uz vietas vai ☒ tuvumā ☒ ~~netālu~~ ražotu ☒ atjaunīgo energoresursu ☒ enerģiju ~~no atjaunojamajiem avotiem~~;

↓ jauns

- 4) “minimālie energosnieguma standarti” ir noteikumi, kas paredz, ka esošām ēkām kādā periodā vai līdz konkrētam datumam plaša ēku fonda renovācijas plāna ietvaros vai tirgus atspērienbrīdī (pārdošana vai īre) jāpanāk atbilstība energosnieguma prasībai, un tādējādi tie ierosina esošo ēku renovāciju;

- 5) “publiskas struktūras” ir “līgumslēdzējas iestādes”, kas definētas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/24/ES⁵³ 2. panta 1) punktā;

↓ 2018/844 1. panta 1) punkta
a) apakšpunkts (pielāgots)
⇒ jauns

- 63) “ēkas inženiertehniskā sistēma” ir tehnisks aprīkojums, kas nodrošina ēkas vai ēkas ~~daļas~~ vienības ~~daļas~~ telpas apkuri, telpas dzesēšanu, ventilāciju, mājsaimniecības karstā ūdens apgādi, iebūvēto apgaismojumu, ēkas automatizāciju un vadību, ~~⇒ atjaunīgās enerģijas ⇐ elektroenerģijas~~ ražošanu ~~⇒ un uzkrāšanu uz vietas ⇐~~ objektā, vai šādu sistēmu kombinācija, ieskaitot tās sistēmas, kurās izmanto atjaunīgojam~~o~~ energoresursu enerģiju;

↓ 2018/844 1. panta 1) punkta
b) apakšpunkts

- ~~73.a)~~ “ēkas automatizācijas un vadības sistēma” ir sistēma, kas ietver visus produktus, programmatūru un inženierijas pakalpojumus, kuri var sekmēt energoefektīvu, ekonomisku un drošu ēkas inženiertehnisko sistēmu ekspluatāciju, izmantojot automātisku vadību un atvieglojot minēto ēkas inženiertehnisko sistēmu manuālo pārvaldību;

↓ 2010/31/ES (pielāgots)

- 84) “ēkas ~~×~~ energosniegums ~~×~~ energoefektivitāte” ir aprēķinātais vai uzskaitītais enerģijas daudzums, kas ir vajadzīgs, lai apmierinātu energopieprasījumu saistībā ar ēkas tipisku izmantojumu, kurā *inter alia* ietilpst enerģija, kas izmantota apkurei, dzesēšanai, ventilācijai, karstajam ūdenim un apgaismojumam;
- 95) “primārā enerģija” ir enerģija no atjaunīgojamiem un neatjaunīgojamiem enerģijas avotiem, kas nav ~~×~~ bijusi pakļauta nekādam pārveides vai transformācijas procesam ~~×~~ pārstrādāta vai pārveidota;

↓ jauns

- 10) “neatjaunīgās primārās enerģijas faktors” ir konkrēta enerģijas nesēja neatjaunīgā primārā enerģija, arī piegādātā enerģija un aprēķinātie enerģijas zudumi piegādē līdz izmantošanas punktiem, dalīta ar piegādāto enerģiju;
- 11) “atjaunīgās primārās enerģijas faktors” ir atjaunīgā primārā enerģija no objektā uz vietas, tuvumā vai tālu esoša energoresursa, kuru piegādā, izmantojot konkrētu enerģijas nesēju, arī piegādātā enerģija un aprēķinātie enerģijas zudumi piegādē līdz izmantošanas punktiem, dalīta ar piegādāto enerģiju;
- 12) “kopējais primārās enerģijas faktors” ir konkrēta enerģijas nesēja atjaunīgās un neatjaunīgās primārās enerģijas faktoru svērtā summa;

⁵³ OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp.

↓ 2010/31/ES (pielāgots)

⇒ jauns

- 136) “☒ atjaunīgo energoresursu enerģija ☒ ~~atjaunojamie enerģijas avoti~~” ir ☒ enerģija no atjaunīgiem nefosiliem energoresursiem ☒ ~~atjaunojami nefosili enerģijas avoti~~, proti, tā ir vēja, saules ☒ (saules siltumenerģija un saules fotoelementu enerģija) ☒ ~~, aerotermālā, ☒ un ☒ ģeotermālā ☒ enerģija ☒ , hidrotermālā ☒ apkārtējās vides, plūdmaiņas, viļņu ☒ un ☒ cita ☒ jūras enerģija, hidroenerģija, biomasas enerģija, atkritumu poligonu gāzes, notekūdeņu attīrīšanas iekārtu gāzes un biogāzes;~~
- 147) “norobežojošās konstrukcijas” ir ēkas konstruktīvie elementi, kas atdala tās iekšējās telpas no āra vides;
- 158) “ēkas ☒ vienība ☒ ~~daļa~~” ir ēkas sekcija, stāvs vai dzīvoklis, kas projektēta vai pielāgota patstāvīgai izmantošanai;
- 169) “būves elements” ir ēkas inženiertehniskā sistēma vai norobežojošo konstrukciju elements;

↓ jauns

- 17) “mājoklis” ir telpa vai telpu kopums pastāvīgā ēkā vai strukturāli atdalīta ēkas daļa, un tas ir paredzēts vienai privātai māj-saimniecībai dzīvošanai visa gada garumā;
- 18) “renovācijas pase” ir dokuments, kurā sniegts individuāli pielāgots ceļvedis konkrētas ēkas renovācijai vairākos posmos, kas ievērojami uzlabos tās energosniegumu;
- 19) “pamatīga renovācija” ir renovācija, ar kuru ēku vai ēkas vienību pārveido:
- a) pirms 2030. gada 1. janvāra — par gandrīz nulles enerģijas ēku;
- b) no 2030. gada 1. janvāra — par bezemisiju ēku;
- 20) “pakāpeniska pamatīga renovācija” ir pamatīga renovācija, ko veic vairākos posmos, ievērojot posmus, kuri norādīti renovācijas pasē saskaņā ar 10. pantu;

↓ 2010/31/ES (pielāgots)

- 2140) “nozīmīga ☒ renovācija ☒ ~~atjaunošana~~” ir ēkas ☒ renovācija ☒ ~~atjaunošana~~, ja:
- a) ☒ renovācijas ☒ ~~atjaunošanas~~ kopējās izmaksas, kas attiecas uz norobežojošām konstrukcijām vai ēkas inženiertehniskajām sistēmām, pārsniedz 25 % no ēkas vērtības, izņemot zemes vērtību, uz kuras ēka atrodas; vai
- b) ☒ renovācija ☒ ~~atjaunošana~~ jāveic vairāk nekā 25 % norobežojošās konstrukcijas virsmas.

Dalībvalstis var piemērot a) vai b) ☒ variantu ☒ ~~iespeju~~ pēc izvēles;

↓ jauns

- 22) “eksploatācijas siltumnīcefekta gāzu emisijas” ir siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas saistītas ar ēkas inženiertehnisko sistēmu enerģijas patēriņu ēkas izmantošanas un eksploatācijas laikā;
- 23) “visa dzīves cikla siltumnīcefekta gāzu emisijas” ir ar ēku saistītās kombinētās siltumnīcefekta gāzu emisijas no visiem tās dzīves cikla posmiem, proti, sākot no “šūpuļa” (ēkas būvniecībā izmantoto izejmateriālu ieguve), ietverot materiālu ražošanu un apstrādi un ēkas eksploatācijas posmu un beidzot ar “kapu” (ēkas demontāža un tajā izmantoto materiālu atkalizmantošana, reciklēšana, resursu atgūšana citos veidos un likvidēšana);
- 24) “dzīves cikla globālās sasilšanas potenciāls (GSP)” ir rādītājs, kas kvantificē ēkas globālās sasilšanas potenciāla devumu visā tās dzīves ciklā;
- 25) “pretrunīgas intereses” ir pretrunīgas intereses, kā definēts [pārstrādātās EED] 2. panta 52) punktā;
- 26) “enerģētiskā nabadzība” ir enerģētiskā nabadzība, kā definēts [pārstrādātās EED] 2. panta 49) punktā;
- 27) “mazaizsargātas mājsaimniecības” ir enerģētiskās nabadzības skartas mājsaimniecības vai mājsaimniecības, arī mājsaimniecības ar vidēji zemiem ienākumiem, kuras ir īpaši pakļautas augstām enerģijas izmaksām un kurām trūkst līdzekļu, lai renovētu ēku, ko tās apdzīvo;

↓ 2010/31/ES (pielāgots)

- ~~2844~~) “Eiropas standarts” ir standarts, ko pieņēmusi Eiropas Standartizācijas komiteja, Eiropas Elektrotehniskās standartizācijas komiteja vai Elektrosakaru standartizācijas institūts un kas ir darīts publiski pieejams;
- ~~2912~~) “~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ sertifikāts” ir sertifikāts, kuru atzinusi dalībvalsts vai šīs dalībvalsts izraudzīta juridiska persona un kurā ir raksturots ~~sa~~ ēkas vai ēkas ☒ vienības energosniegums ☒ ~~daļas energoefektivitāte~~, kas aprēķināts ~~a~~ pēc metodoloģijas, kura pieņemta saskaņā ar ~~43.~~ pantu;
- ~~3043~~) “koģenerācija” ir siltumenerģijas un elektroenerģijas ~~un/~~ vai mehāniskās enerģijas vienlaicīga ražošana vienā procesā;
- ~~3144~~) “izmaksu optimāls līmenis” ir ☒ energosnieguma ☒ ~~energoefektivitātes~~ līmenis, kas rada viszemākās izmaksas aplēstajā kalpošanas laikā, ~~kurja~~:
- a) viszemākās izmaksas aprēķina, ņemot vērā :

↓ jauns

i) attiecīgās ēkas kategoriju un izmantojumu;

↓ 2010/31/ES (pielāgots)
⇒ jauns

- ii) ar enerģiju saistītās ☒ investīciju ☒ ieguldījuma izmaksas ⇒ , kuru pamatā ir oficiālas prognozes ⇐;
- iii) apkopes un ekspluatācijas izmaksas, ~~un~~ tostarp, attiecīgā gadījumā, enerģijas izmaksas ~~un ietaupījumi~~, ⇒ ņemot vērā siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu izmaksas; ⇐

↓ jauns

- iv) enerģijas izmantojuma vidiskās un ar veselību saistītās eksternalitātes;

↓ 2010/31/ES (pielāgots)
⇒ jauns

- v) ~~attiecīgās ēkas kategorija~~, ☒ attiecīgā gadījumā ieņēmumus ☒ ieguvumi no ⇒ objektā uz vietas ⇐ saražotās enerģijas);
- vi) ~~un, attiecīgā gadījumā, likvidēšanas~~ ⇒ atkritumu apsaimniekošanas ⇐ izmaksas; un
- b) aplēsto kalpošanas laiku nosaka katra dalībvalsts, ☒ un tas ☒ Tas nozīmē vēl atlikušo aplēsto ēkas kalpošanas laiku, ja ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ prasības ir noteiktas visai ēkai kopumā, vai arī aplēsto būves elementa kalpošanas laiku, ja ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ prasības ir noteiktas attiecībā uz būves elementiem.

Izmaksu ~~zīnā~~ optimāls līmenis ir ☒ tāds snieguma līmenis ☒ ~~viena no energoefektivitātes līmeņiem~~, kam raksturīga pozitīva izmaksu un ieguvumu attiecība, kuru aprēķina attiecībā uz aplēsto ēkas kalpošanas laiku;

↓ jauns

- 32) “uzlādes punkts” ir uzlādes punkts, kā definēts [AFIR] 2. panta 41) punktā;
- 33) “izolēta mikrosistēma” ir jebkura sistēma, kuras patēriņš 2022. gadā ir mazāks par 500 GWh un kurai nav savienojuma ar citām sistēmām;
- 34) “viedā uzlāde” ir viedā uzlāde, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 [grozītā AERD] 2. panta 14.l) punktā;
- 35) “divvirszienu uzlāde” ir divvirszienu uzlāde, kā definēts Direktīvas (ES) 2018/2001 [grozītā AERD] 2. panta 14.n) punktā;
- 36) “hipotekāro portfeļu standarti” ir mehānismi, kas stimulē hipotekāros aizdevējus palielināt ar izsniegtajiem hipotekārajiem kredītiem aptverto ēku portfeļa mediāno energosniegumu un mudināt potenciālos klientus uzlabot savu īpašumu energosniegumu saskaņā ar Savienības dekarbonizācijas iecerēm un relevantajiem enerģētikas mērķrādītājiem ēku energopatēriņa jomā, balstoties uz ilgtspējīgu saimniecisko darbību definīciju ES taksonomijā;

tīklu no centrāla enerģijas ražošanas avota uz vairākām ēkām vai ☒ objektiem ☒ teritorijām, izmantošanai telpu vai procesu apsildei vai dzesēšanai;

↓ jauns

- 45) “lietderīgā grīdas platība” ir ēkas grīdas platība, kas nepieciešama kā parametrs, lai kvantificētu specifiskus izmantošanas apstākļus, kas izteikti uz grīdas platības vienību, un lai piemērotu vienkāršojumus un zonējuma un (pār-)dalīšanas noteikumus;
- 46) “references grīdas platība” ir platība, ko ēkas energosnieguma novērtēšanā izmanto par references lielumu, un to aprēķina kā to norobežojošajās konstrukcijās ietilpstošo telpu lietderīgo grīdas platību summu, kas norādītas energosnieguma novērtējuma vajadzībām;
- 47) “novērtējuma robeža” ir robeža, pie kuras mēra vai aprēķina piegādāto un eksportēto enerģiju;
- 48) “objektā uz vietas” ir telpas un zeme, uz kuras ēka atrodas, un pati ēka;
- 49) “tuvumā ražota atjaunīgo energoresursu enerģija” ir atjaunīgo energoresursu enerģija, kura ražota novērtētās ēkas vietēja vai rajona līmeņa perimetrā un kura atbilst visiem turpmāk minētajiem nosacījumiem:
- a) to var sadalīt un izmantot tikai konkrētajā vietēja un rajona līmeņa perimetrā, izmantojot tam īpaši paredzētu sadales tīklu;
 - b) tā ļauj aprēķināt specifisku primārās enerģijas faktoru, kas ir derīgs tikai tai atjaunīgo energoresursu enerģijai, kura saražota minētajā vietēja vai rajona līmeņa perimetrā; un
 - c) to var izmantot novērtētās ēkas objektā uz vietas, izmantojot tam īpaši paredzētu pieslēgumu enerģijas ražošanas avotam, un šim īpaši paredzētajam pieslēgumam ir vajadzīgs specifisks aprīkojums, kas nodrošina novērtētās ēkas pašizmantojumam paredzētās enerģijas drošu piegādi un uzskaiti;
- 50) “ēku energosnieguma (ĒES) pakalpojumi” ir tādi pakalpojumi kā siltumapgāde, aukstumapgāde, ventilācija, mājsaimniecības karstais ūdens un apgaismojums, kā arī citi pakalpojumi, kuru enerģijas izmantojums tiek ņemts vērā ēku energosniegumā;
- 51) “enerģētiskās vajadzības” ir enerģija, kas jāpiegādā uz kondicionētu telpu vai jāizvada no tās, lai noteiktā laika periodā uzturētu paredzētos telpas apstākļus, neņemot vērā ēkas inženiertehnisko sistēmu neefektivitāti;
- 52) “enerģijas izmantojums” ir enerģijas ielaide, kas paredzēta tādas ēkas inženiertehniskās sistēmas enerģētiskās vajadzības apmierināšanai, kura nodrošina ĒES pakalpojumu;
- 53) “pašizmantotā enerģija” ir objektā uz vietas vai tuvumā saražotās atjaunīgās enerģijas daļa, ko ĒES pakalpojumu sniegšanai izmanto objekta inženiertehniskās sistēmas;
- 54) “citi izmantojumi objektā uz vietas” ir enerģija, ko izmanto objektā uz vietas izmantojumiem, kuri nav ĒES pakalpojumi, un tie var ietvert ierīces, dažādas slodzes un palīgslopes vai elektromobilitātei domātus uzlādes punktus;
- 55) “aprēķina intervāls” ir atsevišķais laika intervāls, ko izmanto energosnieguma aprēķināšanai;

56) "piegādātā enerģija" ir enerģija, kas piegādāta ēkas inženiertehniskajām sistēmām caur novērtējuma robežu, lai apmierinātu vērā ņemtus izmantojumus vai saražotu eksportēto enerģiju, un to izsaka pa enerģijas nesējiem;

57) "eksportētā enerģija" ir atjaunīgās enerģijas daļa, kas eksportēta uz energotīklu tā vietā, lai to izmantotu pašizmantojumam objektā uz vietas vai citam izmantojumam objektā uz vietas, un to izsaka pa enerģijas nesējiem un pa primārās enerģijas faktoriem.

↓ 2018/844 1. panta 1) punkta
d) apakšpunkts

~~20) "izolēta mikrosistēma" ir mikrosistēma, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/72/EK⁵⁵ 2. panta 27) punktā.~~

↓ 2018/844 1. panta 2) punkts
(pielāgots)

~~3.2.a pants~~

~~☒ Nacionālais ēku renovācijas plāns ☒ Ilgtermiņa atjaunošanas stratēģija~~

↓ 2018/1999 53. panta 1) punkta
a) apakšpunkts
⇒ jauns

1. Katra dalībvalsts izstrādā ~~ilgtermiņa renovācijas stratēģiju~~ ⇒ nacionālo ēku renovācijas plānu ⇐, ar ko ~~veicina~~ ⇒ nodrošina ⇐ nacionālā dzīvojamo un nedzīvojamo ēku (gan publisko, gan privāto) fonda renovāciju, lai šis fonds līdz 2050. gadam kļūtu par sevišķi energoefektīvu un dekarbonizētu ēku fondu, ~~veicinot esošo ēku izmaksefektīvu pārveidošanu par gandrīz nulles enerģijas~~ ⇒ ar mērķi esošās ēkas pārveidot par bezemisiju ⇐ ēkām.

Katrā ~~ilgtermiņa renovācijas stratēģijā~~ ⇒ ēku renovācijas plānā ⇐ ietver:

↓ 2018/844 1. panta 2) punkts
(pielāgots)
⇒ jauns

a) pārskatu par ☒ nacionālo ☒ ēku fondu ~~valstī~~, ⇒ kas aptver dažādu veidu ēkas, būvniecības periodus un klimatiskās zonas ⇐ ☒ un attiecīgā gadījumā balstās ☒ ~~balstoties, attiecīgā gadījumā~~, uz statistikas izlasi un ~~atjaunoto ēku sagaidāmo īpatsvaru 2020. gadā~~ ⇒ 19. pantā minēto nacionālo energosnieguma sertifikātu datubāzi, pārskatu par šķēršļiem tirgū un tirgus nepilnībām un pārskatu par būvniecības, energoefektivitātes un atjaunīgās enerģijas sektorā pieejamo kapacitāti ⇐;

⁵⁵ ~~Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/72/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/54/EK atcelšanu (OV L 211, 14.8.2009., 55. lpp.).~~

- b) ~~rentablu atjaunošanas pieeju noteikšanu atkarībā no ēkas veida un klimatiskās ierosmes, apsverot iespējamus svarīgus atspērienbrīžus, ja tādi ir, ēkas dzīves ciklā;~~
- c) ~~politiku un darbības ar mērķi stimulēt ēku rentablu pilnīgu atjaunošanu, tostarp pakāpenisku pilnīgu atjaunošanu, un atbalstīt mērķtiecīgus rentablu pasākumus un atjaunošanu, piemēram, ieviešot fakultatīvu ēku atjaunošanas pasu sistēmu;~~
- d) ~~pārskatu par politiku un darbībām, kas vērstas uz tiem sava ēku fonda segmentiem, kuriem ir vissliktākie rādītāji, atšķirīgas motivācijas dilemmām un tirgus nepilnībām, un izklāstu par attiecīgām valsts darbībām, ar kurām sekmē enerģētiskās nabadzības mazināšanu;~~
- e) ~~politiku un darbības, kas vērstas uz visām publiskajām ēkām;~~
- f) ~~pārskatu par valsts iniciatīvām, kuru mērķis ir veicināt viedas tehnoloģijas un labi savienotas ēkas un kopienas, kā arī prasmes un izglītību būvniecības un energoefektivitātes nozarēs; un~~
- g) ~~uz pierādījumiem balstītas aplēses par paredzētajiem enerģijas ietaupījumiem un plašākiem ieguvumiem, piemēram, saistībā ar veselību, drošumu un gaisa kvalitāti.~~

↓ jauns

- b) ceļvedi ar nacionāli noteiktiem mērķrādītājiem un izmērāmiem progresu rādītājiem, kurā ņemts vērā 2050. gada klimatneitralitātes mērķis un kura uzdevums ir līdz 2050. gadam nodrošināt ļoti energoefektīvu un dekarbonizētu nacionālo ēku fondu un esošo ēku pārveidošanu par bezemisiju ēkām;
- c) pārskatu par īstenotajām un plānotajām rīcībpolitikām un pasākumiem, kas atbalsta b) apakšpunktā minētā ceļveža īstenošanu; un
- d) izklāstu par ēku renovācijas plāna īstenošanai vajadzīgajām investīcijām, finansējuma avotiem un pasākumiem un ēku renovācijas administratīvajiem resursiem.

Ceļvedī, kas minēts b) apakšpunktā, ietver nacionālos mērķrādītājus 2030., 2040. un 2050. gadam attiecībā uz energorenovācijas gada rādītāju, nacionālā ēku fonda primārās enerģijas patēriņu un enerģijas galapatēriņu un tā ekspluatācijas siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem; norāda konkrētus termiņus līdz 2040. un 2050. gadam, kādos ēkām jāsasniedz augstākas energosnieguma klases nekā tās, kas noteiktas 9. panta 1. punktā, saskaņā ar virzību uz nacionālā ēku fonda pārveidošanu par bezemisiju ēkām; sniedz pierādījumos balstītu aplēsi par paredzamo enerģijas ietaupījumu un plašākiem ieguvumiem un aplēses par to, cik lielā mērā ēku renovācijas plāns palīdzēs sasniegt dalībvalsts saistošo nacionālo siltumnīcefekta gāzu emisiju mērķrādītāju saskaņā ar Regulu (ES) .../... [pārskatītā Kopīgo centienu regula], Savienības energoefektivitātes mērķrādītājus saskaņā ar Direktīvu (ES) .../.... [pārstrādātā EED], Savienības atjaunīgās enerģijas mērķrādītājus, arī atjaunīgo energoresursu enerģijas īpatsvara indikatīvo mērķrādītāju ēku sektorā saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/2001 [grozītā AERD] un Savienības 2030. gada klimata mērķrādītāju un 2050. gadam nosprausto klimatneitralitātes mērķi saskaņā ar Regulu (ES) 2021/1119.

2. Reizi piecos gados katra dalībvalsts, izmantojot II pielikumā iekļauto veidni, sagatavo ēku renovācijas plāna projektu un to iesniedz Komisijai. Ēku renovācijas plāna projektu katra dalībvalsts iesniedz kā Regulas (ES) 2018/1999 9. pantā minētā integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna projekta daļu, un, ja dalībvalsts iesniedz projekta atjauninājumu,

to iesniedz kā tās pašas regulas 14. pantā minētā atjauninājuma projekta daļu. Atkāpjoties no minētās regulas 9. panta 1. punkta un 14. panta 1. punkta, pirmo ēku renovācijas plāna projektu dalībvalstis Komisijai iesniedz līdz 2024. gada 30. jūnijam.

↓ 2018/844 1. panta 2) punkts
⇒ jauns

~~2. Savā ilgtermiņa atjaunošanas stratēģijā katra dalībvalsts iekļauj ceļvedi ar pasākumiem un vietējā līmenī noteiktiem izmērāmiem progresu rādītājiem, lai valstī nodrošinātu augstas energoefektivitātes un dekarbonizētu ēku fondu un lai veicinātu esošo ēku rentablu pārveidošanu par gandrīz nulles enerģijas ēkām, nolūkā līdz 2050. gadam sasniegt izvirzīto ilgtermiņa mērķi, proti, samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas Savienībā par 80-95 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni. Ceļvedi iekļauj indikatīvus atskaites punktus 2030., 2040. un 2050. gadam un precizē, kā tie palīdz sasniegt Savienības energoefektivitātes mērķus saskaņā ar Direktīvu 2012/27/ES.~~

~~3. Lai atbalstītu to, ka tiek mobilizēti ieguldījumi 1. punktā minēto mērķu sasniegšanai vajadzīgajā atjaunošanā, dalībvalstis atvieglo piekļuvi piemērotiem mehānismiem, kas ļauj:~~

- ~~a) apvienot projektus grupās, tostarp pa ieguldījumu platformām vai grupām un pa mazo un vidējo uzņēmumu konsorcijiem, lai nodrošinātu piekļuvi iespējai investoriem, kā arī paketes veida risinājumus iespējamiem klientiem;~~
- ~~b) mazināt energoefektivitātes darbību šķietamo riskantumu investoriem un privātajam sektoram;~~
- ~~c) izmantot publisko finansējumu, lai tādējādi piesaistītu papildu ieguldījumus no privātā sektora vai novērstu konkrētas tirgus nepilnības;~~
- ~~d) virzīt ieguldījumus uz energoefektīvu publisko ēku fondu saskaņā ar Eurostat norādījumiem; un~~
- ~~e) izveidot pieejamus un pārredzamus konsultāciju rīkus, piemēram, vienas pieturas aģentūras patērētājiem un energokonsultāciju pakalpojumus, lai informētu par attiecīgiem ar energoefektivitāti saistītiem atjaunošanas pasākumiem un finanšu instrumentiem.~~

~~4. Komisija apkopo un izplata vismaz valsts iestādēm informāciju par paraugpraksi attiecībā uz veiksmīgām publiskā un privātā finansējuma shēmām ar energoefektivitāti saistītiem atjaunošanas pasākumiem, kā arī informāciju par shēmām mazapjoma energoefektivitātes atjaunošanas projektu apvienošanai grupās. Komisija apzina un izplata informāciju par paraugpraksi attiecībā uz finanšu stimuliem atjaunošanai no patērētāju viedokļa, ņemot vērā izmaksefektivitātes atšķirības starp dalībvalstīm.~~

~~35. Lai atbalstītu~~ ⇒ ēku renovācijas plāna ⇐ ~~savas ilgtermiņa atjaunošanas stratēģijas izstrādi, katra dalībvalsts pirms~~ ⇒ ēku renovācijas plāna projekta ⇐ ~~savas ilgtermiņa atjaunošanas stratēģijas~~ iesniegšanas Komisijai par to rīko sabiedrisko apspriešanu. ⇒ Sabiedriskajā apspriešanā it sevišķi iesaista vietējās un reģionālās iestādes un citus sociālekonomiskos partnerus, arī pilsonisko sabiedrību un struktūras, kas strādā ar mazaizsargātām mājāsaimniecībām. ⇐ Katra dalībvalsts ⇒ ēku renovācijas plāna projekta ⇐ ~~savai ilgtermiņa atjaunošanas stratēģijai~~ pielikumā pievieno savas sabiedriskās apspriešanas rezultātu kopsavilkumu.

~~Katra dalībvalsts nosaka kārtību, kādā tās ilgtermiņa atjaunošanas stratēģijas īstenošanas laikā iekļaujošā veidā notiek apspriešanās.~~

↓ jauns

4. Komisija nacionālos ēku renovācijas plānu projektus novērtē, proti, tā novērtē, vai:
- a) nacionāli noteikto mērķrādītāju vērienīgums ir pietiekams un atbilst nacionālajām saistībām klimata un enerģētikas jomā, kas izvirzītas nacionālajos integrētajos enerģētikas un klimata plānos;
 - b) rīcībpolitikas un pasākumi ir pietiekami, lai sasniegtu nacionāli noteiktos mērķrādītājus;
 - c) plāna īstenošanai piešķirtie budžeta un administratīvie resursi ir pietiekami;
 - d) 3. punktā minētā sabiedriskā apspriešana ir bijusi pietiekami iekļaujoša; un
 - e) plāni atbilst 1. punkta prasībām un II pielikumā sniegtajai veidnei.

Pēc apspriešanās ar komiteju, kas izveidota saskaņā ar 30. pantu, Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 9. panta 2. punktu un 34. pantu dalībvalstīm var sniegt konkrētām valstīm adresētus ieteikumus.

Attiecībā uz pirmo ēku renovācijas plāna projektu Komisija konkrētām valstīm adresētus ieteikumus dalībvalstīm var sniegt ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc tam, kad dalībvalsts ir iesniegusi minēto plānu.

5. Katra dalībvalsts Komisijas sniegtos ieteikumus rūpīgi ņem vērā savā galīgajā ēku renovācijas plānā. Ja attiecīgā dalībvalsts ieteikumu vai būtisku tā daļu neņem vērā, tā Komisijai iesniedz pamatojumu un publisko iemeslus šāda rīcībai.

6. Reizi piecos gados katra dalībvalsts, izmantojot II pielikumā iekļauto veidni, iesniedz Komisijai savu ēku renovācijas plānu. Ēku renovācijas plānu katra dalībvalsts iesniedz kā Regulas (ES) 2018/1999 3. pantā minētā integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna daļu, un, ja dalībvalsts iesniedz atjauninājumu, to iesniedz kā tās pašas regulas 14. pantā minētā atjauninājuma projekta daļu. Atkāpjoties no minētās regulas 3. panta 1. punkta un 14. panta 2. punkta, pirmo ēku renovācijas plānu dalībvalstis Komisijai iesniedz līdz 2025. gada 30. jūnijam.

↓ 2018/844 1. panta 2) punkts
(pielāgots)
⇒ jauns

76. ~~Savas ilgtermiņa atjaunošanas stratēģijas pielikumā~~ Katra dalībvalsts ⇒ sava nākamā galīgā ēku renovācijas plāna ⇐ ~~☒~~ pielikumā ~~☒~~ pievieno sīkāku informāciju par savas visnesenākās ilgtermiņa atjaunošanas stratēģijas ⇒ vai ēku renovācijas plāna ⇐ īstenošanu, tostarp par plānoto politiku un darbībām. ⇒ Katra dalībvalsts norāda, vai ir sasniegti tās nacionālie mērķrādītāji. ⇐

↓ jauns

8. Katra dalībvalsts integrētajos nacionālajos enerģētikas un klimata progresā ziņojumos saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 17. un 21. pantu iekļauj informāciju par šā panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto nacionālo mērķrādītāju sasniegšanu un to, cik lielā mērā ēku renovācijas plāns palīdz sasniegt dalībvalsts saistošo nacionālo siltumnīcefekta gāzu emisiju mērķrādītāju saskaņā ar Regulu (ES) .../... [pārskatītā Kopīgo centienu regula], Savienības

energoefektivitātes mērķrādītājus saskaņā ar Direktīvu (ES) .../... [pārstrādātā EED], Savienības atjaunīgās enerģijas mērķrādītājus, arī atjaunīgo energoresursu enerģijas īpatsvara indikatīvo mērķrādītāju ēku sektorā saskaņā ar Direktīvu (ES) 2018/2001 [grozītā AERD] un Savienības 2030. gada klimata mērķrādītāju un 2050. gadam nosprausto klimatneitralitātes mērķi saskaņā ar Regulu (ES) 2021/1119.

↓ 2018/844 1. panta 2) punkts

~~7. Katra dalībvalsts var izmantot savu ilgtermiņa atjaunošanas stratēģiju, lai pievērstos ugunsdrošībai un riskiem saistībā ar spēcīgu seismisko aktivitāti, kas ietekmē ar energoefektivitāti saistītus atjaunošanas pasākumus un ēku mūža ilgumu.~~

↓ 2018/1999 53. panta 1) punkta
b) apakšpunkts

~~8. Katra dalībvalsts savu ilgtermiņa renovācijas stratēģiju iesniedz Komisijai kā daļu no tās galīgā integrētā nacionālā enerģētikas un klimata plāna, kas minēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1999⁵⁶ 3. pantā. Atkāpjoties no minētās Regulas 3. panta 1. punkta, pirmo ilgtermiņa renovācijas stratēģiju, kas minēta šā panta 1. punktā, Komisijai iesniedz līdz 2020. gada 10. martam.~~

↓ 2010/31/ES (pielāgots)
⇒ jauns

~~43.~~ pants

Metodoloģijas pieņemšana ēku ☒ energosnieguma ☒ ~~energoefektivitātes~~ aprēķināšanai

Dalībvalstis piemēro ēku ☒ energosnieguma ☒ ~~energoefektivitātes~~ aprēķina metodoloģiju, kas atbilst I pielikumā noteiktajam ☒ kopīgajam ☒ ~~kopējam~~ vispārīgajam ☒ satvaram ☒ regulējumam.

~~Šo~~ ☒ Minēto ☒ metodoloģiju pieņem valsts vai reģionu līmenī.

~~54.~~ pants

☒ Energосnieguma ☒ ~~Energoefektivitātes~~ minimālo prasību noteikšana

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ēkām vai ēkas ☒ vienībām ☒ ~~daļām~~ tiek noteiktas minimālās ~~energoefektivitātes~~ ☒ energосnieguma ☒ prasības, lai sasniegtu ⇒ vismaz ⇐ izmaksu ~~zinā~~ optimālu līmeni. ☒ Energосniegumu ☒ ~~Energoefektivitāti~~ aprēķina saskaņā ar ~~43.~~ pantā minēto metodoloģiju. Izmaksu ~~zinā~~ optimālu līmeni aprēķina saskaņā ar ~~65.~~ pantā minēto salīdzinošās metodoloģijas sistēmu, ~~tiklīdz šī sistēma ir izstrādāta.~~

⁵⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un tīrības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiek noteiktas minimālās ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ prasības attiecībā uz būves elementiem, kas ir norobežojošo konstrukciju daļa un kas būtiski ietekmē norobežojošo konstrukciju ☒ energosniegumu ☒ ~~energoefektivitāti~~, kad tos nomaina vai ☒ pāraprīko ☒ modernizē, un tādējādi sasniegto $\Rightarrow$ vismaz $\Leftarrow$ izmaksu ~~uzpinā~~ optimālu līmeni.

Kad dalībvalstis nosaka šīs prasības, tās var nošķirt jaunas ēkas un jau esošas ēkas, kā arī dažādu ēku kategorijas.

~~Šajās~~ ☒ Minētājās ☒ prasībās ņem vērā vispārējos ☒ telpu ☒ iekšējā mikroklimata nosacījumus, lai novērstu tādu varbūtēju negatīvu ietekmi kā, piemēram, nepietiekama ventilācija, kā arī vietējos nosacījumus, projektēto funkciju un ēkas vecumu.

~~No dalībvalsts neprasa, lai tā noteiktu minimālās energoefektivitātes prasības, kas nav rentablas aplēstā kalpošanas laikā.~~

~~Šīs~~ ☒ Dalībvalstis savas ☒ minimālās ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ prasības pārskata regulāros laikposmos, kas nav ilgāki par pieciem gadiem, un vajadzības gadījumā tās atjaunina, lai ņemtu vērā tehnikas attīstību ☒ ēku sektorā ☒ būvniecības nozarē $\Rightarrow$, 6. pantā noteiktā izmaksoptimālā līmeņa aprēķina rezultātus un atjauninātos nacionālos enerģētikas un klimata mērķrādītājus un rīcībpolitikas $\Leftarrow$.

$\Downarrow$ jauns

2. Dalībvalstis var nolemt 1. punktā minētās prasības pielāgot attiecībā uz ēkām, ko oficiāli aizsargā kā daļu no klasificētas vides vai to īpašās arhitektūras vai vēsturiskās vērtības dēļ, tiktāl, ciktāl konkrētu minimālo energosnieguma prasību izpilde nepieņemami izmainītu to raksturu vai izskatu.

$\Downarrow$ 2010/31/ES (pielāgots)

$\Rightarrow$ jauns

32. Dalībvalstis var pieņemt lēmumu nenoteikt vai nepiemērot 1. punktā minētās prasības šādām ēku kategorijām:

- ~~a)~~ ēkas, ko oficiāli aizsargā kā daļu no klasificētas vides vai to īpašās arhitektūras vai vēsturiskās vērtības dēļ, tiktāl, cik konkrētu minimālo energoefektivitātes prasību izpilde nepieņemami izmainītu to raksturu vai izskatu;
- a) ēkas, kas kalpo par kulta vietām un ko izmanto reliģiskām darbībām;
- b) pagaidu celtnes, ko izmanto ne ilgāk kā divus gadus, ražošanas vietas, darbnīcas un lauksaimniecības ēkas, kas nav dzīvojamās ēkas, ar zemu enerģijas pieprasījumu un nedzīvojamās lauksaimniecības ēkas, ko izmanto kādā nozarē, kuru aptver valsts nozaru nolīgums ☒ energosnieguma ☒ ~~energoefektivitātes~~ jomā;
- c) dzīvojamās ēkas, ko izmanto vai paredzēts izmantot vai nu mazāk par četriem mēnešiem gadā, vai arī, alternatīvi, izmantot uz ierobežotu laiku katru gadu un ar paredzamo energopatēriņu, kas ir mazāks nekā 25 % no energopatēriņa, kurš būtu vajadzīgs visa gada izmantojuma laikā;
- d) brīvi stāvošas ēkas ar kopējo ☒ lietderīgo grīdas ☒ ~~izmantojamo~~ platību, kas ir mazāka nekā 50 m².

Izmaksu ~~ziņā~~ optimāla minimālo ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ prasību līmeņa aprēķināšana

1. Komisija ☒ ir pilnvarota pieņemt ☒ ~~izmantojot~~ deleģētus ~~tiesību~~ aktus saskaņā ar ~~2923., 24. un 25.~~ pantu ~~, līdz 2011. gada 30. jūnijam izstrādā~~ ☒ attiecībā uz ☒ salīdzinošās metodoloģijas sistēmu izmaksu ~~ziņā~~ optimāla līmeņa aprēķināšanai attiecībā uz ēkām un būves elementiem piemērojamām minimālajām ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ prasībām. ⇒ Līdz 2026. gada 30. jūnijam Komisija pārskata salīdzinošās metodoloģijas sistēmu izmaksu optimāla minimālo energosnieguma prasību līmeņa aprēķināšanai esošajām ēkās, kurās veic nozīmīgu renovāciju, un atsevišķiem būves elementiem. ⇐

Salīdzinošās metodoloģijas sistēmu ☒ izveido ☒ ~~izstrādā~~ saskaņā ar ~~VIII~~ pielikumu, un tajā ir noteikta atšķirība starp jaunām un esošajām ēkām, kā arī starp dažādām ēku kategorijām.

2. Dalībvalstis aprēķina izmaksu ~~ziņā~~ optimālu minimālo ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ prasību līmeni, izmantojot salīdzinošās metodoloģijas sistēmu, kas izstrādāta saskaņā ar 1. punktu, un attiecīgos parametrus, piemēram, klimatiskos apstākļus un praktiskas iespējas piekļūt enerģijas infrastruktūrai, un salīdzina ☒ minētā ☒ ~~šāda veiktā~~ aprēķina rezultātus ar spēkā esošajām minimālajām ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ prasībām.

Dalībvalstis ziņo Komisijai par visiem ievades datiem un pieņēmumiem, kas tika izmantoti minētajiem aprēķiniem, kā arī par šo aprēķinu rezultātiem. Dalībvalstis ⇒ atjaunina un ⇐ iesniedz Komisijai šādus ziņojumus regulāros laikposmos, kas nav ilgāki par pieciem gadiem. ~~Pirmo ziņojumu iesniedz līdz 2012. gada 30. jūnijam.~~ ⇒ Pirmo ziņojumu, kura pamatā ir pārskatītā metodoloģijas sistēma saskaņā ar 1. punktu, iesniedz līdz 2028. gada 30. jūnijam. ⇐

3. Ja saskaņā ar 2. punktu veiktās salīdzināšanas rezultāts parāda, ka spēkā esošās minimālās ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ prasības ir ⇒ par vairāk nekā 15 % ⇐ ~~ar būtiski~~ ☒ mazāk energoefektīvas ☒ ~~zemāku energoefektivitātes līmeni nekā izmaksu~~ ~~ziņā~~ optimālas minimālās ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ prasības, attiecīgā dalībvalsts ~~rakstveidā pamato~~ Komisijai ☒ adresētajā ☒ ~~šo atšķirību~~ 2. punktā minētajā ziņojumā ⇒ iekļauj ⇐ ~~, pievienojot, ciktāl šāda atšķirība nav pamatojama,~~ plānu, kurā norādīti atbilstīgie pasākumi, lai ☒ pārskatītu ☒ ~~šo atšķirību būtiski samazinātu līdz nākamajam~~ ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ prasības ~~pārskatam,~~ kā minēts ~~54.~~ panta 1. punktā.

4. Komisija publicē ziņojumu par dalībvalstu progresu attiecībā uz to, cik lielā mērā tās sasniegušas izmaksu ~~ziņā~~ optimālu minimālo ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ prasību līmeni.

↓ 2018/844 1. panta 3) punkts

↓ jauns

1. Dalībvalstis nodrošina, ka jaunas ēkas ir bezemisiju ēkas saskaņā ar III pielikumu no šādiem datumiem:

- a) jaunas ēkas, ko izmanto vai kas pieder publiskajām iestādēm, – no 2027. gada 1. janvāra; un
- b) visas jaunās ēkas – no 2030. gada 1. janvāra.

↓ 2018/844 1. panta 3) punkts
(pielāgots)
⇒ jauns

~~1.~~ ⇒ Līdz pirmajā daļā minēto prasību piemērošanai ~~cl~~ Dalībvalstis ~~veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka~~ ☒ visas ☒ jaunās ēkas ~~⇒ ir vismaz nulles enerģijas ēkas un~~ ~~atbilst minimālajām energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ prasībām, kas noteiktas saskaņā ar ~~55.~~ pantu.

↓ jauns

2. Dalībvalstis nodrošina, ka dzīves cikla globālās sasilšanas potenciāls (GSP) tiek aprēķināts saskaņā ar III pielikumu un ka tas tiek norādīts ēkas energosnieguma sertifikātā:

- a) visām jaunajām ēkām, kuru lietderīgā grīdas platība ir lielāka par 2000 kvadrātmetriem, – no 2027. gada 1. janvāra; un
- b) visām jaunajām ēkām – no 2030. gada 1. janvāra.

3. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 29. pantu, ar kuriem šo direktīvu papildina nolūkā III pielikumu pielāgot tehnoloģiju attīstībai un inovācijai, III pielikumā noteikt pielāgotas maksimālās energosnieguma robežvērtības renovētām ēkām un pielāgot maksimālās energosnieguma robežvērtības bezemisiju ēkām.

4. Attiecībā uz jaunām ēkām dalībvalstis pievēršas tādiem jautājumiem kā veselīgs telpu mikroklimats, pielāgošanās klimata pārmaiņām, ugunsdrošība, riski, kas saistīti ar spēcīgu seismisko aktivitāti, un piekļūstamība personām ar invaliditāti. Dalībvalstis pievēršas arī jautājumam par oglekļa piesaistījumiem, kas saistīti ar oglekļa uzglabāšanu ēkās vai uz tām.

↓ 2018/844 1. panta 3) punkts

~~2.~~ Dalībvalstis nodrošina, ka pirms jaunu ēku būvniecības sākšanas tiek ņemta vērā augstas efektivitātes alternatīvu sistēmu, ja tādas ir pieejamas, tehniskā, vides un ekonomiskā iespējamība.

↓ 2010/31/ES (pielāgots)

87. pants

Esošās ēkas

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka gadījumos, kad ēkās veic nozīmīgu ☒ renovāciju ☒ atjaunošanu, ēkas vai tās ☒ renovētās ☒ atjaunotās daļas

~~☒~~ energosniegums ~~☒~~ ~~energoefektivitāte~~ tiktu uzlabota tā, lai varētu izpildīt minimālās ~~energoefektivitātes~~ ~~☒~~ energosnieguma ~~☒~~ prasības, kas noteiktas saskaņā ar 54. pantu, ciktāl tehniski, funkcionāli un ekonomiski tas ir iespējams.

~~Šis~~ ~~☒~~ Minētās ~~☒~~ prasības piemēro ~~☒~~ renovētajai ~~☒~~ ~~atjaunotajai~~ ēkai vai ēkas ~~☒~~ vienībai ~~☒~~ ~~daļai~~ kopumā. Papildus vai kā alternatīvu prasības var piemērot ~~☒~~ renovētajiem ~~☒~~ ~~atjaunotajiem~~ būves elementiem.

2. Turklāt dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tad, ja ~~☒~~ ~~pārprīko~~ ~~☒~~ ~~modernizē~~ vai nomaina būves elementu, kas ir norobežojošo konstrukciju daļa un kas būtiski ietekmē norobežojošo konstrukciju ~~☒~~ energosniegumu ~~☒~~ ~~energoefektivitāti~~, būves elementa ~~☒~~ energosniegums ~~☒~~ ~~energoefektivitāte~~ atbilst minimālajām ~~energoefektivitātes~~ ~~☒~~ energosnieguma ~~☒~~ prasībām, ciktāl tas ir tehniski, funkcionāli un ekonomiski iespējams.

~~Dalībvalstis nosaka šīs minimālās energoefektivitātes prasības saskaņā ar 4. pantu.~~

↓ 2018/844 1. panta 4) punkts
(pielāgots)
⇒ jauns

3. Attiecībā uz ēkām, kurās veic nozīmīgu ~~☒~~ renovāciju ~~☒~~ ~~atjaunošanu~~, dalībvalstis veicina augstas efektivitātes alternatīvu sistēmu izmantošanu, ciktāl tas ir tehniski, funkcionāli un ekonomiski iespējams. ~~☒~~ Dalībvalstis ~~☒~~ ~~un~~ ~~☒~~ attiecībā uz ēkām, kurās veic nozīmīgu renovāciju, ~~☒~~ pievēršas tādiem jautājumiem kā veselīgs telpu mikroklimats, ⇒ pielāgošanās klimata pārmaiņām, ⇐ ugunsdrošība, ~~un~~ riski saistībā ar spēcīgu seismisko aktivitāti ⇒, bīstamu vielu, arī azbesta, aizvākšana un pieklūstamība personām ar invaliditāti ⇐.

↓ jauns

9. pants

Minimālie energosnieguma standarti

1. Dalībvalstis nodrošina, ka

- a) publisko struktūru īpašumā esošās ēkas un ēku vienības ne vēlāk kā
 - i) pēc 2027. gada 1. janvāra sasniedz vismaz F energosnieguma klasi; un
 - ii) pēc 2030. gada 1. janvāra sasniedz vismaz E energosnieguma klasi;
- b) nedzīvojamās ēkas un ēku vienības, kas nav publisko struktūru īpašumā esošās ēkas un ēku vienības, ne vēlāk kā
 - i) pēc 2027. gada 1. janvāra sasniedz vismaz F energosnieguma klasi; un
 - ii) pēc 2030. gada 1. janvāra sasniedz vismaz E energosnieguma klasi;
- c) dzīvojamās ēkas un ēku vienības ne vēlāk kā
 - i) pēc 2030. gada 1. janvāra sasniedz vismaz F energosnieguma klasi; un
 - ii) pēc 2033. gada 1. janvāra sasniedz vismaz E energosnieguma klasi.

3. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētajā ceļvedī dalībvalstis saskaņā ar virzību uz nacionālā ēku fonda pārveidošanu par bezemisiju ēkām nosaka konkrētus termiņus 2040. un

2050. gadam, kādos šajā punktā minētajām ēkām līdz jāsasniedz augstākas energosnieguma klases.

2. Papildus minimālajiem energosnieguma standartiem, kas noteikti saskaņā ar 1. punktu, katra dalībvalsts var noteikt minimālos energosnieguma standartus visu pārējo esošo ēku renovācijai.

Ja tos nosaka, minimālos energosnieguma standartus izstrādā, ņemot vērā nacionālo ceļvedi un 2030., 2040. un 2050. gada mērķrādītājus, kas nosprausti dalībvalsts ēku renovācijas plānā, un nacionālā ēku fonda pārveidi par bezemisīgu ēkām līdz 2050. gadam.

3. Saskaņā ar 15. pantu dalībvalstis atbalsta atbilstību minimālajiem energosnieguma standartiem, izmantojot visus šos pasākumus:

- a) saskaņā ar Direktīvas (ES).../... [pārstrādātā EED] 22. pantu nodrošināt atbilstošus finansiālos pasākumus, jo īpaši pasākumus, kuri mērķēti uz mazaizsargātām māsaimniecībām, enerģētiskās nabadzības skartiem cilvēkiem vai sociālajos mājokļos dzīvojošajiem cilvēkiem;
- b) sniegt tehnisko palīdzību, arī izmantojot vienas pieturas aģentūras;
- c) izstrādāt integrētas finansēšanas shēmas;
- d) likvidēt ar ekonomiku nesaistītus šķēršļus, arī pretrunīgas intereses; un
- e) monitorēt sociālo ietekmi, jo īpaši ietekmi uz vismazaizsargātākajām personām.

4. Ja ēku renovē, lai tā atbilstu minimālajam energosnieguma standartam, dalībvalstis nodrošina atbilstību būves elementu minimālajām energosnieguma prasībām saskaņā ar 5. pantu un nozīmīgas renovācijas gadījumā – esošu ēku minimālajām energosnieguma prasībām saskaņā ar 8. pantu.

5. Dalībvalstis var nolemt 1. un 2. punktā minētos minimālos energosnieguma standartus nepiemērot šādām ēku kategorijām:

- a) ēkas, ko oficiāli aizsargā kā daļu no klasificētas vides vai to īpašās arhitektūras vai vēsturiskās vērtības dēļ, tiktāl, cik atbilstība standartiem nepieņemami izmainītu to raksturu vai izskatu;
- b) ēkas, kas kalpo par kulta vietām un ko izmanto reliģiskām darbībām;
- c) pagaidu celtnes, ko izmanto ne ilgāk kā divus gadus, rūpnieciski objekti, darbnīcas, nedzīvojamās lauksaimniecības ēkas ar zemu enerģijas pieprasījumu un nedzīvojamās lauksaimniecības ēkas, ko izmanto kādā nozarē, kuru aptver nacionāls nozaru nolīgums par energosniegumu;
- d) dzīvojamās ēkas, ko izmanto vai paredzēts izmantot vai nu mazāk par četriem mēnešiem gadā, vai arī, alternatīvi, izmantot uz ierobežotu laiku katru gadu un ar paredzamo energopatēriņu, kas ir mazāks nekā 25 % no energopatēriņa, kurš rastos, ja ēka tiktu izmantota visu gadu;
- e) brīvi stāvošas ēkas ar kopējo lietderīgo grīdas platību, kas ir mazāka nekā 50 m².

6. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu 1. un 2. punktā minēto minimālo energosnieguma standartu īstenošanu, ietverot piemērotus uzraudzības mehānismus un sankcijas saskaņā ar 31. pantu.

10. pants

Renovācijas pase

1. Līdz 2023. gada 31. decembrim Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 29. pantu, ar kuriem šo direktīvu papildina, izveidojot vienotu renovācijas pasu Eiropas satvaru, kura pamatā ir 2. punktā izklāstītie kritēriji.
2. Līdz 2024. gada 31. decembrim dalībvalstis ievieš renovācijas pasu shēmu, kuras pamatā ir saskaņā ar 1. punktu izveidotais vienotais satvars.
3. Renovācijas pase atbilst šādām prasībām:
 - a) to izdod kvalificēts un sertificēts eksperts pēc objekta apmeklējuma;
 - b) tajā ir iekļauts renovācijas ceļvedis, kurā norādīti secīgi renovācijas posmi, kas cits citu papildina, un kura mērķis ir vēlākais līdz 2050. gadam ēku pārveidot par bezemisiju ēku;
 - c) tajā norāda paredzamos ieguvumus enerģijas ietaupījumu, enerģijas rēķinu ietaupījumu un ekspluatācijas siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumu izteiksmē, kā arī plašākus ieguvumus, kas saistīti ar veselību un komfortu un uzlabotu ēkas spēju pielāgoties klimata pārmaiņām; un
 - d) tā satur informāciju par iespējamo finansiālo un tehnisko atbalstu.

↓ 2018/844 1. panta 5) punkts
(pielāgots)
⇒ jauns

11. pants

Ēkas inženiertehniskās sistēmas, ~~elektromobilitāte un viedgata vītras indikators~~

1. Lai ☒ optimizētu ☒ ~~varētu uzlabot~~ ēkas inženiertehniskās sistēmas enerģijas izmantošanu, dalībvalstis nosaka sistēmas prasības attiecībā uz vispārējo ☒ energosniegumu ☒ ~~energoefektivitāti~~, pareizu uzstādīšanu un pienācīgiem izmēriem, regulējumu un kontroli ☒ jaunās vai ☒ esošajās ēkās ierīkotajām inženiertehniskajām sistēmām. ~~Dalībvalstis var arī piemērot šīs sistēmas prasības jaunām ēkām.~~ ⇒ Nosakot prasības, dalībvalstis ņem vērā projektēšanas nosacījumus un tipiskos vai vidējos ekspluatācijas apstākļus. ⇐

Sistēmas prasības nosaka jaunām, nomainītām un modernizētām ēku inženiertehniskajām sistēmām, un tās piemēro, ciktāl tas ir tehniski, ekonomiski un funkcionāli iespējams.

↓ jauns

Dalībvalstis var noteikt prasības attiecībā uz siltumģeneratoru siltumnīcefekta gāzu emisijām vai tajos izmantotā kurināmā veidu, ar nosacījumu, ka šādas prasības nerada nepamatotu tirgus šķērslī.

Dalībvalstis nodrošina, ka prasības, ko tās noteikušas ēku inženiertehniskajām sistēmām, sasniedz vismaz jaunāko izmaksoptimālo līmeni.

↓ 2018/844 1. panta 5) punkts
(pielāgots)

2. Dalībvalstis prasa, lai jaunas ēkas, ja tas ir tehniski un ekonomiski iespējams, tiktu aprīkotas ar pašregulējošām ierīcēm temperatūras atsevišķai regulēšanai katrā istabā vai, ja tas ir pamatoti, noteiktā apsildītā ēkas ☒ vienības ☒ daļas zonā. Esošajās ēkās šādas pašregulējošas ierīces prasa ierīkot tad, kad tiek nomainīti siltumģeneratori, ja tas ir tehniski un ekonomiski iespējams.

↓ jauns

3. Dalībvalstis pieprasa, lai bezemisiju ēkas būtu aprīkotas ar iekštelpu gaisa kvalitātes monitoringam un regulēšanai domātām mērierīcēm un vadības ierīcēm. Esošās ēkās šādas ierīces prasa uzstādīt tad, kad ēkā tiek veikta nozīmīga renovācija un ja tas ir tehniski un ekonomiski iespējams.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka tad, kad tiek uzstādīta ēkas inženiertehniskā sistēma, tiek novērtēts mainītās daļas un, ja vajadzīgs, visas mainītās sistēmas kopējais energosniegums. Rezultātus dokumentē un dara zināmus ēkas īpašniekam, lai tie arī turpmāk būtu pieejami un tos var izmantot, lai verificētu atbilstību minimālajām prasībām, kas noteiktas saskaņā ar 1. punktu, un lai izdotu energosnieguma sertifikātus.

↓ 2018/844 1. panta 5) punkts
(pielāgots)
⇒ jauns

12. pants

☒ Ilgtspējīgas mobilitātes infrastruktūra ☒

12. Attiecībā uz jaunām nedzīvojamām ēkām un nedzīvojamām ēkām, kurās veic nozīmīgu ☒ renovāciju ☒ atjaunošanu, ar vairāk nekā ☒ piecām ☒ desmit stāvvietasām ☒ vietām ☒, dalībvalstis nodrošina, ka:

a) tiek ierīkots vismaz viens uzlādes punkts ~~Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/94/ES⁵⁷ nozīmē;~~

↓ jauns

b) katrā stāvvietas vietā priekšlaicīgi tiek ievilkti kabeļi, lai vēlākā stadijā būtu iespējams ierīkot elektrotransportlīdzekļu uzlādes punktus; un

c) uz katru autostāvvietas vietu ir vismaz viena velosipēdu stāvvietas vieta;

⁵⁷

~~Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/94/ES (2014. gada 22. oktobris) par alternatīvo degvielu infrastruktūras ieviešanu (OV L 307, 28.10.2014., 1. lpp.).~~

↓ 2018/844 1. panta 5) punkts
(pielāgots)

~~un kabelkanālu infrastruktūra, t. i., elektrības kabeļiem paredzēti kanāli, vismaz katrai
piekrtajai stāvvietai, lai vēlākā stadijā būtu iespējams ierīkot elektrotransportlīdzekļu uzlādes
punktus, ja ~~a) automašīnu stāvvietas atrodas ēkas iekšienē un nozīmīgas atjaunošanas
gadījumā atjaunošanas pasākumi ietver automašīnu stāvvietas vai ēkas elektroinfrastruktūru;
vai b) automašīnu stāvvietas atrodas fiziski blakus ēkai un – nozīmīgas~~ ☒ renovācijas ☒
~~atjaunošanas~~ gadījumā – ☒ renovācijas ☒ ~~atjaunošanas~~ pasākumi ietver automašīnu
stāvvietas vai automašīnu stāvvietas elektroinfrastruktūru.~~

↓ jauns

Dalībvalstis nodrošina, ka priekšlaicīgi ievilkto kabeļu izmērs ir tāds, lai uzlādes punktus
paredzamajā skaitā varētu izmantot vienlaikus.

Atkāpjoties no pirmās daļas a) apakšpunkta, attiecībā uz jaunām biroju ēkām un biroju ēkām,
kurās veic nozīmīgu renovāciju, ar vairāk nekā piecām stāvvietas vietām, dalībvalstis
nodrošina, ka uz katrām divām stāvvietas vietām tiek uzstādīts vismaz viens uzlādes punkts.

↓ 2018/844 1. panta 5) punkts
(pielāgots)
⇒ jauns

~~Komisija līdz 2023. gada 1. janvārim ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par Savienības
ēku politikas potenciālo ieguldījumu elektromobilitātes veicināšanā un vajadzības gadījumā
ierosina pasākumus šajā sakarā.~~

~~23. Līdz 2025. gada 1. janvārim~~ ☒ Attiecībā uz ☒ dalībvalstis nosaka prasības par
~~uzlādes punktu minimālo skaitu, kas jāierīko~~ visām nedzīvojamām ēkām, kurās ir vairāk
nekā divdesmit stāvvietas ☒ vietu, ☒ ⇒ dalībvalstis nodrošina, ka līdz 2027. gada
1. janvārim uz katrām desmit stāvvietas vietām tiek uzstādīts vismaz viens uzlādes punkts un
uz katru autostāvvietas vietu ir vismaz viena velosipēdu stāvvietas vieta. Attiecībā uz ēkām,
kas pieder publiskajām iestādēm vai ko tās izmanto, dalībvalstis nodrošina, ka līdz 2033. gada
1. janvārim kabeļi ir priekšlaicīgi ievilkti vismaz katrā otrajā stāvvietas vietā. ⇐

↓ jauns

3. Prasības attiecībā uz vietu skaitu velosipēdu stāvvietā saskaņā ar 1. un 2. punktu
dalībvalstis konkrētām nedzīvojamo ēku kategorijām var koriģēt, ja velosipēdi parasti ir
mazāk izmantots transportlīdzeklis.

↓ 2018/844 1. panta 5) punkts
(pielāgots)
⇒ jauns

~~4. Dalībvalstis var nolemt 2. un 3. punktā minētās prasības nenoteikt vai nepiemērot ēkām, kas ir mazo un vidējo uzņēmumu, kā definēts Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK⁵⁸ pielikuma I sadaļā, īpašumā un lietošanā.~~

45. Attiecībā uz jaunām dzīvojamām ēkām un dzīvojamām ēkām, kurās veic nozīmīgu ☒ renovāciju ☒ atjaunošanu, ar vairāk nekā ☒ trijām ☒ ~~desmit~~ stāvvietasām ☒ vietām ☒, dalībvalstis nodrošina, ka:

- a) katrā ~~stāvvietas~~ ☒ vietā ☒ ⇒ priekšlaicīgi tiek ievilkti kabeļi ☒ tiek ierīkota kabeļkanālu infrastruktūra, t. i., elektrotīklu kabeļiem paredzēti kanāli, lai vēlākā stadijā būtu iespējams ierīkot elektrotransportlīdzekļu uzlādes punktus; ⇒ un ☒

↓ jauns

- b) uz katru mājokli ir vismaz divas velosipēdu stāvvietas vietas.

↓ 2018/844 1. panta 5) punkts
(pielāgots)

~~ja: a) automašīnu stāvvietas atrodas ēkas iekšienē un nozīmīgas atjaunošanas gadījumā atjaunošanas pasākumi ietver automašīnu stāvvietas vai ēkas elektroinfrastruktūru; vai b) automašīnu stāvvietas atrodas fiziski blakus ēkai un – nozīmīgas ☒ renovācijas ☒ atjaunošanas gadījumā – ☒ renovācijas ☒ atjaunošanas pasākumi ietver automašīnu stāvvietas vai automašīnu stāvvietas elektroinfrastruktūru.~~

↓ jauns

Dalībvalstis nodrošina, ka priekšlaicīgi ievilkto kabeļu izmērs ir tāds, lai visās stāvvietas vietās ierīkotos uzlādes punktus varētu izmantot vienlaikus. Ja nozīmīgas renovācijas gadījumā nav iespējams uz katru mājokli nodrošināt divas velosipēdu stāvvietas vietas, dalībvalstis nodrošina pēc iespējas vairāk velosipēdu stāvvietas vietu.

↓ 2018/844 1. panta 5) punkts
⇒ jauns

56. Dalībvalstis var nolemt nepiemērot 12., 23. un 45. punktu konkrētām ēku kategorijām, ja: a) attiecībā uz 2. un 5. punktu būvatļaujas pieteikumi vai līdzvērtīgi pieteikumi ir iesniegti līdz 2021. gada 10. martam; b) vajadzīgā priekšlaicīgi ievilkto kabeļu kabeļkanālu infrastruktūra būtu atkarīga no izolētām mikrosistēmām vai ēkas atrodas tālākajos reģionos LESD 349. panta nozīmē, ja tā rezultātā rastos būtiskas problēmas vietējās energosistēmas darbībai un tiktu apdraudēta vietējā tīkla stabilitāte;

⁵⁸ Komisijas Ieteikums (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).

- e) ~~uzlādes punktu un kabelkanālu ierīkošanas izmaksas pārsniedz 7 % no ēkas nozīmīgās atjaunošanas kopējām izmaksām;~~
- d) ~~uz publisku ēku jau attiecas līdzīgas prasības saskaņā ar Direktīvas 2014/94/ES transponēšanu.~~

↓ jauns

6. Dalībvalstis nodrošina, ka 1., 2. un 4. punktā minētie uzlādes punkti spēj veikt viedo uzlādi un attiecīgā gadījumā divvirzienu uzlādi un ka tos ekspluatē, balstoties uz bezīpašnieka un nediskriminējošiem sakaru protokoliem un standartiem, sadarbīgā veidā un saskaņā ar visiem juridiskajiem standartiem un protokoliem deleģētajos aktos, kas pieņemti saskaņā ar Regulas (ES).../... [AFIR] 19. panta 6. un 7. punktu.

7. Dalībvalstis mudina publiski nepieejamu uzlādes punktu operatorus tos attiecīgā gadījumā ekspluatēt saskaņā ar Regulas (ES).../... [AFIR] 5. panta 4. punktu.

↓ 2018/844 1. panta 5) punkts
(pielāgots)
⇒ jauns

87. Dalībvalstis paredz pasākumus nolūkā vienkāršot uzlādes punktu ierīkošanu jaunās un esošās dzīvojamās un nedzīvojamās ēkās un ☒ likvidēt ☒ ~~novērst iespējamus~~ regulatīvos šķēršļus, ieskaitot atļauju izdošanas un apstiprināšanas procedūras, neskarot dalībvalstu tiesību aktus īpašuma un īres jomā. ⇒ Dalībvalstis likvidē šķēršļus uzlādes punktu ierīkošanai dzīvojamās ēkās ar stāvvietas vietām, jo īpaši vajadzību saņemt izīrētāja vai līdzīpašnieku piekrišanu privātam uzlādes punktam pašu vajadzībām. ⇐

↓ jauns

Dalībvalstis nodrošina, ka ēku īpašniekiem un īrniekiem, kuri vēlas uzstādīt uzlādes punktus, ir pieejama tehniskā palīdzība.

↓ 2018/844 1. panta 5) punkts
(pielāgots)
⇒ jauns

98. Dalībvalstis ⇒ nodrošina, ka ⇐ ☒ rīcībpolitika ☒ ~~apsver to, vai~~ attiecībā uz ēkām, nemotorizēto un zaļo mobilitāti un pilsētplānošanu ir ~~vajadzīga~~ saskaņota politika.

9. ~~Dalībvalstis nodrošina, ka tad, ja tiek uzstādīta, nomainīta vai modernizēta ēkas inženiertehniskā sistēma, tiek novērtēta mainītās daļas un, ja vajadzīgs, visas mainītās sistēmas kopējā energoefektivitāte. Rezultātus dokumentē un dara zināmus ēkas īpašniekam, lai tie arī turpmāk būtu pieejami un tos var izmantot, lai verificētu atbilstību minimālajām prasībām, kas noteiktas, ievērojot šā panta 1. punktu, un lai izdotu energoefektivitātes sertifikātus. Neskarot 12. pantu, dalībvalstis nolēm, vai prasīt jauna energoefektivitātes sertifikāta izdošanu.~~

13. pants

☒ Ēku viedgatavība ☒

~~110.~~ Komisija līdz 2019. gada 31. decembrim saskaņā ar ~~2923.~~ pantu pieņem ~~deleģēto~~ aktus ~~deleģētu aktu~~ attiecībā uz tādas fakultatīvas vienotas Savienības sistēmas izveidi ~~ar ko papildina šo direktīvu, izveidojot fakultatīvu vienotu Savienības sistēmu,~~ ar kuru vērtē ēku viedgatacību. Vērtēšana balstās uz novērtējumu par to, kā ēka vai ēkas vienība ~~daļa~~ spēj pielāgot savu ekspluatāciju iemītnieka vajadzībām un tīklam un uzlabot savu energoefektivitāti un vispārējo sniegumu.

Saskaņā ar ~~IV~~ pielikumu fakultatīvā vienotā Savienības sistēma, ar kuru vērtē ēku viedgatacību, nosaka:

- a) ~~nosaka~~ viedgatacības indikatora definīciju; un
- b) ~~nosaka~~ metodoloģiju, ar ko tas jāaprēķina.

↓ jauns

2. Komisija līdz 2025. gada 31. decembrim pieņem deleģēto aktu saskaņā ar 29. pantu, ar ko vienoto Savienības sistēmu, ar kuru vērtē ēku viedgatacību, saskaņā ar IV pielikumu pieprasa piemērot nedzīvojamām ēkām ar apkures sistēmām vai kombinētām telpu apkures un ventilācijas sistēmām, kuru lietderīgā nominālā jauda pārsniedz 290 kW.

↓ 2018/844 1. panta 5) punkts
(pielāgots)

~~311.~~ Komisija līdz 2019. gada 31. decembrim un pēc apspriešanās ar attiecīgajām ieinteresētajām personām pieņem īstenošanas aktu, kurā sīki nosaka tehnisko kārtību, kā efektīvi īstenot ~~šā panta 110.~~ punktā minēto sistēmu, tostarp neformālās testēšanas posma grafiku valstu līmenī, un precizē, kādā veidā sistēma papildina ~~1611.~~ pantā minētos ~~energoefektivitātes~~ energosnieguma sertifikātus.

Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar ~~3026.~~ panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

↓ jauns

4. Komisija līdz 2025. gada 31. decembrim un pēc apspriešanās ar attiecīgajām ieinteresētajām personām pieņem īstenošanas aktu, kurā sīki izklāstīta tehniskā kārtība, kā sekmīgi īstenot 2. punktā minētās sistēmas piemērošanu nedzīvojamām ēkām ar apkures sistēmām vai kombinētām telpu apkures un ventilācijas sistēmām, kuru lietderīgā nominālā jauda pārsniedz 290 kW.

Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 30. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

14. pants

Datu apmaiņa

1. Dalībvalstis nodrošina, ka ēku īpašniekiem, īrniekiem un apsaimniekotājiem ir tieša piekļuve savu ēku sistēmu datiem. Pēc to pieprasījuma piekļuvi vai datus dara pieejamus trešai personai. Dalībvalstis sekmē pakalpojumu un datu apmaiņas pilnīgu sadarbību Savienībā saskaņā ar 6. punktu.

Šīs direktīvas vajadzībām ēku sistēmu dati ietver vismaz visus tos datus, kas saistīti ar būves elementu energosniegumu, ēku pakalpojumu energosniegumu, ēku automatizācijas un vadības sistēmām, skaitītājiem un e-mobilitātes uzlādes punktiem.

2. Nosakot noteikumus par datu pārvaldību un apmaiņu, dalībvalstis vai, ja kāda dalībvalsts tā paredz, izraudzītas kompetentās iestādes sīki nosaka noteikumus par tiesīgo pušu piekļuvi ēku sistēmu datiem saskaņā ar šo pantu un piemērojamo Savienības tiesisko regulējumu.

3. Par piekļuvi datiem vai par pieprasījumu datus darīt pieejamus trešai personai no ēkas īpašnieka, īrnieka vai apsaimniekotāja neiekasē nekādu papildu maksu. Dalībvalstis ir atbildīgas par to, lai tiktu noteikta attiecīga maksa par to, ka datiem piekļūst citas tiesīgās puses, piemēram, finanšu iestādes, agregatori, enerģijas piegādātāji, energopakalpojumu sniedzēji un valsts statistikas biroji vai citas valsts iestādes, kas atbild par Eiropas statistikas izstrādi, sagatavošanu un izplatīšanu. Dalībvalstis vai attiecīgā gadījumā izraudzītās kompetentās iestādes nodrošina, ka visas maksas, ko piemēro regulētie subjekti, kuri sniedz datu pakalpojumus, ir samērīgas un pienācīgi pamatotas.

4. Noteikumi par piekļuvi datiem un datu uzglabāšanu šīs direktīvas vajadzībām atbilst relevantajiem Savienības tiesību aktiem. Personas datu apstrādi šīs direktīvas satvarā veic saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679⁵⁹.

5. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros sīki izklāstītas sadarbības prasības un nediskriminējošas un pārredzamas procedūras attiecībā uz piekļuvi datiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kas minēta 30. panta 2. punktā.

↓ 2010/31/ES

~~9. pants~~

~~Gandrīz nulles enerģijas ēkas~~

~~1. Dalībvalstis nodrošina, ka:~~

~~a) līdz 2020. gada 31. decembrim visas jaunās ēkas ir gandrīz nulles enerģijas ēkas; un~~

~~b) pēc 2018. gada 31. decembra jaunās ēkās, kurās atrodas valsts iestādes un kuru īpašnieces ir valsts iestādes, ir gandrīz nulles enerģijas ēkas.~~

~~Dalībvalstis izstrādā valsts plānus, ar kuriem paredz palielināt gandrīz nulles enerģijas ēku skaitu. Minētie valsts plāni var ietvert mērķus, kas var atšķirties atbilstīgi ēkas kategorijai.~~

~~2. Turklāt dalībvalstis, ņemot vērā valsts sektora labo piemēru, izstrādā politikas jomas un pieņem pasākumus, piemēram, mērķu noteikšanu, lai veicinātu, ka ēkas atjaunojot pārveido par gandrīz nulles enerģijas ēkām, un par to ziņo Komisijai savos valsts plānos, kas minēti 1. punktā.~~

~~3. Valsts plānos, *inter alia*, ietver šādus elementus:~~

~~a) dalībvalsts sīku aprakstu par to, kā ir praktiski pielietota gandrīz nulles enerģijas ēku definīcija, atspoguļojot savus valsts, reģionālos vai vietējos apstākļus un iekļaujot skaitlisku norādi uz primārās enerģijas izmantojumu, izsakot to kWh/m² gadā. Primārās enerģijas faktoru, ko izmanto primārās enerģijas izmantojuma~~

⁵⁹

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

noteikšanai, pamatā var būt valsts vai reģionālās vidējās gada vērtības, un tajos var ņemt vērā attiecīgus Eiropas standartus;

b) starpposma mērķus, lai uzlabotu jaunu ēku energoefektivitāti laikā līdz 2015. gadam, nolūkā sagatavot 1. punkta īstenošanu;

e) informāciju par politikas jomām un finansiāliem vai citiem pasākumiem, kuri pienēti saistībā ar 1. un 2. punktu, lai veicinātu gandrīz nulles enerģijas ēku skaita palielināšanu, tostarp detalizētu aprakstu par valstī spēkā esošām prasībām un pasākumiem attiecībā uz atjaunojamo enerģijas avotu izmantojumu jaunās ēkās un esošās ēkās, kuras tiek nozīmīgi atjaunotas, kā noteikts Direktīvas 2009/28/EK 13. panta 4. punktā un šīs direktīvas 6. un 7. pantā.

4. Komisija novērtē 1. punktā minētos valsts plānus, jo īpaši dalībvalsts paredzēto pasākumu atbilstību šīs direktīvas mērķiem. Komisija, pienācīgi ņemot vērā subsidiaritātes principu, var lūgt konkrētu sīkāku informāciju par 1., 2. un 3. punktā minētajām prasībām. Minētajā gadījumā attiecīgā dalībvalsts iesniedz lūgto informāciju vai deviņos mēnešos pēc Komisijas lūguma ierosina grozījumus. Komisija pēc tam, kad ir veikusi novērtējumu, var sniegt ieteikumu.

↓ 2018/1999 53. panta 3) punkts

5. Regulas (ES) 2018/1999 35. pantā minētā enerģētikas savienības stāvokļa apskata ietvaros Komisija ik pēc četriem gadiem ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par dalībvalstu progresu gandrīz nulles enerģijas ēku skaita palielināšanā. Pamatojoties uz šo paziņoto informāciju, Komisija vajadzības gadījumā izstrādā rīcības plānu un ierosina ieteikumus un pasākumus saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1999 34. pantu ar mērķi palielināt šādu ēku skaitu un veicināt paraugpraksi, kā esošās ēkas izmaksefektīvi pārveidot par gandrīz nulles enerģijas ēkām.

↓ 2010/31/ES

6. Dalībvalstis var nolemt nepiemērot 1. punkta a) un b) apakšpunktā izklāstītās prasības konkrētos un pamatotos gadījumos, ja izmaksu un ieguvumu analīze attiecībā uz ēkas kalpošanas laiku norāda uz zaudējumiem. Dalībvalstis informē Komisiju par attiecīgā tiesiskā regulējuma principiem.

1510. pants

Finansiālie stimuli un tirgus šķēršļi

1. Dalībvalstis, ņemot vērā, cik svarīgi ir nodrošināt piemērotu finansējumu un citus instrumentus, ar ko sekmē ēku energoefektivitāti un pāreju uz gandrīz nulles enerģijas ēkām, veic atbilstīgus pasākumus, lai izskatītu, kādi būtu attiecīgas valsts apstākļiem vispiemērotākie instrumenti.

↓ jauns

1. Dalībvalstis nodrošina pienācīgu finansējumu, atbalsta pasākumus un citus instrumentus, kas spēj risināt tirgus šķēršļus un stimulēt nepieciešamās investīcijas energorenovācijā saskaņā ar nacionālo ēku renovācijas plānu un ar mērķi līdz 2050. gadam ēku fondu pārveidot par bezemisiju ēkām.

2. Dalībvalstis veic atbilstošus regulatīvos pasākumus, lai likvidētu ar ekonomiku nesaistītus šķēršļus, kuri kavē ēku renovāciju. Attiecībā uz ēkām, ko veido vairāk nekā viena ēkas vienība, ar šādiem pasākumiem var atcelt vienprātības prasības kopīpašuma struktūrās vai atļaut kopīpašuma struktūrām būt tiešajām finansiālā atbalsta saņēmējām.

3. Dalībvalstis pēc iespējas izmakslietderīgi izmanto nacionālo finansējumu un pieejamo Savienības līmenī noteikto finansējumu, jo īpaši Atveseļošanas un noturības mehānismu, Sociālo klimata fondu, kohēzijas politikas fondus, *InvestEU*, izsoļu ieņēmumus no emisijas kvotu tirdzniecības saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK [grozītā ETS] un citus publiskā finansējuma avotus.

4. Lai sekmētu investīciju mobilizāciju, dalībvalstis sekmē tāda veicinošā finansējuma un finanšu rīku ieviešanu kā energoefektivitātes aizdevumi un ēku renovācijai paredzēti hipotekārie kredīti, energosnieguma līgumi, fiskālie stimuli, nodokļos bāzētas shēmas, rēķinos bāzētas shēmas, garantiju fondi, uz pamatīgu renovāciju mērķēti fondi, fondi, kas mērķēti uz renovāciju ar būtisku minimālo enerģijas mērķietaupījumu sliekšni, un hipotekāro portfeļu standarti. Tās virza investīcijas energoefektīvā publisko ēku fondā saskaņā ar *Eurostat* norādījumiem par to, kā energosnieguma līgumus uzskaitīt valdības kontos.

5. Dalībvalstis atvieglo projektu agregēšanu, lai nodrošinātu investoru piekļuvi, kā arī risinājumu paketes potenciālajiem klientiem.

Dalībvalstis pieņem pasākumus, ar ko nodrošina, ka finanšu iestādes plaši un nediskriminējoši piedāvā ēku renovācijai paredzētus energoefektivitātes aizdevumu produktus un ka tie ir pamanāmi un pieejami patērētājiem. Dalībvalstis nodrošina, ka bankas un citas finanšu iestādes un investori saņem informāciju par izdevībām piedalīties ēku energosnieguma uzlabošanas finansēšanā.

6. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek izveidoti tehniskās palīdzības mehānismi, tostarp izmantojot vienas pieturas aģentūras, kas paredzēti visiem ēku renovācijā iesaistītajiem aktoriem, tostarp mājokļu īpašniekiem un administratīvajiem, finanšu un ekonomikas aktoriem, arī maziem un vidējiem uzņēmumiem.

7. Dalībvalstis veic pasākumus un atvēr finansējumu izglītības un apmācības veicināšanai, lai nodrošinātu pietiekamu darbaspēku ar pienācīga līmeņa prasmēm, kas atbilst vajadzībām ēku sektorā.

↓ 2010/31/ES (pielāgots)

⇒ jauns

84. Komisija vajadzības gadījumā pēc dalībvalstu lūguma palīdz tām izstrādāt valsts vai reģionālas finansiāla atbalsta programmas ar mērķi palielināt ēku, īpaši esošo ēku, ⇒ energosniegumu ⇐ energoefektivitāti, atbalstot ☒ paraugprakses ☒ labākās pieredzes apmaiņu starp atbildīgajām valsts vai reģionālām iestādēm vai struktūrām.

~~Komisija vāc un izplata paraugpraksi par veiksmīgām renovācijai veltītām publiskā un privātā sektora finansēšanas shēmām un stimuliem un citām rīcībpolitikām un pasākumiem, kā arī informāciju par maza mēroga energorenovācijas projektu agregēšanas shēmām. Komisija apzina un izplata informāciju par paraugpraksi attiecībā uz finanšu stimuliem atjaunošanai no patērētāju viedokļa, ņemot vērā izmaksēfektivitātes atšķirības starp dalībvalstīm.~~

~~5. Lai uzlabotu finansējumu šīs direktīvas īstenošanas atbalstam un pienācīgi ņemtu vērā subsidiaritātes principu, Komisija, vēlams līdz 2011. gadam, iesniedz analīzi, konkrēti, par to, kāda ir:~~

- a) ~~struktūrfondu un pamatprogrammu, kas bija izmantotas ēku, īpaši mājokļu, energoefektivitātes paaugstināšanai, lietderība, līmeņa piemērotība un faktiski izlietotais apjoms;~~
- b) ~~EIB un citu publisku finanšu iestāžu izmantoto fondu lietderība;~~
- e) ~~Savienības un valsts finansējuma koordinācija un citi atbalsta veidi, ar ko var sekmēt ieguldījumus energoefektivitātes jomā, un šādu fondu piemērotība Savienības mērķu sasniegšanai.~~

~~Pamatojoties uz minēto analīzi un saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu, Komisija pēc tam, ja uzskata par atbilstīgu, var iesniegt Eiropas Parlamentam un Padomei priekšlikumus attiecībā uz Savienības instrumentiem.~~

↓ 2018/844 1. panta 6) punkts
(pielāgots)
⇒ jauns

96. Dalībvalstis savus finansiālos pasākumus, kas paredzēti, lai, ☒ renovējot ☒ atjaunojot ēkas, uzlabotu ☒ energosniegumu ☒ energoefektivitāti, sasaista ar plānotajiem vai panāktajiem enerģijas ietaupījumiem, ☒ ko nosaka ☒ kā noteikts pēc viena vai vairākiem no šādiem kritērijiem:

- a) ☒ renovācijā ☒ atjaunošanā izmantotā aprīkojuma vai materiālu ☒ energosniegums ☒ energoefektivitāte; šādā gadījumā ☒ renovācijā ☒ atjaunošanā izmantotais aprīkojums vai materiāls jāuzstāda uzstādītājam ar attiecīgu sertifikācijas vai kvalifikācijas līmeni ☒ , un tam jāatbilst būves elementu minimālajām energosnieguma prasībām ☒ ;
- b) standarta vērtības ēku enerģijas ietaupījumu aprēķināšanai;
- c) uzlabojums, kas panākts ar šādu ☒ renovāciju ☒ atjaunošanu, salīdzinot ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ sertifikātus, kas izdoti pirms un pēc ☒ renovācijas ☒ atjaunošanas;
- d) energoaudita rezultāti;
- e) citas tādas attiecīgas, pārredzamas un samērīgas metodes rezultāti, kura parāda ☒ energosnieguma ☒ energoefektivitātes uzlabojumu.

↓ jauns

10. Vēlākais no 2027. gada 1. janvāra dalībvalstis saskaņā ar 7. panta 1. punkta h) apakšpunkta i) punkta trešo ievilkumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1058 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu⁶⁰ un 73. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/2115⁶¹ par KLP stratēģiskajiem plāniem nesniedz

⁶⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1058 (2021. gada 24. jūnijs) par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu (OV L 231, 30.6.2021., 60. lpp.).

⁶¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/2115 (2021. gada 2. decembris), ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1305/2013 un (ES) Nr. 1307/2013 (OV L 435, 6.12.2021., 1. lpp.).

finansiālus stimulus ar fosilo kurināmo darbināmu katlu uzstādīšanai, izņemot tos, kas investīcijām izraudzīti pirms 2027. gada.

11. Dalībvalstis stimulē pamatīgu renovāciju un apjomīgas programmas, kuras aptver lielu skaitu ēku un kuru rezultātā primārās enerģijas pieprasījums kopumā samazinās vismaz par 30 %, un to panāk ar lielāku finansiālo, fiskālo, administratīvo un tehnisko atbalstu.

Dalībvalstis nodrošina, ka pakāpeniska pamatīga renovācija, kas saņem publiskos finansiālos stimulus, tiek veikta, ievērojot renovācija pasē norādītos posmus.

12. Finansiālie stimuli saskaņā ar Direktīvas (ES).../... [pārstrādātā EED] 22. pantu prioritāri ir mērķēti uz mazaizsargātām mājāsaimniecībām, enerģētiskās nabadzības skartiem cilvēkiem un sociālajos mājokļos dzīvojošajiem cilvēkiem.

13. Sniedzot finansiālus stimulus ēku vai ēkas vienību īpašniekiem izīrētu ēku vai ēkas vienību renovācijai, dalībvalstis nodrošina, ka finansiālie stimuli dod labumu gan īpašniekiem, gan īrniekiem, proti, tās sniedz īres atbalstu vai nosaka maksimālus ierobežojumus īres maksas palielināšanai.

↓ 2018/844 1. panta 6) punkts

~~6.a Energoefektivitātes sertifikātu datubāzes ļauj vākt datus par tajās iekļauto ēku uzskaitīto vai aprēķināto enerģijas patēriņu, tostarp vismaz publiskām ēkām, par kurām energoefektivitātes sertifikāts, kā minēts 13. pantā, ir izsniegts saskaņā ar 12. pantu.~~

~~6.b Statistikas un pētniecības nolūkos un ēkas īpašniekam pēc pieprasījuma dara pieejamus vismaz apkopotus anonimizētus datus, kas atbilst Savienības un valstu datu aizsardzības prasībām.~~

↓ 2010/31/ES (pielāgots)

⇒ jauns

~~7. Šīs direktīvas noteikumi neliedz dalībvalstīm sniegt stimulus jaunu ēku būvniecībai, ēku renovācijai vai būvju elementiem, kuru energoefektivitātes līmenis ir augstāks par izmaksu ziņā optimālu līmeni.~~

1611. pants

~~Energoefektivitātes~~ ☒ ~~Energosnieguma~~ ☒ sertifikāti

1. Dalībvalstis nosaka vajadzīgos pasākumus, lai izveidotu ēku ~~energoefektivitātes~~ ☒ ~~energosnieguma~~ ☒ sertifikācijas sistēmu.

~~Energoefektivitātes~~ ☒ ~~Energosnieguma~~ ☒ sertifikātā ir norādes uz ēkas ☒ ~~energosniegumu~~ ☒ ~~energoefektivitāti~~ ⇒, kas izteikts kā primārās enerģijas izmantojuma skaitliskais rādītājs kWh/(m²/gadā), ⇐ un tādām atsauces vērtībām kā minimālās ~~energoefektivitātes~~ ☒ ~~energosnieguma~~ ☒ prasības, ⇒, minimālie energosnieguma standarti, gandrīz nulles enerģijas ēkām piemērojamās prasības un bezemisiju ēkām piemērojamās prasības, ⇐ lai ēkas vai ēkas ☒ vienības ☒ ~~daļu~~ īpašniekiem vai īrniekiem būtu iespēja salīdzināt un novērtēt tās ☒ ~~energosniegumu~~ ☒ ~~energoefektivitāti~~. ~~Energoefektivitātes sertifikātā var iekļaut papildinformāciju, piemēram, par nedzīvojamo ēku energopatēriņu gada laikā un par atjaunojamo enerģijas avotu procentuālo daudzumu no kopējā energopatēriņa.~~

↓ jauns

2. Vēlākais līdz 2025. gada 31. decembrim energosnieguma sertifikāts atbilst V pielikumā iekļautajai veidnei. Tajā norāda ēkas energosnieguma klasi slēgtā skalā, izmantojot tikai burtus no A līdz G. A burts atbilst bezemisiju ēkām, kas definētas 2. panta 2) punktā, un G burts atbilst 15 % vājākā snieguma ēku nacionālajā ēku fondā skalas ieviešanas brīdī. Dalībvalstis nodrošina, ka pārējās klasēs (B līdz F) energosnieguma rādītāju sadalījums pa energosnieguma klasēm ir vienmērīgs. Dalībvalstis savā teritorijā nodrošina vienotu energosnieguma sertifikātu vizuālo identitāti.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka energosnieguma sertifikāti ir kvalitatīvi, uzticami un energosnieguma cenas ziņā. Tās nodrošina, ka energosnieguma sertifikātus izdod neatkarīgi eksperti pēc objekta apmeklējuma.

↓ 2010/31/ES (pielāgots)

⇒ jauns

~~42. Energoefektivitātes~~ ☒ Energosnieguma ☒ sertifikātā iekļauj darbības ieteikumus, lai ☒ izmaksoptimālā ~~izmaksu ziņā optimālā~~ vai ☒ izmakslietderīgā ~~rentablā~~ veidā uzlabotu ēkas vai ēkas ☒ vienības energosniegumu ☒ ~~daļas energoefektivitāti~~ ☒ un samazinātu ekspluatācijas siltumnīcefekta gāzu emisijas ☒ , izņemot gadījumus, kad ☒ ēka vai ēkas vienība jau atbilst relevantajam bezemisiju ēkas standartam ☒ ~~nav pamatotu iespēju veikt vēl lielākus uzlabojumus salīdzinājumā ar spēkā esošajām energoefektivitātes prasībām.~~

~~Energoefektivitātes~~ ☒ Energosnieguma ☒ sertifikātā ietvertie ieteikumi attiecas uz:

- a) pasākumiem saistībā ar norobežojošo konstrukciju vai ēku ☒ inženiertehniskās sistēmas vai sistēmu nozīmīgu renovāciju ☒ ~~inženiertehniskās(-o) sistēmas(-u) būtisku atjaunošanu~~; un
- b) pasākumiem ēkas atsevišķiem elementiem neatkarīgi no tā, vai ir veikta norobežojošo konstrukciju vai ēku ☒ inženiertehniskās sistēmas vai sistēmu nozīmīga renovācija ☒ ~~inženiertehniskās sistēmas(-u) būtiska atjaunošana.~~

~~53. Energoefektivitātes~~ ☒ Energosnieguma ☒ sertifikātā ietvertie ieteikumi ir tehniski iespējami konkrētai ēkai ☒ , un tie sniedz aplēsi par enerģijas ietaupījumiem un ekspluatācijas siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumu. Tajos ☒ ~~, un tajos~~ var iekļaut aplēsi par atmaksāšanas laikiem vai izmaksu un ieguvumu attiecību ēkas kalpošanas laikā.

↓ jauns

6. Ieteikumos iekļauj novērtējumu par to, vai apkures vai gaisa kondicionēšanas sistēmu var pielāgot ekspluatācijai ar efektīvākiem temperatūras iestatījumiem, piemēram, uz ūdeni bāzētām apkures sistēmām izmantot zemas temperatūras siltumstarotājus, ietverot nepieciešamo siltumjaudas un temperatūras/plūsmas prasību projektu.

↓ 2010/31/ES (pielāgots)

⇒ jauns

~~74. Energoefektivitātes~~ ☒ Energosnieguma ☒ sertifikātā sniedz norādi par to, ☒ kur ☒ ~~vai~~ ēkas īpašnieks vai īrnieks var saņemt precīzāku informāciju, tostarp par ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ sertifikātā sniegto ieteikumu

☒ izmakslietderīgumu ☒ ~~rentabilitāti~~. ☒ Izmakslietderīguma ☒ ~~Rentabilitātes~~ novērtējuma pamatā ir standarta apstākļu kopums, piemēram, enerģijas ietaupījumi un enerģijas cenas, kā arī provizoriska izmaksu prognoze. Turklāt tajā ietver informāciju par pasākumiem, kuri jāveic, lai īstenotu ieteikumus. Īpašniekam vai īrniekam var sniegt arī citu attiecīgu informāciju, piemēram, par energoauditiem vai finansiāliem vai citiem stimuliem un par finansēšanas iespējām ⇨, vai padomus par to, kā palielināt ēkas klimatnoturību ⇨.

~~5. Ievērojot valsts noteikumus, dalībvalstis mudina valsts iestādes ņemt vērā to vadošo lomu ēku energoefektivitātes jomā, inter alia, īstenojot ieteikumus, kas minēti energoefektivitātes sertifikātā, kurš izdots par tām piederošām ēkām sertifikāta derīguma termiņa laikā.~~

86. Ēkas ☒ vienību ☒ ~~daļu~~ sertifikēšanā var izmantot:

- a) kopīgu sertifikējumu ēkai kopumā; vai
- b) novērtējumu kādai citai līdzvērtīgai ēkas ☒ vienībai ☒ ~~daļai~~ ar tādām pašām iezīmēm enerģētikas jomā tajā pašā ēkā.

97. Vienģimenes māju sertifikēšanas pamatā var būt tādu citu līdzvērtīgu ēku novērtējums, kurām ir līdzīgs projekts un ☒ lielums ☒ ~~platība~~ un līdzīgi faktiskie ☒ energosnieguma ☒ ~~energoefektivitātes~~ rādītāji, ja šādu atbilstību var garantēt eksperts, kas izdod ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ sertifikātu.

108. ~~Energoefektivitātes ☒ Energosnieguma ☒ sertifikāta derīguma termiņš nepārsniedz ⇨ piecus ⇨ 10 gadus. ⇨ Taču ēkām ar A, B vai C energosnieguma klasi, kas noteikta saskaņā ar 2. punktu, energosnieguma sertifikāta derīguma termiņš nepārsniedz 10 gadus. ⇨~~

~~9. Komisija līdz 2011. gadam, apspriežoties ar attiecīgo nozaru pārstāvjiem, pieņem brīvprātīgu, vienotu Eiropas Savienības sertifikācijas sistēmu nedzīvojamo ēku energoefektivitātes sertifikēšanai. Minēto pasākumu pieņem saskaņā ar 26. panta 2. punktā minēto konsultāciju procedūru. Dalībvalstis tiek mudinātas atzīt vai izmantot šo sistēmu vai tās daļu, to pielāgojot valsts apstākļiem.~~

↓ jauns

11. Dalībvalstis dara pieejamas vienkāršotas energosnieguma sertifikāta atjaunināšanas procedūras, ja tiek modernizēti tikai atsevišķi elementi (viens vai atsevišķi pasākumi).

Dalībvalstis dara pieejamas vienkāršotas energosnieguma sertifikāta atjaunināšanas procedūras, ja tiek veikti renovācijas pasē norādītie pasākumi.

↓ 2010/31/ES (pielāgots)

⇨ jauns

1742. pants

Energoefektivitātes ☒ Energosnieguma ☒ sertifikātu izsniegšana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka ⇨ digitālu ⇨ ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ sertifikātu izsniedz:

- a) ēkām vai ēkas ☒ vienībām ☒ ~~daļām~~, kuras ir uzbūvētas, ⇨ kurām ir veikta nozīmīga renovācija, kuras ir ⇨ pārdotas vai izīrētas jaunam īrniekam ⇨ vai par kurām ir pagarināts īres līgums ⇨; un

- b) ēkām, kurās kopējo izmantojamo platību, kas pārsniedz 500 m², ⇒ kas pieder publiskajām struktūrām vai ko ⇐ ☒ šādas struktūras ☒ izmanto valsts iestāde un kuras ir sabiedrības bieži apmeklētas, 2015. gada 9. jūlijā šo 500 m² robežvērtību samazina līdz 250 m²;

Prasību izdot energoefektivitātes ☒ energosnieguma ☒ sertifikātu nepiemēro, ja attiecībā uz ēku vai ēkas ☒ vienību ☒ daļu ir pieejams un ir spēkā sertifikāts, kas izdots saskaņā vai nu ar Direktīvu ☒ 2010/31/ES ☒ 2002/91/EK, vai arī ar šo direktīvu.

2. Dalībvalstis pieprasa, lai tad, kad tiek celta, pārdota vai izīrēta kāda ēka vai ēkas ☒ vienība ☒ daļa ⇒ vai kad tiek pagarināti īres līgumi ⇐, energoefektivitātes ☒ energosnieguma ☒ sertifikātu vai tā kopiju parāda iespējamajam jaunajam īrniekam vai pircējam un nodod attiecīgajam pircējam vai jaunajam īrniekam.

3. Ja ēku pārdod vai izīrē, pirms tā ir uzcelta ⇒ vai tai ir veikta nozīmīga renovācija ⇐, dalībvalstis var prasīt, lai pārdevējs sniedz ēkas gaidāmās ☒ energosnieguma ☒ energoefektivitātes novērtējumu, atkāpjoties no 1. un 2. punkta; tādā gadījumā energoefektivitātes ☒ energosnieguma ☒ sertifikātu izdod vēlākais tad, kad ēka ir uzcelta ⇒ vai renovēta, un tas atspoguļo energosniegumu pabeigtajā stāvoklī ⇐.

4. Dalībvalstis pieprasa, lai tad, kad: ēkas, kurām ir energoefektivitātes sertifikāts, ēkas daļas ēkā, kam ir energoefektivitātes sertifikāts, un ēkas daļas, kam ir energoefektivitātes sertifikāts, ⇒ ēkām vai ēkas vienībām, kuras ⇐ piedāvā pārdot vai izīrēt ⇒ būtu energosnieguma sertifikāts, ⇐ un lai komerciālos plašsaziņas līdzekļos ievietotos ⇒ tiešsaistes un bezsaistes ⇐ sludinājumos ⇒, arī īpašumu sludinājumu portālu tīmekļvietnēs ⇐, tajos tiktu norādīts ☒ attiecīgā gadījumā ēkas vai ēkas vienības ☒ energoefektivitātes ☒ energosnieguma ☒ sertifikātā iekļautais ☒ energosnieguma ☒ energoefektivitātes rādītājs ⇒ un klase ⇐.

⇓ jauns

⇒ Dalībvalstis veic izlases veida pārbaudes vai citas kontroles, ar kurām nodrošina atbilstību minētajām prasībām. ⇐

⇓ 2010/31/ES (pielāgots)

5. Šā panta noteikumus īsteno saskaņā ar piemērojamiem valsts noteikumiem par kopīgām īpašumtiesībām vai kopīpašumu.

~~6. Dalībvalstis var neattiecināt šā panta 1., 2., 4. un 5. punktu uz 4. panta 2. punktā minētajām ēku kategorijām.~~

~~67. Par energoefektivitātes ☒ energosnieguma ☒ sertifikātu iespējamo ietekmi saistībā ar tiesvedību, ja tāda ir, lemj saskaņā ar valsts noteikumiem.~~

⇓ jauns

7. Dalībvalstis nodrošina, ka visi izdotie energosnieguma sertifikāti tiek augšupielādēti 19. pantā minētajā ēku energosnieguma datubāzē. Augšupielāde ietver pilnu energosnieguma sertifikātu, tostarp visus datus, kas vajadzīgi ēkas energosnieguma aprēķināšanai.

1812. pants

Energoefektivitātes ☒ Energosnieguma ☒ sertifikātu izvietošana

1. Dalībvalstis veic pasākumus, lai nodrošinātu, ka ēkā ~~ar kopējo izmantojamo platību, kura pārsniedz 500 m²~~, par ko ir izdots ~~energoefektivitātes ☒ energosnieguma ☒~~ sertifikāts saskaņā ar ~~1712.~~ 1712. panta 1. punktu un ☒ ko izmanto publiskās ☒ ~~kur atrodas valsts~~ iestādes, un kas ir sabiedrības bieži apmeklēta ēka, ~~⇒ sabiedrībai skaidri ⇐~~ redzamā vietā tiktu novietots ~~energoefektivitātes ☒ energosnieguma ☒~~ sertifikāts. ~~2015. gada 9. jūlijā šo 500 m² robežvērtību samazina līdz 250 m².~~
2. Dalībvalstis pieprasa, lai gadījumā, ja tādu ēku, kuras kopējā ☒ lietderīgā grīdas ☒ ~~izmantojamā~~ platība pārsniedz 500 m² un par kuru izsniegts ~~energoefektivitātes ☒ energosnieguma ☒~~ sertifikāts saskaņā ar ~~1712.~~ 1712. panta 1. punktu, bieži apmeklē sabiedrība, ~~energoefektivitātes ☒ energosnieguma ☒~~ sertifikātu novieto sabiedrībai skaidri redzamā vietā.
3. ~~Šā panta ☒~~ 1. un 2. punkta ☒ noteikumi neietver pienākumu novietot redzamā vietā ~~energoefektivitātes ☒ energosnieguma ☒~~ sertifikātā iekļautos ieteikumus.

19. pants

Ēku energosnieguma datubāzes

1. Katra dalībvalsts izveido nacionālu ēku energosnieguma datubāzi, ar kuras palīdzību ir iespējams vākt datus par ēku energosniegumu un nacionālā ēku fonda kopējo energosniegumu.

Datubāze dod iespēju vākt datus par aptverto ēku energosnieguma sertifikātiem, inspekcijām, ēkas renovācijas pasi, viedgataīvības indikatoru un aprēķināto vai uzskaitīto enerģijas patēriņu.
 2. Datubāze ir publiski pieejama atbilstīgi Savienības un nacionālajiem datu aizsardzības noteikumiem. Dalībvalstis nodrošina, ka ēku īpašniekiem, īrniekiem un pārvaldniekiem, kā arī finanšu iestādēm attiecībā uz ēkām to investīciju portfelī ir piekļuve pilnam energosnieguma sertifikātam. Attiecībā uz ēkām, ko piedāvā īrēt vai pārdot, dalībvalstis nodrošina, ka īrniekiem vai pircējiem ir piekļuve pilnam energosnieguma sertifikātam.
 3. Dalībvalstis publisko informāciju par to nacionālajā ēku fondā ietilpstošo ēku īpašvaru, ko aptver energosnieguma sertifikāti, un agregētus vai anonimizētus datus par aptverto ēku energosniegumu. Publiski pieejamo informāciju vismaz divas reizes gadā atjaunina. Dalībvalstis pēc pieprasījuma dara anonimizētu vai agregētu informāciju pieejamu publiskām un pētniecības iestādēm, piemēram, valstu statistikas birojiem.
 4. Dalībvalstis nodrošina, ka nacionālajā datubāzē esošā informācija vismaz reizi gadā tiek nodota Ēku fonda observatorijai.
 5. Komisija līdz 2024. gada 30. jūnijam pieņem īstenošanas aktu, ar kuru nosaka vienotu veidni informācijas nodošanai Ēku fonda observatorijai.
- Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 30. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

6. Lai nodrošinātu informācijas saskaņotību un konsekvenci, dalībvalstis nodrošina, ka nacionālā ēku energosnieguma datubāze ir sadarbspējīga un integrēta ar citām administratīvajām datubāzēm, kuras satur informāciju par ēkām, piemēram, valsts ēku kadastru un digitālajiem ēku žurnāliem.

↓ 2018/844 1. panta 7) punkts
(pielāgots)
⇒ jauns

2014. pants

~~Apkures sistēmu inspicēšana~~ ☒ Inspekcijas ☒

1. Dalībvalstis nosaka pasākumus, kas vajadzīgi, lai ieviestu regulāras inspekcijas ☒, kurās inspicē ☒ apkures ⇒, ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmas ⇐ ~~sistēmu vai apvienotas telpu apkures un ventilācijas sistēmu~~ ar lietderīgo nominālo jaudu virs 70 kW ~~pieejamajām daļām, piemēram, siltumģeneratora, vadības sistēma un cirkulācijas sūkni (sūkņi), ko izmanto ēku apkurei.~~ ⇒ Sistēmas lietderīgās nominālās jaudas pamatā ir apkures un gaisa kondicionēšanas ģeneratoru nominālās jaudas summa. ⇐

↓ jauns

2. Dzīvojamo un nedzīvojamo sistēmu inspicēšanai dalībvalstis izveido atsevišķas inspekciju shēmas.

3. Dalībvalstis var noteikt, ka inspicēšanu veic dažādos intervālos, atkarībā no sistēmas tipa un lietderīgās nominālās jaudas, vienlaikus ņemot vērā sistēmas inspicēšanas izmaksas un aplēstos enerģijas izdevumu ietaupījumus, kas var rasties no inspicēšanas. Sistēmas inspicē vismaz reizi piecos gados. Sistēmas ar ģeneratoriem, kuru lietderīgā nominālā jauda pārsniedz 290 kW, inspicē vismaz reizi divos gados.

4. Inspekcijā novērtē ģeneratoru vai ģeneratorus, cirkulācijas sūkņus, ventilatorus un vadības sistēmu. Dalībvalstis var nolemt inspekciju shēmās iekļaut vēl citas ēku sistēmas, kas norādītas I pielikumā.

↓ 2018/844 1. panta 7) punkts
(pielāgots)
⇒ jauns

Inspicēšanas gaitā novērtē ~~siltumģeneratora~~ ⇒ vai ģeneratoru un tā galveno sastāvdaļu ⇐ efektivitāti un lielumu salīdzinājumā ar ēkas ~~apkures vajadzībām un vajadzības gadījumā~~ apsver ~~apkures sistēmas vai apvienotas telpu apkures un ventilācijas sistēmas~~ iespējas optimizēt ~~tās~~ sniegumu tipiskos vai vidējos ekspluatācijas apstākļos. ⇒ Attiecīgā gadījumā inspekcijā novērtē to, vai sistēmu varētu ekspluatēt ar atšķirīgiem un efektīvākiem temperatūras iestatījumiem, vienlaikus nodrošinot sistēmas drošu ekspluatāciju. ⇐

↓ jauns

Inspekciju shēmas ietvaros novērtē ventilācijas sistēmas lielumu salīdzinājumā ar ēkas vajadzībām un apsver ventilācijas sistēmas iespējas optimizēt sniegumu tipiskos vai vidējos ekspluatācijas apstākļos.

↓ 2018/844 1. panta 7) punkts
(pielāgots)
⇒ jauns

Ja pēc inspicēšanas, kas veikta ☒ saskaņā ar šo pantu ☒ ~~ievērojot šo punktu~~, nav izdarītas izmaiņas apkures sistēmā ~~vai apvienotas telpu apkures un ventilācijas sistēmā~~, vai ēkas apkures vajadzībās, dalībvalstis var izvēlēties neprasīt, lai tiktu atkārtoti novērtēts siltumģenerators ☒ galveno sastāvdaļu ☒ lielums ☒ vai ekspluatācija pie atšķirīgas temperatūras ☒.

52. Ēkas inženiertehniskās sistēmas, uz kurām skaidri attiecas atrunāts ☒ energosnieguma ☒ ~~energoefektivitātes~~ kritērijs vai līgumiska vienošanās, kurā norādīts atrunāts energoefektivitātes līmeņa uzlabojums, piemēram, ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ līgums, vai kuras pārvalda pakalpojumu sabiedrība vai tīkla operators un tādējādi ☒ snieguma monitoringa ☒ ~~energoefektivitātes uzraudzības~~ pasākumus tām veic sistēmas pusē, atbrīvo no 1. punktā noteiktajām prasībām, ar noteikumu, ka šādas pieejas kopējā ietekme ir līdzvērtīga tai, kas izriet no 1. punkta.

63. ~~Kā alternatīvu 1. punktam un~~ Ja kopējā ietekme ir līdzvērtīga tai, kas izriet no 1. punkta, dalībvalstis var izvēlēties veikt pasākumus, ar kuriem nodrošina, ka lietotājiem tiek sniegtas konsultācijas par siltumģeneratoru nomaiņu, citām izmaiņām apkures sistēmā ~~vai apvienotas telpu apkures un ventilācijas sistēmā~~ un alternatīviem risinājumiem, lai novērtētu minēto sistēmu ☒ sniegumu, ☒ efektivitāti un piemēroto lielumu.

Pirms piemērot šā punkta pirmajā daļā minētos alternatīvos pasākumus, katra dalībvalsts, iesniedzot Komisijai ziņojumu, dokumentē minēto pasākumu ietekmes līdzvērtīgumu 1. punktā minēto pasākumu ietekmei.

↓ 2018/1999 53. panta 5) punkts

~~Šādu ziņojumu iesniedz Komisijai kā daļu no dalībvalstu integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, kas minēti Regulas (ES) 2018/1999 3. pantā.~~

↓ 2018/844 1. panta 7) punkts
(pielāgots)
⇒ jauns

74. Dalībvalstis nosaka prasības, ar kurām nodrošina, ka tad, ja tas ir tehniski un ekonomiski iespējams, nedzīvojamās ēkas, kuru lietderīgā nominālā apkures sistēmu vai ☒ kombinēto ☒ ~~apvienotas~~ telpu apkures un ventilācijas sistēmu jauda pārsniedz 290 kW, līdz ☒ 2024. gada 31. decembrim ☒ ~~2025. gadam~~ tiek aprīkotas ar ēku automatizācijas un vadības sistēmām. ☒ Lietderīgās nominālās jaudas robežvērtību līdz 2029. gada 31. decembrim samazina līdz 70 kW. ☒

Ēku automatizācijas un vadības sistēmas spēj:

- a) pastāvīgi uzraudzīt, reģistrēt, analizēt un dot iespējas koriģēt enerģijas izmantošanu;
- b) salīdzinoši novērtēt ēkas ☒ energosniegumu ☒ ~~energoefektivitāti~~, atklāt ēkas inženiertehnisko sistēmu efektivitātes zudumus un informēt par ēku atbildīgo personu vai ēkas inženiertehnisko sistēmu apsaimniekotāju par energoefektivitātes uzlabošanas iespējām; un

- c) nodrošināt komunikāciju ar pieslēgtajām ēkas inženiertehniskajām sistēmām un citām ierīcēm ēkas iekšienē un būt sadarbīgas ar ēkas inženiertehniskajām sistēmām neatkarīgi no ☒ īpašniektechnoloģiju ☒ autortehnoloģiju, ierīču un ražotāju dažādības.

~~85.~~ Dalībvalstis ☐ nosaka ☐ ~~var noteikt~~ prasības, ar ko nodrošina, ka ☐ no 2025. gada 1. janvāra jaunas ☐ dzīvojamās ēkas ☐ un dzīvojamās ēkas, kam veic nozīmīgu renovāciju, ☐ ir aprīkotas ar:

- a) nepārtrauktu elektronisku uzraudzības funkciju, kas mēra sistēmu efektivitāti un informē ēkas īpašniekus vai apsaimniekotājus, ja tā ir ievērojami mazinājusies un ja ir vajadzīga sistēmas apkope; un
- b) efektīvas vadības funkcijām, kas nodrošina enerģijas optimālu ražošanu, sadali, ☒ uzkrāšanu ☒ ~~uzglabāšanu~~ un izmantošanu.

96. Ēkas, kas atbilst 74. vai 85. punktam, atbrīvo no 1. punktā noteiktajām prasībām.

↓ jauns

10. Dalībvalstis ievieš inspekciju shēmas vai alternatīvus pasākumus, tostarp digitālos rīkus, lai apliecinātu, ka veiktie būvdarbi un renovācijas darbi nodrošina projektēto energosniegumu un atbilstību būvnormatīvos noteiktajām minimālajām energosnieguma prasībām.

11. Inspekciju shēmu un to rezultātu kopsavilkuma analīzi dalībvalstis iekļauj 3. pantā minētā ēku renovācijas plāna pielikumā. Dalībvalstis, kuras izvēlējušās šā panta 6. punktā minētos alternatīvos pasākumus, iekļauj alternatīvo pasākumu kopsavilkuma analīzi un rezultātus.

↓ 2018/844 1. panta 7) punkts

~~15. pants~~

Gaisa kondicionēšanas sistēmu inspicēšana

~~1. Dalībvalstis nosaka pasākumus, kas vajadzīgi, lai ieviestu regulāras inspekcijas gaisa kondicionēšanas sistēmu vai apvienotas gaisa kondicionēšanas un ventilācijas sistēmu ar lietderīgo nominālo jaudu virs 70 kW pieejamajām daļām. Inspicēšanas gaitā novērtē gaisa kondicionēšanas sistēmas efektivitāti un lielumu salīdzinājumā ar ēkas dzesēšanas vajadzībām un vajadzības gadījumā apsver gaisa kondicionēšanas sistēmas vai apvienotas gaisa kondicionēšanas un ventilācijas sistēmas iespējas optimizēt tās sniegumu tipiskos vai vidējos ekspluatācijas apstākļos.~~

~~Jā pēc inspicēšanas, kas veikta, ievērojot šo punktu, nav izdarītas izmaiņas gaisa kondicionēšanas sistēmā vai apvienotas gaisa kondicionēšanas un ventilācijas sistēmā, vai ēkas dzesēšanas vajadzībās, dalībvalstis var izvēlēties neprast, lai tiktu atkārtoti novērtēts gaisa kondicionēšanas sistēmas lielums.~~

~~Dalībvalstis, kuras uztur stingrākas prasības, ievērojot 1. panta 3. punktu, ir atbrīvotas no pienākuma tās paziņot Komisijai.~~

~~2. Ēkas inženiertehniskās sistēmas, uz kurām skaidri attiecas atrunāts energoefektivitātes kritērijs vai līgumiska vienošanās, kurā norādīts atrunāts energoefektivitātes līmeņa uzlabojums, piemēram, energoefektivitātes līgums, vai kuras pārvalda pakalpojumu~~

sabiedrība vai tīkla operators un tādējādi energoefektivitātes uzraudzības pasākumus tām veic sistēmas pusē, atbrīvo no 1. punktā noteiktajām prasībām, ar noteikumu, ka šādas pieejas kopējā ietekme ir līdzvērtīga tai, kas izriet no 1. punkta.

3. ~~Kā alternatīvu 1. punktam un ja kopējā ietekme ir līdzvērtīga tai, kas izriet no 1. punkta, dalībvalstis var izvēlēties veikt pasākumus, ar kuriem nodrošina, ka lietotājiem tiek sniegtas konsultācijas par gaisa kondicionēšanas sistēmu vai apvienotas gaisa kondicionēšanas un ventilācijas sistēmu nomaiņu, citām izmaiņām gaisa kondicionēšanas sistēmā vai apvienotas gaisa kondicionēšanas un ventilācijas sistēmā un alternatīviem risinājumiem, lai novērtētu minēto sistēmu efektivitāti un piemēroto lielumu.~~

~~Pirms piemērot šā punkta pirmajā daļā minētos alternatīvos pasākumus, katra dalībvalsts iesniedzot Komisijai ziņojumu, dokumentē minēto pasākumu ietekmes līdzvērtīgumu 1. punktā minēto pasākumu ietekmei.~~

↓ 2018/1999 53. panta 6) punkts

~~Šādu ziņojumu iesniedz Komisijai kā daļu no dalībvalstu integrētajiem nacionālajiem enerģētikas un klimata plāniem, kas minēti Regulas (ES) 2018/1999 3. pantā.~~

↓ 2018/844 1. panta 7) punkts

4. ~~Dalībvalstis nosaka prasības, ar kurām nodrošina, ka tad, ja tas ir tehniski un ekonomiski iespējams, nedzīvojamās ēkas, kuru lietderīgā nominālā gaisa kondicionēšanas sistēmu vai apvienotas gaisa kondicionēšanas un ventilācijas sistēmu jauda pārsniedz 290 kW, līdz 2025. gadam tiek aprīkotas ar ēku automatizācijas un vadības sistēmām.~~

~~Ēku automatizācijas un vadības sistēmas spēj:~~

- ~~a) pastāvīgi uzraudzīt, reģistrēt, analizēt un dot iespējas koriģēt enerģijas izmantošanu;~~
- ~~b) salīdzinoši novērtēt ēkas energoefektivitāti, atklāt ēkas inženiertehnisko sistēmu efektivitātes zudumus un informēt par ēku atbildīgo personu vai ēkas inženiertehnisko sistēmu apsaimniekotāju par energoefektivitātes uzlabošanas iespējām; un~~
- ~~c) nodrošināt komunikāciju ar pieslēgtajām ēkas inženiertehniskajām sistēmām un citām ierīcēm ēkas iekšienē un būt sadarbspējīgas ar ēkas inženiertehniskajām sistēmām neatkarīgi no autortehnoloģiju, ierīču un ražotāju dažādības.~~

5. ~~Dalībvalstis var noteikt prasības, ar ko nodrošina, ka dzīvojamās ēkas ir aprīkotas ar:~~

- ~~a) nepārtrauktu elektronisku uzraudzības funkciju, kas mēra sistēmu efektivitāti un informē ēkas īpašniekus vai apsaimniekotājus, ja tā ir ievērojami mazinājusies un ja ir vajadzīga sistēmas apkope; un~~
- ~~b) efektīvas vadības funkcijām, kas nodrošina enerģijas optimālu ražošanu, sadali, uzglabāšanu un izmantošanu.~~

6. ~~Ēkas, kas atbilst 4. vai 5. punktam, atbrīvo no 1. punktā noteiktajām prasībām.~~

↓ 2010/31/ES (pielāgots)
⇒ jauns

214. pants

Ziņojumi par apkures ~~un~~, ventilācijas ~~un~~ un gaisa kondicionēšanas sistēmu inspicēšanu

1. Pēc katras apkures ~~un~~, ventilācijas vai ~~un~~ gaisa kondicionēšanas sistēmas inspicēšanas sniedz inspekcijas ziņojumu. Inspekcijas ziņojumā iekļauj rezultātus attiecībā uz inspicēšanu, kas veikta saskaņā ar ~~2014.~~ vai ~~15.~~ pantu, un ~~un~~ arī ieteikumus ~~un~~ ziņojums ir arī ieteikumi par to, kā ~~un~~ izmakslietderīgi ~~un~~ rentabla veidā uzlabot inspicētās sistēmas ~~un~~ energosniegumu ~~un~~ energoefektivitāti.

~~un~~ Minēto ~~un~~ ieteikumu pamatā var būt inspicētās sistēmas ~~un~~ energosnieguma ~~un~~ energoefektivitātes salīdzinājums ar vislabāko pieejamo iespējamo sistēmu, kā arī līdzīga tipa sistēmu, kuras ~~un~~ visas relevantās sastāvdaļas ~~un~~ visi būtiskie elementi atbilst tādai ~~un~~ energosnieguma ~~un~~ energoefektivitātes pakāpei, kādu paredz piemērojamie tiesību akti.

2. Inspekcijas ziņojumu nodod attiecīgās ēkas īpašniekam vai īrniekam.

↓ jauns

3. Inspekcijas ziņojumu augšupielādē nacionālajā ēku energosnieguma datubāzē saskaņā ar 19. pantu.

↓ 2010/31/ES (pielāgots)
⇒ jauns

224. pants

Neatkarīgi eksperti

1. Dalībvalstis nodrošina, lai ēku ~~energoefektivitātes~~ ~~un~~ energosnieguma ~~un~~ sertificēšanu, ~~un~~, renovācijas pasu izveidi, viedgatavības novērtējumu, ~~un~~ kā arī apkures sistēmu un gaisa kondicionēšanas sistēmu inspicēšanu veiktu neatkarīgi, kvalificēti ~~un~~ vai ~~akreditēti~~ ~~un~~ sertificēti ~~un~~ eksperti neatkarīgi no tā, vai viņi darbojas kā pašnodarbinātie vai arī viņus nodarbina publiskas struktūras vai privātu uzņēmumi.

Ekspertus ~~un~~ sertificē saskaņā ar Direktīvas (ES) .../... [pārstrādātā EED] 26. pantu, ~~un~~ ~~akreditē~~, ņemot vērā viņu kompetenci.

2. Dalībvalstis dara sabiedrībai pieejamu informāciju par apmācību un ~~un~~ sertifikāciju ~~un~~ ~~akreditācijām~~. Dalībvalstis nodrošina, ka publiski pieejami ir vai nu regulāri atjaunināti saraksti ar kvalificētiem ~~un~~ vai ~~un~~ sertificētiem ~~un~~ ~~akreditētiem~~ ekspertiem, vai regulāri atjaunināti saraksti ar ~~un~~ sertificētiem ~~un~~ ~~akreditētiem~~ uzņēmumiem, kas piedāvā šādu ekspertu pakalpojumus.

↓ jauns

23. pants

Būvniecības speciālistu sertifikācija

1. Dalībvalstis nodrošina, ka būvniecības speciālistiem, kuri veic integrētus renovācijas darbus, ir atbilstošs kompetences līmenis saskaņā ar [pārstrādātās EED] 26. pantu.
2. Ja tas ir lietderīgi un iespējams, dalībvalstis nodrošina, ka integrēto renovācijas darbu veicējiem ir pieejamas sertifikācijas vai līdzvērtīgas kvalifikācijas shēmas, ja vien uz tiem jau neattiecas Direktīvas (ES) 2018/2001 [grozītās AED] 18. panta 3. punkts vai Direktīvas (ES).../... [pārstrādātās EED] 26. pants.

↓ 2010/31/ES (pielāgots)
⇒ jauns

2418. pants

Neatkarīga kontroles sistēma

1. Dalībvalstis nodrošina, ka ~~saskaņā ar II pielikumu~~ ⇒ saskaņā ar VI pielikumu ⇐ tiek izveidotas ~~☒ ievieš~~ neatkarīgas kontroles sistēmas, ko izmanto, lai pārbaudītu ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ sertifikātus ⇒, un ka tiek izveidotas neatkarīgas kontroles sistēmas, ko izmanto, lai pārbaudītu renovācijas pasēs, viedgatavības rādītājus ⇐ un ziņojumus par apkures un gaisa kondicionēšanas sistēmu inspicēšanu. Dalībvalstis var izveidot atsevišķas sistēmas ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ sertifikātu kontrolei ⇒, renovācijas pasu, viedgatavības indikatoru ⇐ un ziņojumu par apkures un gaisa kondicionēšanas sistēmu kontrolei.
2. Dalībvalstis var deleģēt pienākumus neatkarīgo kontroles sistēmu ieviešanai.
Ja dalībvalstis nolemj šādi rīkoties, tās nodrošina, lai neatkarīgās kontroles sistēmas tiktu ieviestas saskaņā ar ~~VIII~~ pielikumu.
3. Dalībvalstis pieprasa, lai ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ sertifikātus ⇒, renovācijas pasēs, viedgatavības indikatorus ⇐ un 1. punktā minētos inspekcijas ziņojumus pēc pieprasījuma darītu pieejamus kompetentajām iestādēm vai struktūrām.

↓ 2018/844 1. panta 8) punkts
(pielāgots)
⇒ jauns

2549. pants

Pārskatīšana

Komisija, kam palīdz ☒ 30. pantā minētā ☒ komiteja, ~~kura izveidota saskaņā ar 26. pantu,~~ pārskata šo direktīvu vēlākais līdz ⇒ 2027. gada beigām ⇐ ~~2026. gada 1. janvārim,~~ ņemot vērā tās piemērošanas laikā gūto pieredzi un panākumus, un vajadzības gadījumā sagatavo priekšlikumus.

Minētajā izvērtēšanā ⇒ Komisija novērtē, vai šīs direktīvas piemērošana apvienojumā ar citiem leģislatīvajiem instrumentiem, kas attiecas uz ēku energosniegumu un siltumnīcefekta gāzu emisijām, jo īpaši ar oglekļa cenas noteikšanu, nodrošina pietiekamu progresu virzībā uz to, lai līdz 2050. gadam izveidotu pilnībā dekarbonizētu bezemisiju ēku fondu, vai arī ir jāievieš turpmāki saistoši pasākumi Savienības līmenī, jo īpaši obligāti minimālie energosnieguma standarti visam ēku fondam. ⇐ Komisija ☒ arī ☒ izskata, kā dalībvalstis Savienības ēku un energoefektivitātes ☒ rīcībā ☒ politikā varētu piemērot integrētas rajonu

vai apkaimju pieejas, vienlaikus nodrošinot, ka katra ēka atbilst minimālajām ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ prasībām, piemēram, izmantojot vispārējas ☒ renovācijas ☒ atjaunošanas shēmas, kas attiecas uz vairākām ēkām telpiskā kontekstā, nevis uz vienu ēku. Komisija jo īpaši izvērtē vajadzību turpināt uzlabot ~~energoefektivitātes sertifikātus saskaņā ar 11. pantu.~~

↓ 2018/844 1. panta 9) punkts
(pielāgots)

~~19.a pants~~

Priekšizpēte

~~Komisija līdz 2020. gadam veic priekšizpēti, precizējot iespējas un grafiku, lai ieviestu autonomu ventilācijas sistēmu inspicēšanu un fakultatīvu ēkas atjaunošanas pasi, kas papildina energoefektivitātes sertifikātus, nolūkā sniegt ceļvedi konkrētas ēkas ilgtermiņa, pakāpeniskai atjaunošanai, kurš balstīts uz kvalitātes kritērijiem un energoauditu un kurā izklāstīti attiecīgi pasākumi un atjaunošanas pasākumi, kas varētu uzlabot energoefektivitāti.~~

↓ 2010/31/ES (pielāgots)
⇒ jauns

~~2620. pants~~

Informācija

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai informētu ēku vai ēkas ☒ vienību ☒ daļu īpašniekus vai īrniekus ⇒ un visus relevantos tirgus dalībniekus ⇐ par dažādām metodēm un praksi, kas kalpo ☒ energosnieguma uzlabošanai ☒ ~~energoefektivitātes palielināšanai.~~ ⇒ Dalībvalstis jo īpaši veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai mazaizsargātām mājāsaimniecībām sniegtu individuāli pielāgotu informāciju. ⇐

↓ 2018/844 1. panta 10) punkts
(pielāgots)

2. Dalībvalstis jo īpaši sniedz informāciju ēku īpašniekiem vai īrniekiem par ~~energoefektivitātes~~ ☒ energosnieguma ☒ sertifikātiem, tostarp to nolūku un mērķiem, par ☒ izmakslietderīgiem ☒ ~~rentabliem~~ pasākumiem un vajadzības gadījumā par finanšu instrumentiem, kuru mērķis ir uzlabot ēku ☒ energosniegumu ☒ ~~energoefektivitāti,~~ un par fosilā kurināmā katlu aizstāšanu ar ilgtspējīgākām alternatīvām. Dalībvalstis sniedz informāciju, izmantojot pieejamus un paredzamus konsultāciju rīkus, piemēram, konsultācijas par ☒ renovāciju ☒ ~~atjaunošanu~~ un vienas pieturas aģentūras.

↓ 2010/31/ES (pielāgots)
⇒ jauns

Pēc dalībvalstu pieprasījuma Komisija, piemērojot 1. punktu un šā punkta pirmo daļu, palīdz dalībvalstīm organizēt informācijas kampaņas, kuras var ietvert Savienības programmās.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka par šīs direktīvas īstenošanu atbildīgajām personām ir pieejami attiecīgi norādījumi un apmācība. Šādi norādījumi un apmācība pastiprina

☒ energosnieguma ☒ ~~energoefektivitātes~~ uzlabošanas nozīmi un, plānojot, projektējot, būvējot un ☒ renovējot ☒ ~~atjaunojot~~ rūpnieciskos vai dzīvojamos rajonus, ļauj apsvērt optimālo energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu, ☒ atjaunīgo energoresursu enerģijas ☒ ~~atjaunojamo enerģijas avotu~~ izmantošanas un centralizētas siltumapgādes un ☒ aukstumapgādes ☒ ~~dzesēšanas~~ kombināciju. ⇒ Šādi norādījumi un apmācība var aptvert arī strukturālus uzlabojumus, pielāgošanos klimata pārmaiņām, ugunsdrošību, ar spēcīgu seismisko aktivitāti saistītus riskus, bīstamu vielu, arī azbesta, aizvākšanu, gaisa piesārņotāju emisijas (arī smalkās daļiņas) un piekļūstamību personām ar invaliditāti. ⇐

4. Komisiju aicina pastāvīgi uzlabot savus informācijas dienestus, jo īpaši tīmekļa vietni, kurā ir izveidots iedzīvotājiem, speciālistiem un iestādēm paredzēts Eiropas portāls par ēku ☒ energosniegumu ☒ ~~energoefektivitāti~~, tādējādi palīdzot dalībvalstīm attiecīgā informācijas un izglītošanas darbā. ☒ Minētajā ☒ Tīmekļa vietnē dotajā informācijā varētu iekļaut saites uz attiecīgiem Eiropas Savienības un valsts, reģionāliem un vietējo pašvaldību tiesību aktiem, saites uz *EUROPA* tīmekļa vietnēm, kurās izklāstīti valstu energoefektivitātes rīcības plāni, ☒ saites ☒ ~~saiņnes~~ uz pieejamiem finanšu instrumentiem, kā arī paraugprakses piemērus valsts, reģionālā un vietējā mērogā. Saistībā ar Eiropas Reģionālās attīstības fondu ⇒ , Kohēzijas fondu un Taisnīgas pārkārtošanās fondu, ⇐ Komisija turpina un pastiprina informācijas dienestus ar mērķi palīdzēt izmantot pieejamos fondus, nodrošinot palīdzību un informāciju ieinteresētajām personām, tostarp valsts, reģionālām un vietējām iestādēm, par to, kādas ir finansējuma iespējas, ņemot vērā jaunākās izmaiņas tiesiskajā regulējumā.

2721. pants

Apspriedes

Lai veicinātu šīs direktīvas efektīvu īstenošanu, vajadzības gadījumā dalībvalstis saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem apspriežas ar iesaistītajām personām, tostarp vietējām un reģionālām iestādēm. Šādas apspriedes ir īpaši svarīgas, lai piemērotu ~~9. un 2620.~~ pantu.

2822. pants

I pielikuma pielāgošana tehnikas attīstībai

Komisija ~~pielāgo I pielikuma 3. un 4. punktu tehnikas attīstībai, izmantojot deleģētos tiesību aktus saskaņā ar 2923., 24. un 25. pantu~~ ☒ pieņem deleģētos aktus attiecībā uz I pielikuma 4. un 5. punkta pielāgošanu tehnikas attīstībai ☒.

↓ 2018/844 1. panta 11) punkts
⇒ jauns

2923. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.

2. Pilnvaras pieņemt ~~65., ⇒ 7., 10., ⇐ 118 138. un 2822.~~ pantā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz ⇒ nenoteiktu ⇐ ~~piecu gadu~~ laikposmu no ⇒ [no šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas] ⇐ ~~2018. gada 9. jūlija. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms 5 gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek~~

~~automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.~~

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt ~~65.~~, ⇨ 7., 10., ⇨ ~~13.18.~~ un ~~2822.~~ pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.

4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.

5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.

6. Saskaņā ar ~~65.~~, ⇨ 7., 10., ⇨ ~~118 138.~~ vai ~~2822.~~ pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

↓ 2018/844 1. panta 13) punkts

~~3026.~~ pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.

3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

↓ 2010/31/ES (pielāgots)

⇨ jauns

~~3127.~~ pants

Sankcijas

Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas par to valsts tiesību aktu pārkāpumiem, kuri pieņemti atbilstīgi šai direktīvai, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to īstenošanu. Paredzētajām sankcijām ir jābūt iedarbīgām, samērīgām un atturošām. Dalībvalstis ~~vēlākais līdz 2013. gada 9. janvārim par šādiem noteikumiem ziņo Komisijai un~~ nekavējoties ziņo ☒ Komisijai ☒ ~~ta~~ par jebkuriem turpmākiem grozījumiem, kas ~~tos~~ skar ☒ noteikumus, kuri paziņoti saskaņā ar Direktīvas 2010/31/ES 27. pantu ☒.

~~3228.~~ pants

Transponēšana

1. ~~Dalībvalstis, vēlākais, līdz 2012. gada 9. jūlijam pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus~~ ☒ Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti ☒, kas vajadzīgi, lai izpildītu ~~2. līdz 18.~~ ⇒ 1.–3. panta, 5.–26. panta un 29. un 32. ⇐ panta, kā arī ~~20. un 27. panta prasības~~ ⇒ I–III un V–IX pielikuma prasības, līdz [...] ⇐ . ☒ Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu un atbilstības tabulu. ☒

~~Dalībvalstis, vēlākais, no 2013. gada 9. janvāra piemēro minētos tiesību aktus tiktāl, ciktāl tie attiecas uz 2., 3., 9., 11., 12., 13., 17., 18., 20. un 27. pantu. Šīs direktīvas 4., 5., 6., 7., 8., 14., 15. un 16. pantu tās piemēro vēlākais no 2013. gada 9. janvāra attiecībā uz ēkām, kurās atrodas valsts iestādes, un vēlākais no 2013. gada 9. jūlija attiecībā uz citām ēkām. Tās var līdz 2015. gada 31. decembrim atlikt 12. panta 1. un 2. punkta piemērošanu atsevišķām ēkas daļām, kas ir izīrētas. Tomēr tāpēc neizdod mazāk sertifikātu, nekā tas būtu noticis, ja attiecīgajā dalībvalstī piemērotu Direktīvu 2002/91/EK. Kad dalībvalstis pieņem ☒ minētos noteikumus ☒ šos pasākumus, tajos iekļauj atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Tajos arī iekļauj norādi, ka atsauces uz Direktīvu 2002/91/EK esošajos normatīvajos un administratīvajos aktos ☒ uz direktīvu, kas atcelta ar šo direktīvu, ☒ uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāmas šādas atsauces un kā formulējama minētā norāde.~~

2. Dalībvalstis paziņo Komisijai to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3329. pants

Atcelšana

~~Ar šo Direktīvu ☒ 2010/31/ES ☒ 2002/91/EK, kurā grozījumi izdarīti ar ☒ aktiem, kas uzskaitīti ☒ regulu, kas norādīta VIIIIV pielikuma A daļā, atceļ no ☒ [...] ☒ 2012. gada 1. februāra, neskarot dalībvalstu pienākumus attiecībā uz termiņiem, kad tām VIIIIV pielikuma B daļā norādītās direktīvas jātransponē savos tiesību aktos, un jāpiemēro ☒ minēto direktīvu piemērošanas dienām ☒.~~

Atsauces uz ☒ atcelto direktīvu ☒ Direktīvu 2002/91/EK uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu, un tās lasa saskaņā ar atbilstības tabulu IXV pielikumā.

3430. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

☒ 4., 27., 28., 30., 31. pantu, 33.–35. pantu un IV pielikumu piemēro no [dienas, kas seko pēc 32. panta pirmajā daļā minētās dienas].

~~☒~~3534. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*